

Ábécés olvasókönyv

Ábécés Olvasókönyv

1. osztályosoknak

Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest

A tankönyv megfelel az 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendelet 1. melléklete Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama megnevezésű kerettanterv 1.2.1. Magyar nyelv és irodalom tantárgy előírásainak.

Tananyagfejlesztők: JEGESI KRISZTINA, N. CSÁSZI ILDIKÓ, MEZŐLAKI ÁGOTA, FALUSINÉ VARGA TÜNDE, PIRISI ANNA, KÓRÓDI BENCE, FARKAS ANDREA

Alkotószerkesztők: FARKAS ANDREA, KÓRÓDI BENCE, MISKOLCI SZILVIA, SÁNDOR CSILLA

Vezető szerkesztő: KÓRÓDI BENCE

Pedagógiai tanácsadó: GYÓRFI ÁGNES

Tudományos szakmai lektor: KOÓSNÉ SINKÓ JUDIT

Pedagógiai lektor: BOSÁNYI ÉVA

Nyelvi lektor: HEDVIG OLGA MÁRIA

Korrekktor: VARGA JULIANNA

Fedélterv: SLEZÁK ILONA

Látvány- és tipográfiai terv: DÁNIEL ANDREA, FEKETE GABRIELLA

Illusztrációk: TEMESI PÉTER, RADNÓTI BLANKA

Fotók: ©123RF, © Cultiris Kulturális Képgyűjtemény, Wikipédia

A tankönyv szerkesztői köszönetet mondanak mindazoknak a tudós és tanár szerzőknek, akik megteremtették azt a módszertani kultúrát, amely e tankönyv készítőinek is ösztönzést és példát adott.

Ugyancsak köszönetet mondunk azoknak az íróknak, költőknek, képzőművészeknek, akiknek alkotásai tankönyveinket gazdagítják.

Köszönjük azoknak a tanároknak és diákoknak a munkáját, akik hasznos észrevételeikkel és javaslataikkal hozzájárultak e tankönyv végső változatának kialakításához.

ISBN 978-963-682-953-7

© Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

A kiadásért felel: dr. Kaposi József főigazgató

Raktári szám: FI-501020101/1

Műszaki szerkesztő: Horváth Zoltán Ákos

Nyomdai előkészítés: Dániel Andrea, Fekete Gabriella

Terjedelem: 20,6 (A/5) ív, tömeg: 406 gramm

A könyvben felhasználásra került a *Betűn innen, betűn túl Ábécés olvasókönyv 1. osztályosoknak, 1. kötet* című mű, Műszaki kiadó, 2008. Szerzők: Jegesi Krisztina, Jordanidisz Ágnes, Matkovicz Katalin. Grafikus: Bódi Katalin. Alkotó- és felelős szerkesztő: Kóródi Bence

1. kiadás, 2016

Az újgenerációs tankönyv az Új Széchenyi Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program 3.1.2-B/13-2013-0001 számú, „A Nemzeti alaptantervhez illeszkedő tankönyv, taneszköz és Nemzeti Köznevelési Portál fejlesztése” című projektje keretében készült. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

A tankönyvvé nyilvánítási eljárásban közreműködő szakértők:
Bódi Csilla, Király Ildikó

Engedélyszám:

TKV/2878-25/2016 (2016.04.18–2021.08.31.)

Nyomtatta és kötötte:

Felelős vezető:

A nyomdai megrendelés törzsszáma:

magyar
nyomdaipari termék
NYOMDA- ÉS PAPÍRIPARI SZÖVETSÉG

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Nézd csak, az ablak
csudaragyogó,
villog a fal, mint
kűnn az üde hó,
benn kacag az asztal
s vele a padok,
a falon a térkép
csöndben mosolyog,
fény szalad a táblán,
kergeti az árnyék –
ily helyen tanulni
csupa öröm, játék.

(Szilágyi Domokos: Új iskola)

Jelmagyarázat

Mondd ki!

Olvasd el!

Olvasd fel hangosan!

Hallgasd meg!

Párban vagy csoport-
ban dolgozz!

Játsszunk!

Tapsold le!

Figyeld meg!

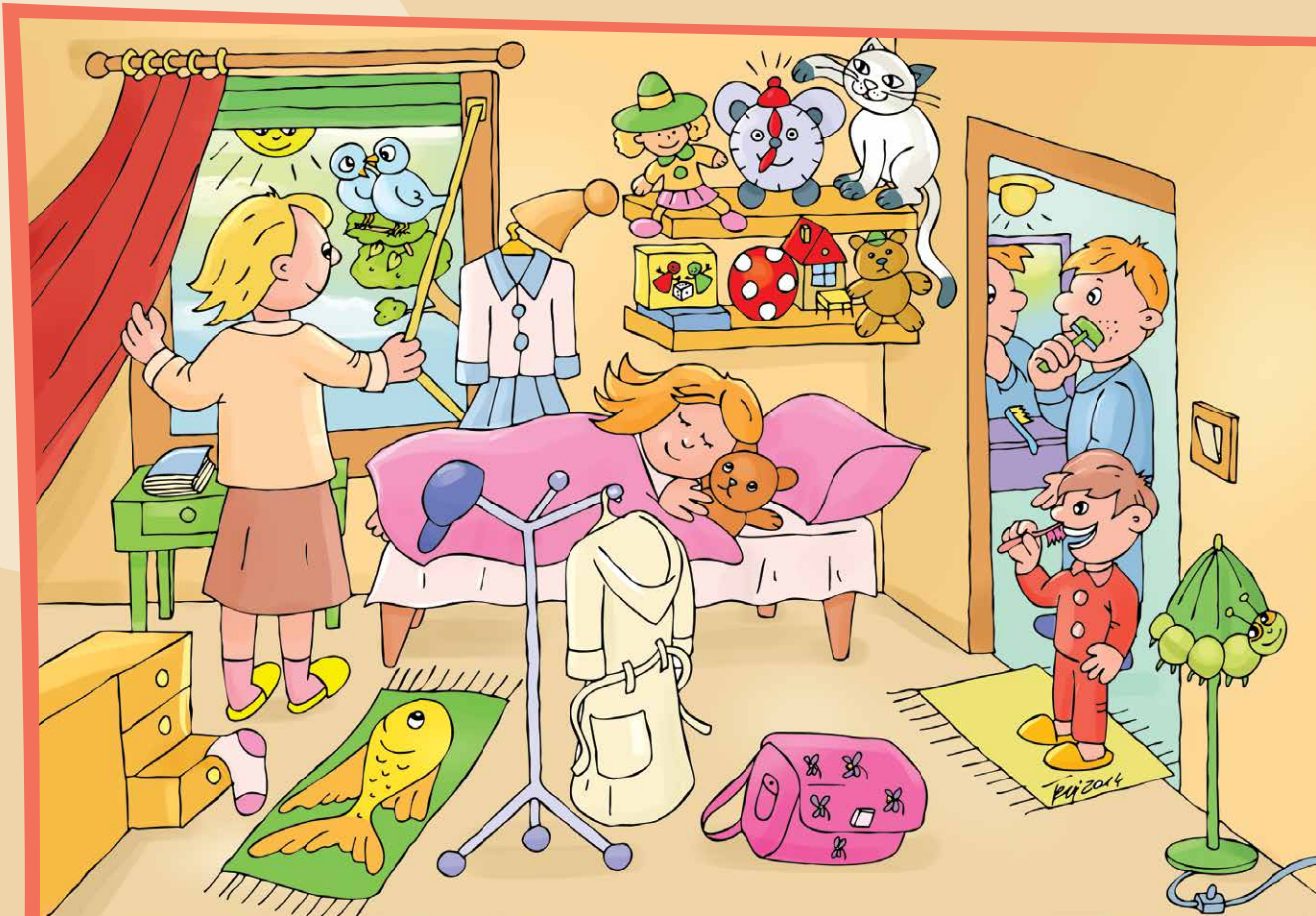

Keresd meg!

Balról jobbra haladj! Balról jobbra kezd az olvasást!

Egy hosszú nap története...

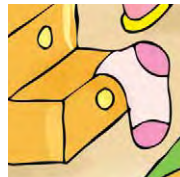
1.

Figyeld meg a képet! Mit látsz rajta? Beszélgessetek!

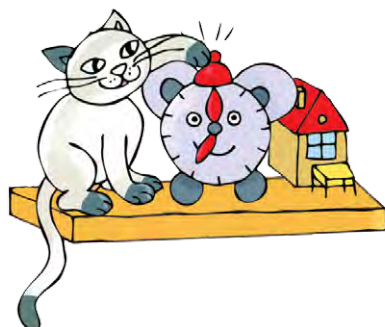
2.

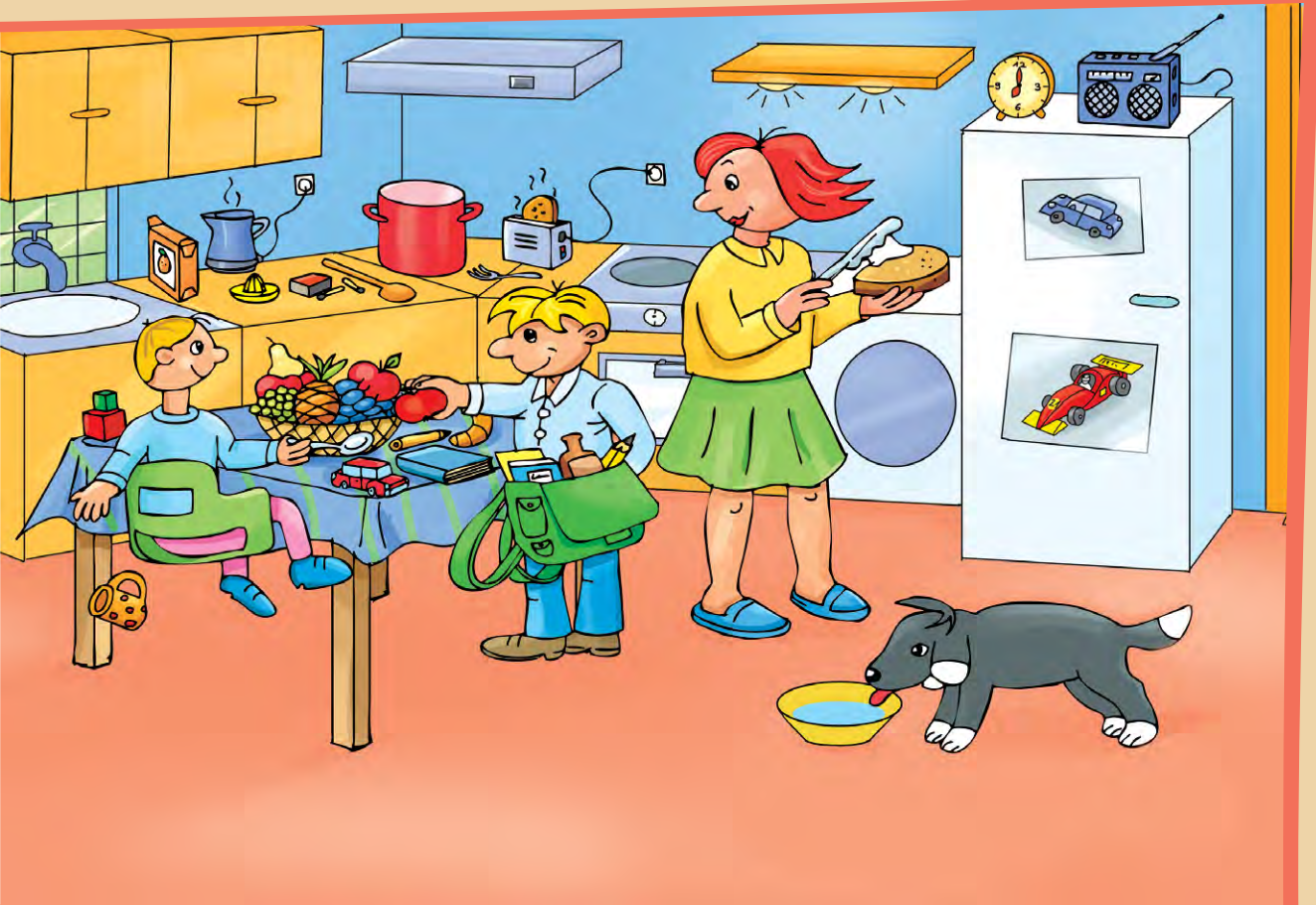
Keress meg a nagyított részleteket a nagy képen!

3.

Nézd meg a nagy képet! Mi változott meg a polcokon? Melyik tárgy hol volt? Használd az **alatt**, **felett**, **mellett** szavakat!

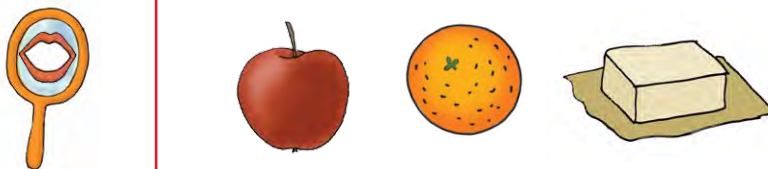

1. Figyeld meg a képet! Mondj mondatokat róla!

2. Milyen hangot adnak az alábbi tárgyak, élőlények? Hangoztasd! Keressd meg őket a fenti képen! Mondd is el, hol látod őket!

3. Nevezd meg az alábbi rajzokat! Melyik hangot hallod mindegyikben? Hangoztasd az **a** hangot! Figyeld meg közben tükörben a szádát!

1. Figyeld meg a képet! Beszélgessetek róla!

Kora reggel rohanás,
rontom-bontom,
nem könnyű a tanulás,
csak aszondom.

(Weöres Sándor:
Kezdődik az iskola, részlet)

2. Hol találod a részleteket a nagy képen?
Mondd el!

3. Nevezd meg a rajzokat! Tapsold le! Melyikben van *i* hang?

1. Nevezd meg az iskolatáskákon lévő rajzokat! Melyik szóban ejted hosszán az **i** hangot? Nézd a szádat a tükörben!

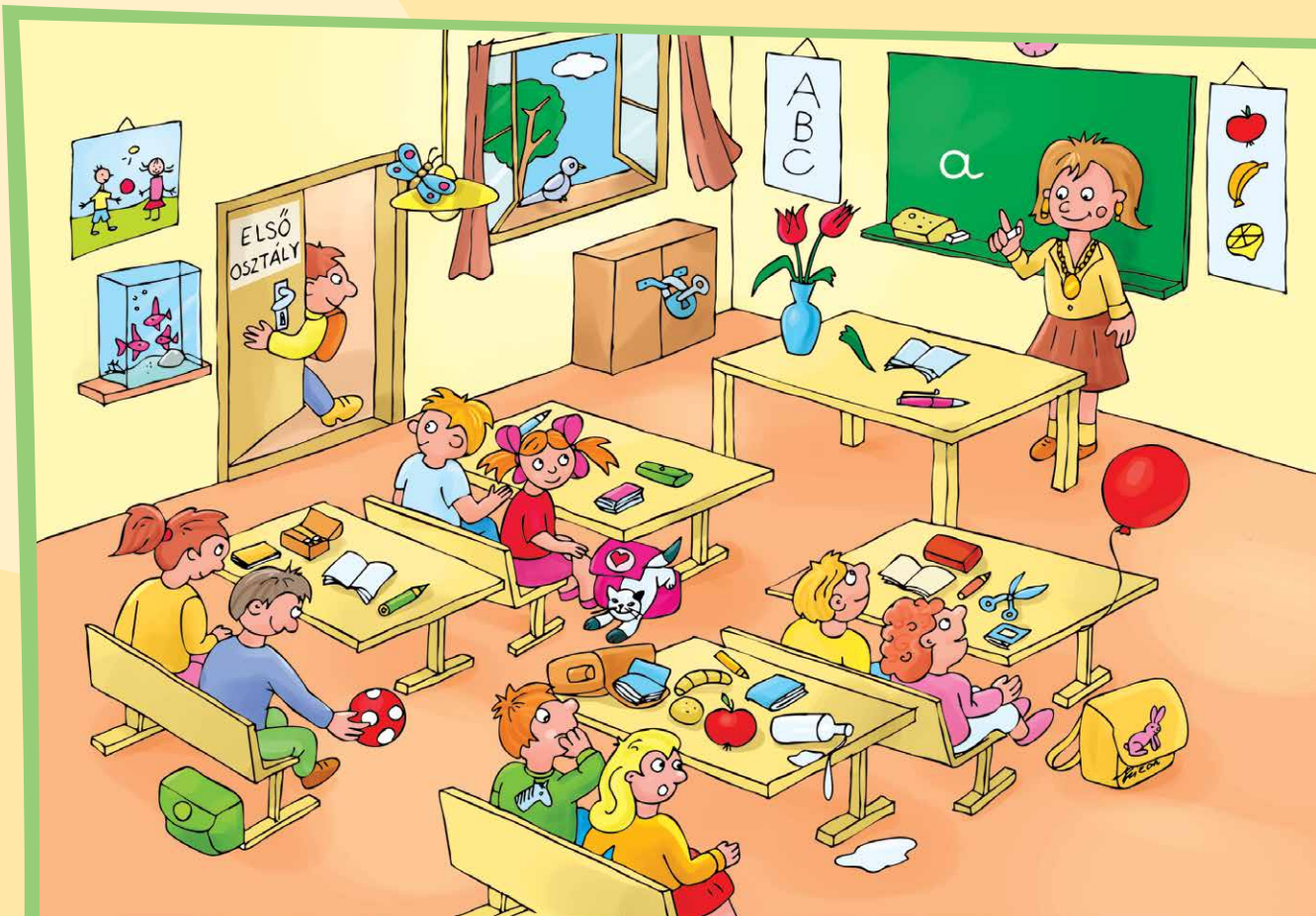

2. Mit látsz az alábbi rajzokon? Mondd ki! Tapsold le! Melyiknél ejted hosszán és melyiknél röviden az **i** hangot?

3. Keresz mindkét nagy képen **i** hangot tartalmazó szavakat a társaddal! Ne áruld el, melyik képet választottad! Mondd el, pontosan hol található a nagy képen! Ha a társad megtalálta, ő választhat.

1.

Mesélj a képről! Kik viselkednek helytelenül? Kik viselkednek helyesen? Miért?

•

2.

Csodálkozz, ámulj együtt a képek szereplőivel! A kisfiú helyett mondj **á** hangot! A kislány helyett **ó** hangot!

Kezdődik az utazás,
a csengő már csenget
Kívánunk hát jó utat
s hozzá vidám kedvet!

(Osvát Erzsébet:
Első osztályosok, részlet)

•

3.

Keress a képen olyan szavakat, amelyekben **á** hangot hallasz! Keress **ó** hangra végződő szavakat a képen!

1. Figyeld meg a képeket! Adj nevet a kutyusnak!
Alkoss sorban haladva minden képhez egy-egy mondatot!
2. A fenti képsoron, a 2. képen merre néz a kutya?
Merre repül a madár a 2. oszlop 2. képén?
3. Az alábbi kutyusok közül melyik néz balra föl és melyik jobbra föl? Sorold el balról jobbra!

4. Mit látsz a képeken? Mondd ki! Koppints a padon, ha a szóban rövid **u**, tapsolj, ha hosszú **ú** hangot hallasz!

Ha hiszitek,
ha nem is,
volt egy kutyám
nekem is,
piros volt az orra,
lapulevél nagy füle
lelógott a porba.

(Csoóri Sándor:
Csodakutya, részlet)

Segíts Bruminak! (Mesehallgatás)

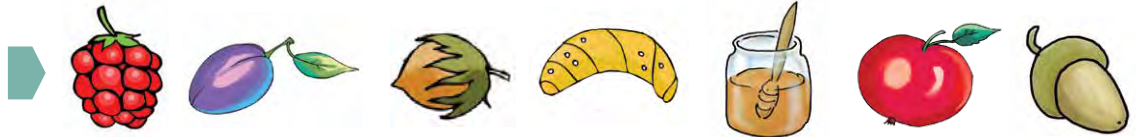
1.

Mesélj a képről! Gyűjts róla szavakat, amelyekben **m** hangot hallasz!

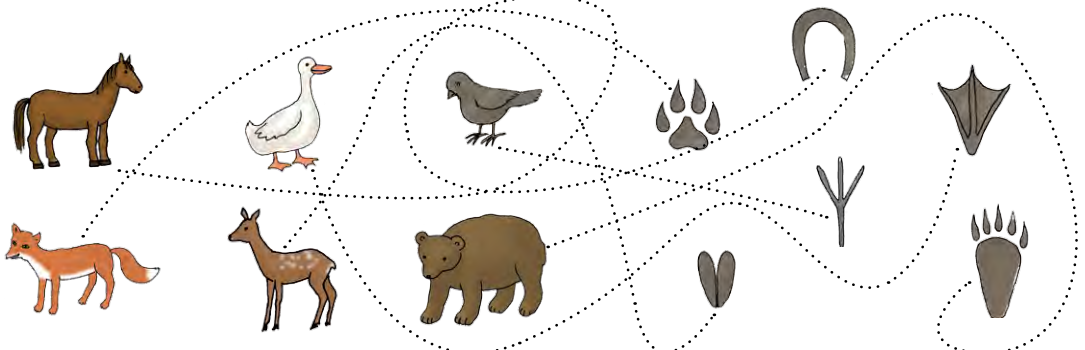
2.

Mondd ki az alábbi rajzok nevét! Tapsold le! Melyikben hallasz **m** hangot?

3.

Segíts Bruminak! Melyik állattól származnak az alábbi nyomok? Kövesd a nyomra vezető vonalakat az ujjaddal!

Jó a ropogó
piri mogyoró.
Mackó uram szereti,
Bokrában felkeresi.

(Móricz Zsigmond:
Jó a ropogó..., részlet)

1. Képzeld magad az iskolaudvarra! Milyen hangokat hallasz? Sorold fel! Játsszátok el közösen!

2. Keresd a nagy képen olyan dolgokat, amelyek csengő hangot adnak ki! Mondj mondatot velük!

3. Mondd ki a képekhez tartozó szavakat! Tapsold le! Mit hallasz, mi a közös bennük?

4. Figyeld meg jól a képrészleteket! Keresd meg őket a nagy képen! Mondd el, pontosan hol látod őket!

Tízpercben nagy futkosás,
rontom-bontom,
torkod fájdul, ne kiálts,
csak aszondom.

(Weöres Sándor:
Kezdődik az iskola, részlet)

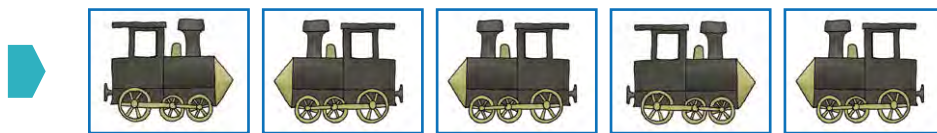
1.

Milyen közlekedési eszközöket látsz a nagy képen? Sorold fel! Utánozd a járművek hangját! Csoportosítsd a járműveket valamilyen szempont alapján!

2.

Merre haladnak a mozdonyok? Sorold el balról jobbra! Hányadikak a sorban a balra haladó mozdonyok? Mondd el!

3.

Mondd ki a képek nevét egymás után! Mely szavak kezdőhangja emlékeztet a vonat hangjára? Mondd ki balról jobbra haladva!

S-sz, beh sok súly!
Meg se mozdul!
Friss sze-
net, ha
bekapok:
messze,
messze
szaladok,
szaladok...

(Illyés Gyula:
Mozdony)

1. Mesélj a képről! Mi mindent látnak és hallanak a gyerekek maguk körül?

2. Melyik állat milyen hangot ad ki? Utánozd őket!

3. Utánozd a bárány hangját!

4. Mely szavakban hallasz **b** hangot? Tapsold le őket! Mely szavakban hallod a b-t a szó elején? Mondd ki!

Kot-kot-kot, nagy titkot mondhatok!
Csip-csip-csip, ugyan mit?
Háp-háp-háp, monddjád hát!
Gá-gá-gá, esküdj rá!
Kár-kár-kár, halljuk már!
Mek-mek-mek, ne ijessz meg!
Be-be-be, ki vele!
Vak-vak-vak, nékem csak!
Mú-mú-mú, szomorú!
Kot-kot-kot, leltem egy kukacot!

(Szilágyi Domokos:
Kot-kot-kot)

Mese a kakaskáról és a tyúkocskáról

1.

A nagymama a gyerekeknek a kakaskáról és a tyúkocskáról mesélt. Hallgasd meg te is ezt a mesét!

2.

Merre járt a kakaska? Meséld el! Segít a nagy kép. Hogyan fog visszafele menni? Figyelj! Ne hagyj ki semmit!

3.

Mit látsz a képeken? Mondd ki! A szó elején, belsejében vagy végén hallod bennük a tyúk szó kezdőhangját?

4.

Osszátok ki a szerepeket! Játsszátok el a mesét!

1. Meséj a képről! Melyik állatnak van hosszú nyaka, lába, orra, farka, teste?

2. Hallgasd meg a versrészletet! Melyik állatról szól? Keresd meg a nagy képen!

3. Gyűjts olyan szavakat a nagy képről, amelyekben az **e** hangot hallod! Az alábbi képeken látható állatok közül, melyiknek a neve kezdődik ugyanazzal a hanggal, mint az elefánté?

4. Utánozd tükör előtt a számozdotokat! Segítenek a kis képek.

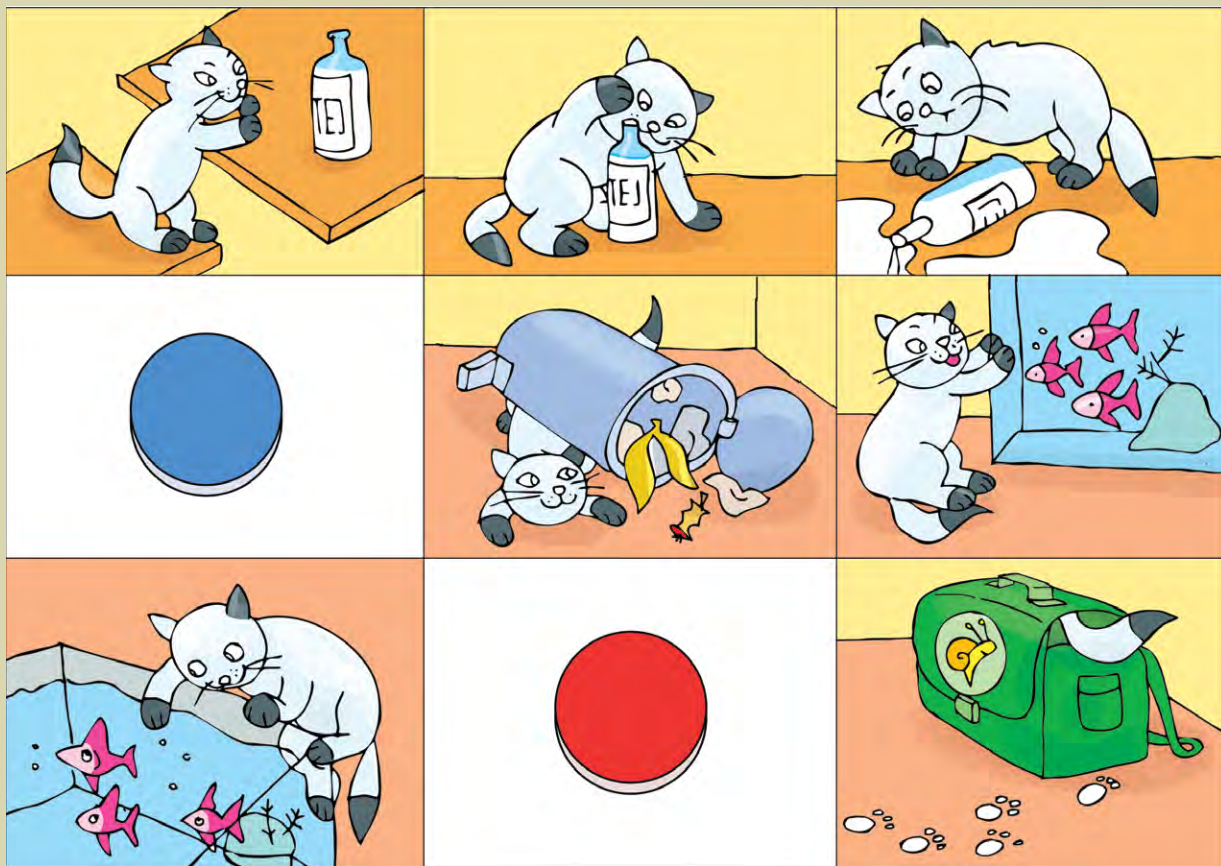
Ez itten az elefánt.

Szénát eszik reggelente,
sok gyümölcsöt estelente;
és mikor már mind lenyelte,
úgy hívják, hogy telefánt.

(Devecseri Gábor: Állatkerti
útmutató, részlet)

Hogy került a cica az iskolába?

1. Adj nevet a cicának! Tedd a jobb mutatóujjadat a felső sor elejére! Húzd végig a felső soron! Mutasd meg a bal oldali oszlopot a bal kisujjaddal, felülről lefelé! Mondd el, melyik sorból, hányadik helyről hiányoznak a képek!

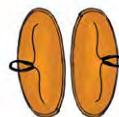
2. Ezek a képek maradtak ki. Melyiknek hol a helye?

3. Emlékszel, mit csinált a cica az osztályteremben? Lapozz vissza arra az oldalra! Meséld el!

4. Mivel játszik a cica szívesen? Melyik hanggal kezdődik a **cérna** szó? Mondd ki a rajzokon látható dolgok nevét a cicától jobbra, sorban! Melyik szóban hallod a **c** hangot? Mondd el, hol!

1. A gyerekek iskola után elkísérik szüleiket a piacra. Mi mindent lehet ott kapni? Sorold fel!

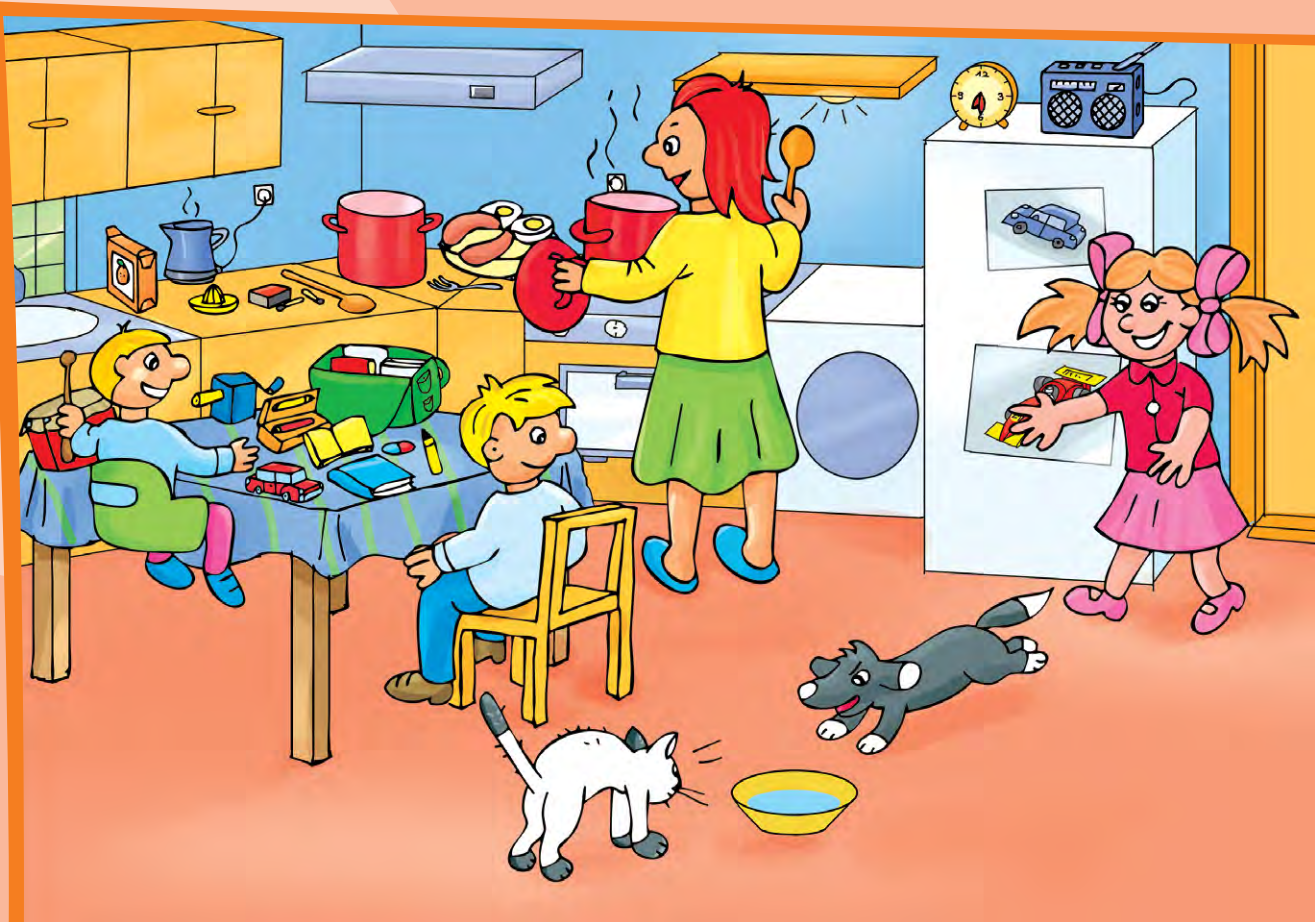
2. Nevezd meg az alábbi gyümölcsöket balról jobbra! Utána mondd ki a piros korongokkal jelölt hangokat!

A sámsoni piacon,
Almát árul egy asszony.
Gyere pajtás, vegyük meg,
Ketten vagyunk, együk meg!
(mondóka)

3. Bontsd hangokra a gyümölcsök nevét!

1.

Mi történik a nagy képen? Meséld el! Milyen hangokat, zajokat hallasz? Mondd el, hogy te mit csinálsz otthon este!

•

2.

Bontsd hangokra a gyümölcsök nevét! Válaszd le a kezdőhangokat! Vond össze az első kettőt, majd a harmadikat! Mondd ki a kislány és a kislány szüleinek a nevét!

•

Este jó, este jó,
este mégis jó.
Apa mosdik, anya főz,
együtt lenni jó.

(Zelk Zoltán:
Este jó, este jó, részlet)

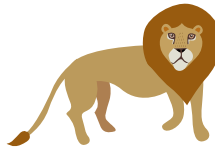

1. Figyeld meg a nagy képet! Mit csinál a két testvér? Meséld el! Milyen hangokat, zajokat hallasz náluk? Te mikor fekszel le aludni? Mit csinálsz előtte?

2. A cica kiszaladt a lakásból. Utánozd a nyávogását! Mondd ki a **ny** hangot külön is! Nevezd meg a rajzokat! Bontsd hangokra a szavakat! Melyik szóban hallod a **ny** hangot az elején, a belsejében, a végén?

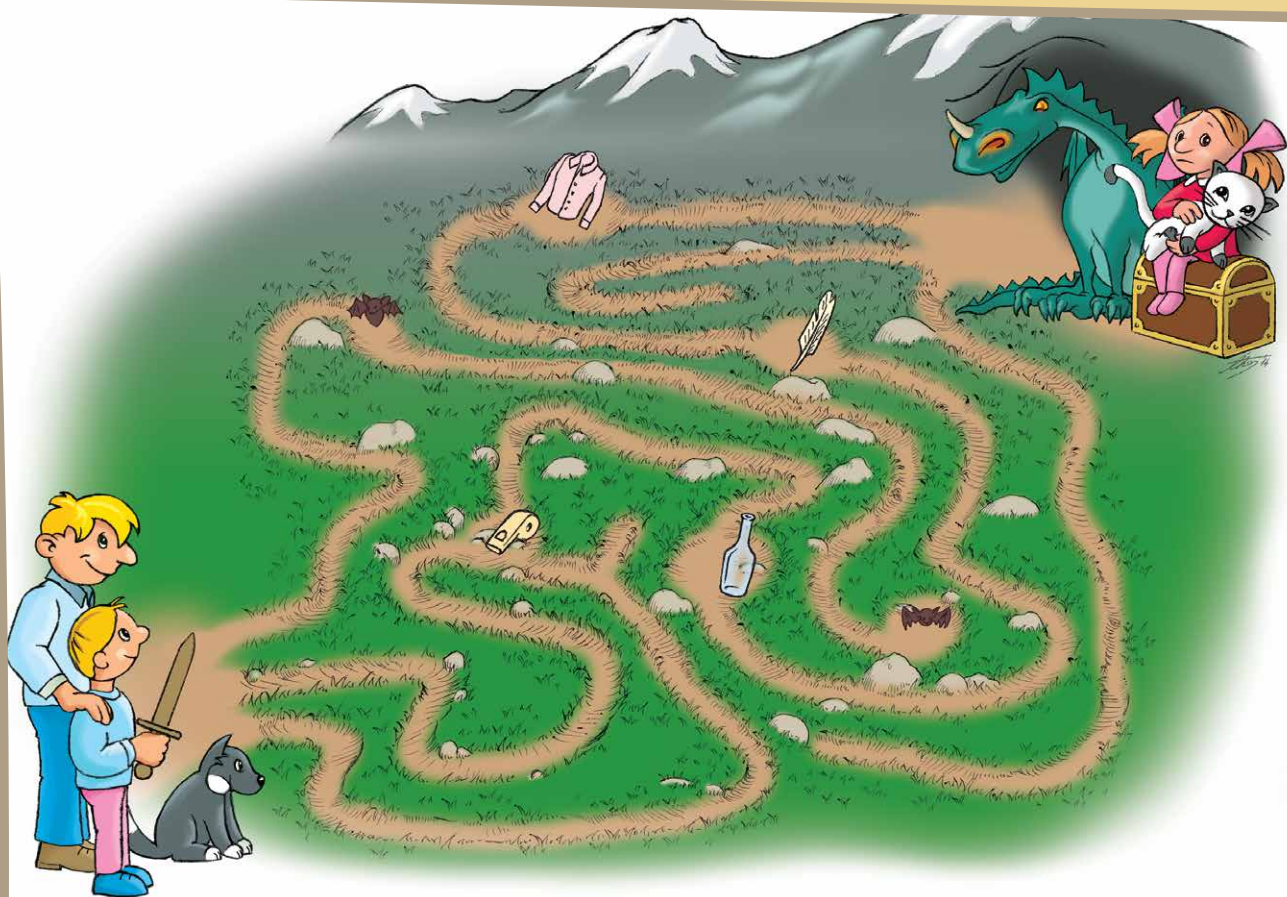
3. Mit látsz a képeken? Mondd ki! Olvasd össze a kezdőhangokat!

Kívül körkörösén, csir-burr-burr,
Belül kisöpröm, huss-huss-huss,
Kívül tiszta, belül szép,
Ahol rágok, ott kell még.
Határozottan, de nem erősen,
A fognyűvőket le is győztem!

(Patonai Gabriella:
Fogmosó mondóka, részletek)

1.

Mit látsz a nagy képen? Találj ki róla rövid történetet! Minden szereplővel mondj egy-egy mondatot!

Fekete az ablakpárkány, rákönyököl a kis sárkány; hat feje néz az utcára, egy a leckét bent biflázza.

(Devecseri Gábor: Állatkerti útmutató, részlet)

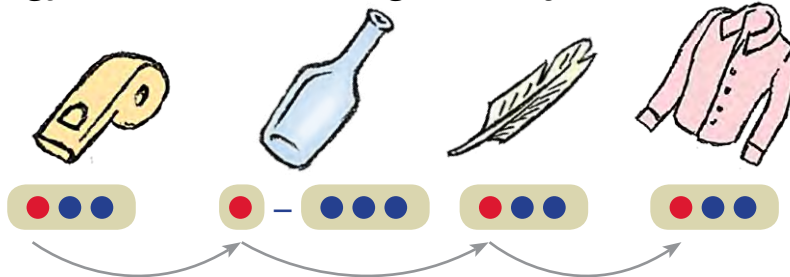
2.

Keressd meg a barlanghoz vezető utat! Vezesd végig rajta az ujjadat!

3.

Vond össze az úton talált tárgyak kezdőhangjait a megtalálás sorrendjében! Egyszerre csak két hangot mondj ki!

4.

Tapsold le az előző feladat képein lévő tárgyak nevét! Melyik lóg ki a sorból? Indokold meg a választásodat!

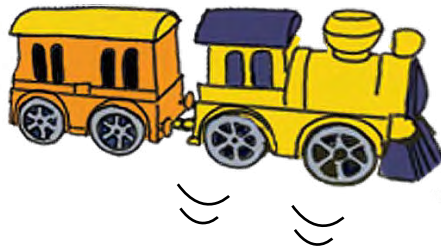
1. Mivel nyílik a kincsesládán a lakat? Segíts megtalálni! Mondd ki a rajzok nevét! Válaszd le a kezdőhangokat! Mondd ki azt a szót, amely nem **cs** hanggal kezdődik!

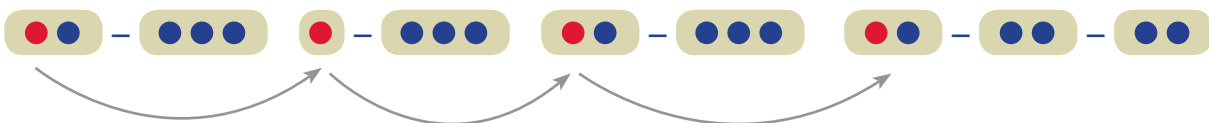
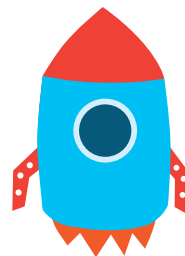
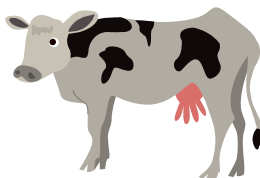
2. Keresd meg a keretben lévő kulccsal teljesen megegyezőt! Ezzel tudod kinyitni a kincsesládán a lakatot.

3. Mit láatsz a képeken? Mondd ki! Milyen hangot adnak? Keresz mindhez **cs** hanggal kezdődő szót!

4. Miféle kincset rejt a kincsesláda? Kukucskálj bele! Vond össze a kezdőhangokat! Mondd ki a szót!

1.

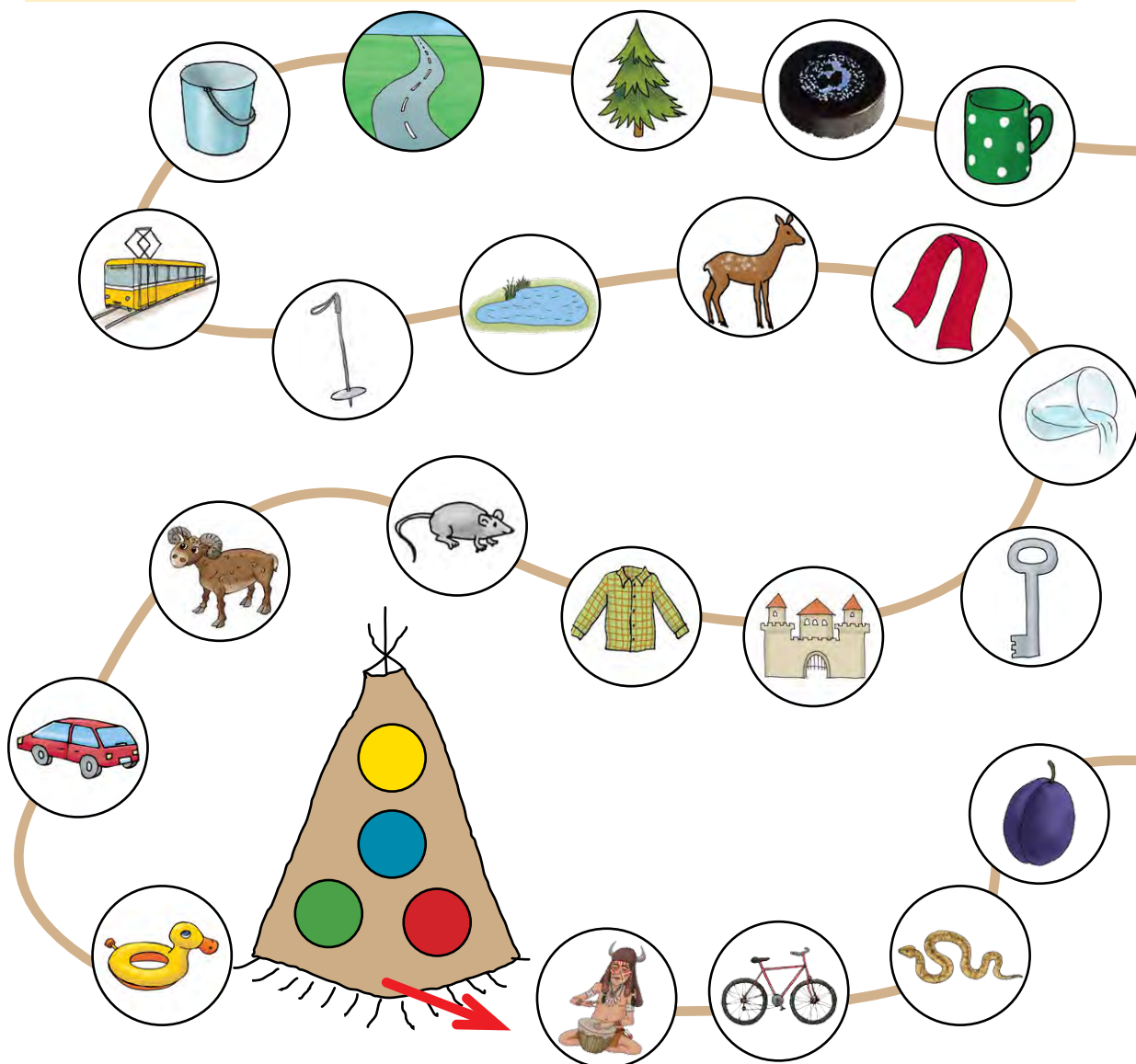
Játsszunk társasjátékot a beszédhangokkal!

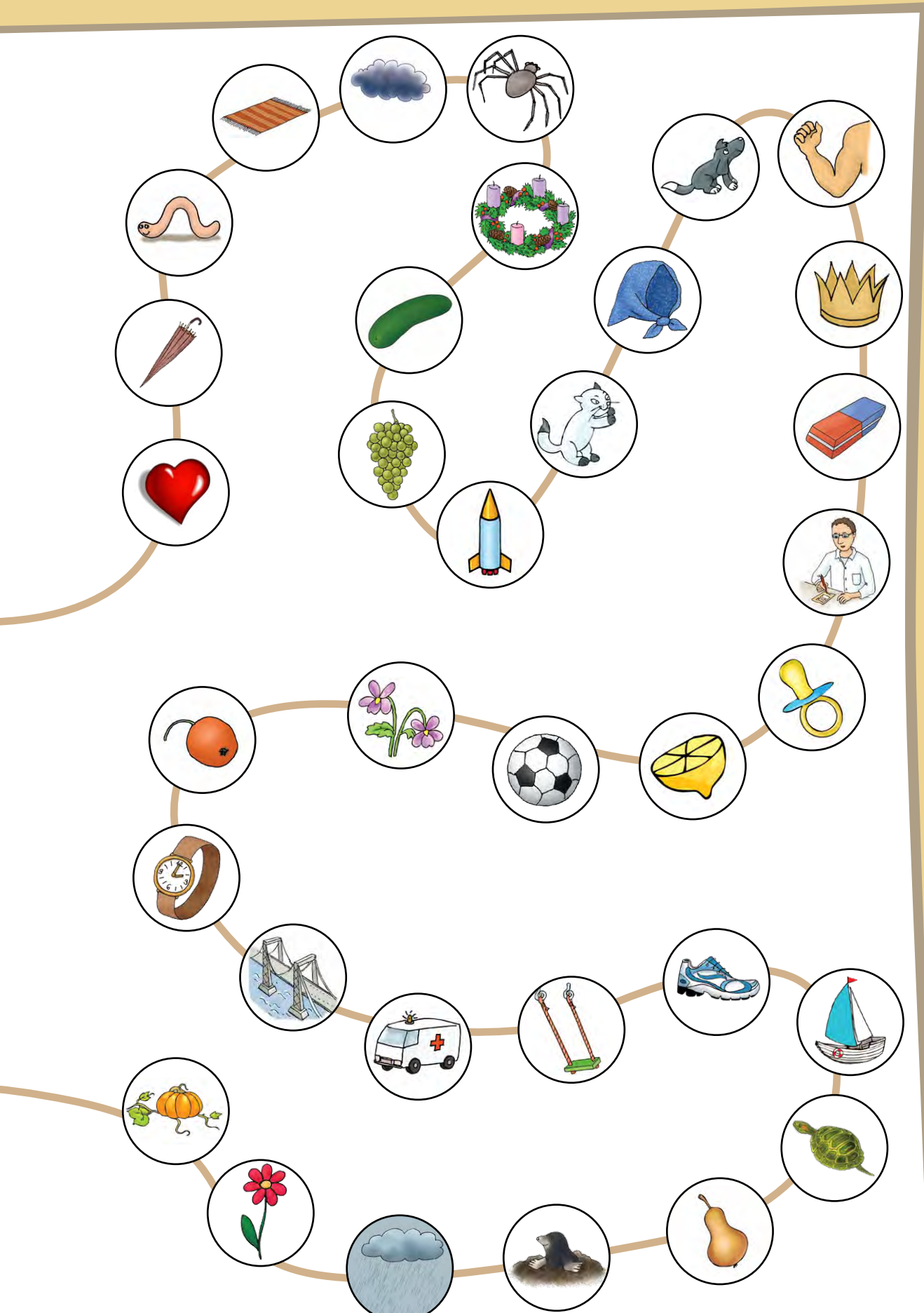

Társasjáték 2-4 fő részére

Játékszabály

Indulj indián zsákmányt szerezni! Dobj és lépj! Mondd ki, mire léptél! Hallasz a nevében rövid **i** hangot? Akkor a zsákmányod egy korong! Ha hosszú **í** hangot hallasz, akkor egy rúd! Ha egyiket sem, a következő körből kimaradsz. Egy rúd két korongot ér. A játék végén bevált-hatod a rudakat korongra. Az nyer, akinek több korongja lesz, mire visszaér a sátorba. (A játék variálható az **o, ö, u, ü** rövid és hosszú beszédhangokkal is.)

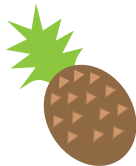

1.

Mit látsz a képeken? Mondd ki! Tapsold le!

z z z...

Alma, alma,
piros alma
odafönn a fán,
ha elérném,
nem kímélném,
leszakítanám.
De elérnem
nincs reményem.
Várom, hogy a szél
azt az almát,
piros almát
lefújja elém.

(Kányádi Sándor:
Alma, alma)

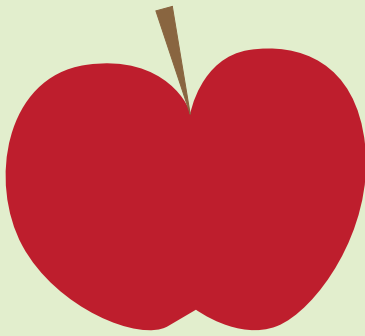

2.

Mondd ki az **a** hangot! Figyeld a szád a tükörben! Játsszunk!

Mondd halkán , hangosabban , még hangosabban !

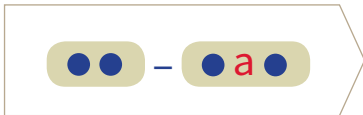
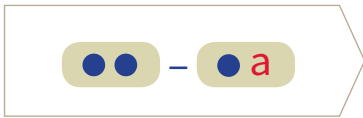
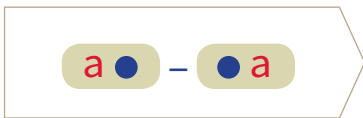

a A

3. a a a a a a a

A A A A A A A

4. Találd ki, hogy mire gondoltunk!

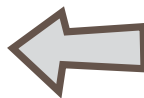
5. Melyik a kakukktojás a sorban? Keres több megoldást! Indokold!

1.

Mondd ki! Figyeld meg, hol hallod az **i** és **í** hangokat!

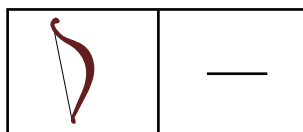
Mély erdőn
Ibolya- virág,
Elrejt jól
A boróka-ág.
Minek is rejt az az ág,
Gyere, tágas a világ,
Mély erdőn
Ibolya- virág.

(Weöres Sándor:
Mély erdőn..., részlet)

2.

Ejtsd rövidebben vagy hosszabban az **i**, **í** hangot a jelek alapján!

Átszalad a vízen a szél,
átszalad a vízen a szél,
fut, siet, hova megy?
Mindjárt odaér –
átszalad a vízen a szél.

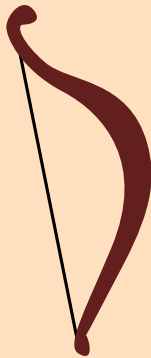
(Szabó T. Anna: Szél, részlet)

i l

3. a i i a i a i i a i
l A l A A A A l A A

4. Melyik nem illik a sorba?

í í

5. a i i í a í í a í i
A í l A í A l í A í

6. Melyik nem illik a sorba?

1.

Mondd el, mit látsz a képen! Mely szavakban hallod a **m** hangot?

2.

Mi a szabály?

Jön a tavasz, megy a tél,
Barna medve üldögél:
– Kibújás vagy bebújás?
Ez a gondom óriás!

Ha kibújok, vacogok,
Ha bebújok, hortyogok:
Ha kibújok, jót eszem,
Ha bebújok, éhezem.

Barlangból kinézzek-e?
Fák közt szétfűrkésszek-e?
Lesz-e málna, odu-méz?
Ez a kérdés de nehéz!

(Weöres Sándor:
A medve tőprengése)

m M

3. m m í m a m i m m a m i
M Í M A M M A M I M A Í

4. Csoportosítsd a képeket többféleképpen!

•• - m •

m • - •••

m •• - ••

m • - ••m

m • - ••m

••• - m •

m •• - •••

••• - m •

•• - ••m •

5. Mire gondoltunk? Keresd meg a nagy képen!

m ••

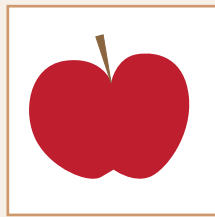
m a - •••

• a • - m a

• i • - ••m

m • - ••• - ••

A betűk összeolvasása

a • - ••

a

m •• - •••

m

a m
am

i m
im

m i
mi

m í
mí

1.

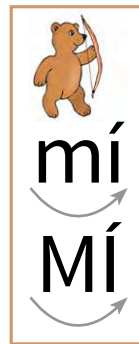
Figyeld meg újra a képeket! Olvasd össze a betűket!

im ím am
ím am im
am im ím
AM IM ÍM

2.

Olvass hangosan! Balról jobbra, majd felülről lefelé haladj!

mi mí ma
mí ma mi
ma mi mí
MA MI MÍ

ma ma
ma-ma

3. Olvasd el a szópiramisokat!

mi ma mi
a-mi a-ma l-mi
ma-mi ma-ma i-ma

4. Melyik gyereknek mi lehet a neve?

l-mi
Mi-mi

5. Alkoss mondatokat az alábbi szavakkal!

ma ma-i ma-ma
i-ma l-mi a-mi

6. Melyik szót olvastad legtöbbször?

ma-ma ma-mi ma l-mi i-ma
MA MA-MI a-mi l-mi MA-MI

1. Hol hallod a l hangot?

Tripp-trapp, tripp-trapp.
Fekete ló, fehér ló.
Baljós az ég, viharló!
De a két ló bevaló,
fehér ló és fekete ló –
süvít a szél: futnak!
Kisüt a nap: futnak!
Tripp-trapp. Tripp-trapp.

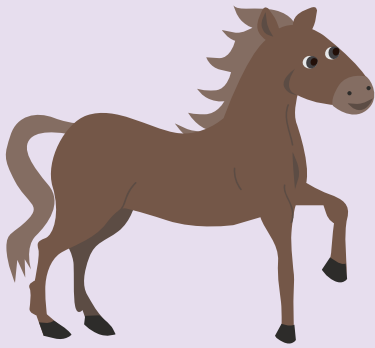
(Varró Dániel: Lovasok)

2. Melyik fenti kis kép hangjait ábrázoltuk?

3. Mely szavakban hallod a l hangot? Mondd el emlékezetből!

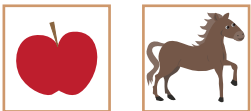

4. l a m l í l a m l í l m
L M L A Í M A L Í L M A

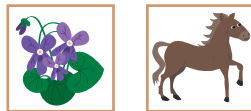
5. Mit látsz a képeken? Mondd ki ebben a sorrendben: l betűt elöl, hátul, a szó belsejében található!

6. Mondd ki a képek nevének első hangját! Olvasd össze a betűket!

a l
al

i l
il

í l
íl

7. Olvasd el a betűkapcsolatokat balról jobbra, majd felülről lefelé!

al im AL IM la mi LA MI
il ím IL ÍM li mí LI MÍ
íl am ÍL AM lí ma LÍ MA

8.

Olvasd el a betűkapcsolatokat balról jobbra!

la mi LÍ MI

li mí LA MÍ

lí ma LI MA

9.

Olvass hangosan! Tapsolj, ha szót találsz!

ma la mi mí ím mi li il
mi im al la ma mi ím ma

10.

Kapcsoljuk össze a szótagokat! Olvasd el a szavakat!

ma-i ma-mi ma-ma li-la

11.

Olvassunk neveket! Mit vettél észre?

Li-li

La-li

12.

Mondj mondatokat az alábbi szavakkal!

ma-i i-ma Li-a

al-ma ma-mi La-la

1. a i a í i a a í a i a
 I A I Í A A I I A Í I

2. m a l m í l a a m l i
 L A L M I A L Í M I A

3. am im ím al il íl
 IM AM ÍM IL ÍL AL
 Am Im Ím Íl Al Il

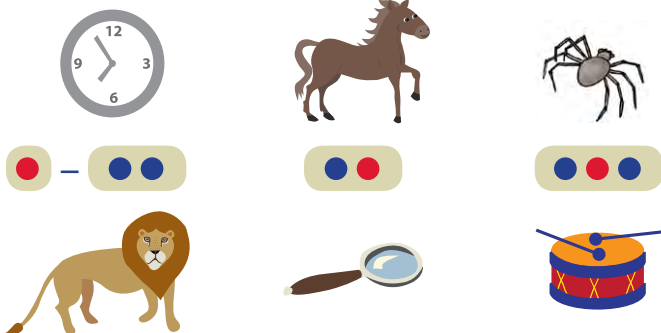
4. ma mí mi la lí li
 MÍ MI MA LÍ LI LA
 Ma Mí Mi La Lí Li

5. am ma mi ím al lí
 ÍM MI LA AL ÍL MÍ
 Mi La li Ím Ma am

6. i-ma La-li ma-i
 al-ma ma-mi Li-li

1. Hol hallod az o vagy az ó hangot?

Nem lobog az oroszlánnak sörénye, ha poroszkálgat. De ha iszkol serényen, meglátszik a sörényen!

(Varró Dániel: O; Kerge ABC, részlet)

Tik-tak, tik-tak, jár az óra, körbejár a mutatója. Azt hirdeti minden reggel, ki korán kel, aranyat lel.

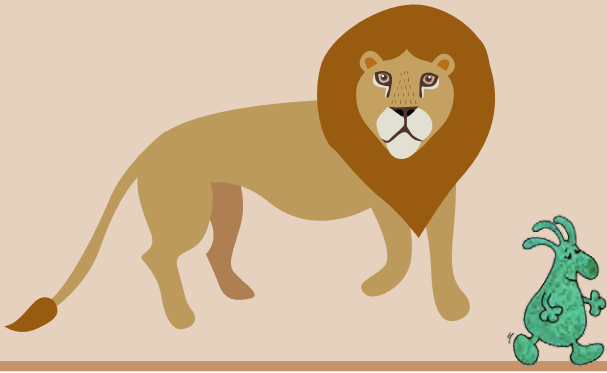
(mondóka)

2. Mi alapján csoportosítottuk a képeket? Mondd el!

3. Ejtsd rövidebben vagy hosszabban az o hangot a jelek alapján!

o O

4. o a o l m o o m a o l o
O O M L O M O A O M L O

5. ol om lo MO OL OM

6. Keresz rövid o hangot tartalmazó szavakat a nagy képen!

ó Ó

7. ó a o l a m ó a l o ó
O Ó A M L Ó M O A L O M

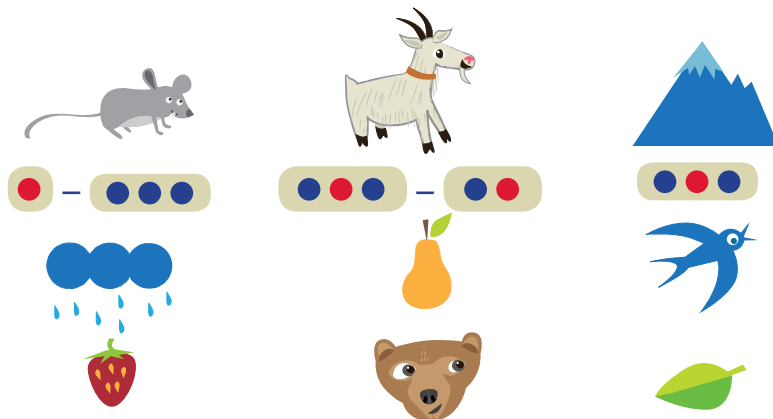
8. ól om ló MÓ LÓ ÓL

9. Keresz hosszú ó hangot tartalmazó szavakat a nagy képen!

1.

Esik eső, csepereg,
Sárga levél lepereg.
Esik eső, csepereg,
A kiséger kesereg.
Esik eső, csepereg,
Megáznak a gyerekek.
Esik eső, csepereg,
Táncolnak az egerek.

(mondóka)

2.

Nevezd meg a képeket! Mondd el emlékezetből! Mit vettél észre?

3.

Találj ki egy történetet a kártyák alapján!

e E

4. e i ó m e l e o m e l e
Ó E I M L E E Ó M L E E

5. Tapsolj, ha a képet megnevező szóhoz értél!

el om
il óm
ol im
íl em
ól ím

OL EM
IL IM
EL ÍM
ÍL OM
ÓL ÓM

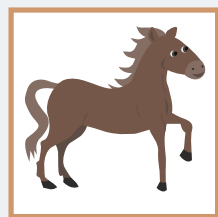
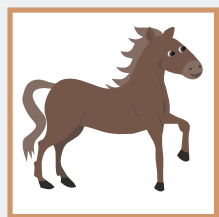
6. Hogy mondjuk, hogy te meg én együtt? Koppints, ha ezt a szót hallod!

le mo
li mi
ló me
lí mí
lo mó

LÓ MI
LI MÓ
LO MO
LÍ MÍ
LE ME

Három betű összeolvasása

l

e

l

lel

l

o

m

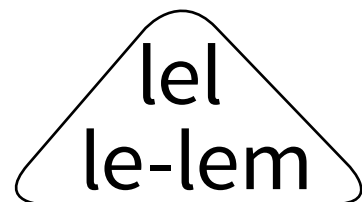
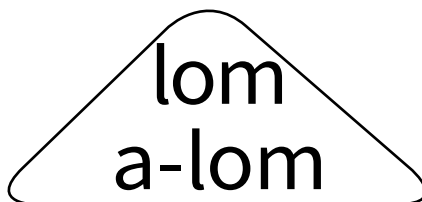
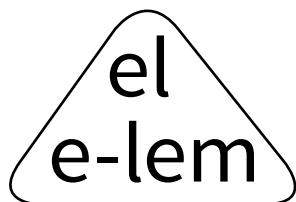
lom

1.

Mit jelentenek a színessel kiemelt szavak?

lim mol **lom** lem mel lel
lol lim lom mel **lel** lem

2.

3.

Melyik szóhoz nem találsz képet?

ma-lom

e-lem

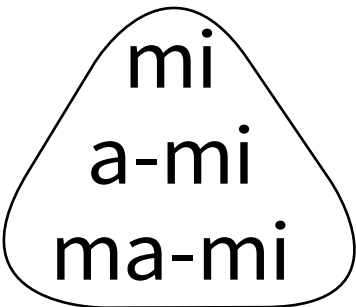
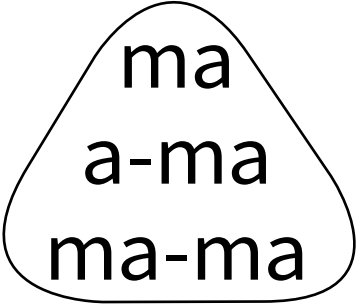
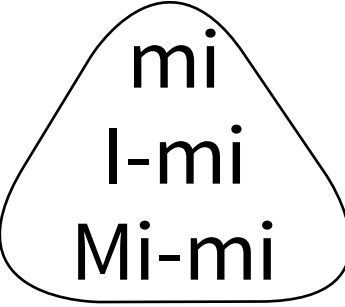

lom

e-mel

1. am al AL ma la LA
 em el AM me le Ma
 om ól EL mo lo MI
 im il EM mi li MO
 ím íl ÍM mí ló LÓ

2.

3. ma-lom La-li Em-ma li-la

4. Fejezd be az elkezdett mondatokat a rajzok segítségével!

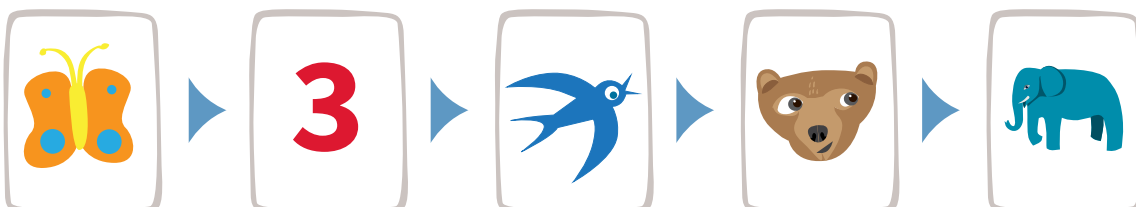
E-mil _____

Em-ma _____

5. Találj ki egy mesét a kártyák felhasználásával!

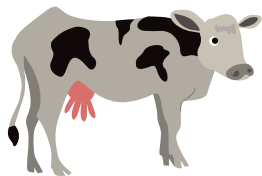

1.

Gyűjts még a nagy képről olyan szavakat, amelyekben a **t** hangot elöl, a szó végén vagy a szó belsejében hallod!

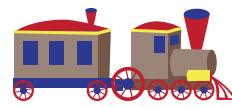
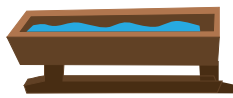
Udvaron fehérlik szőre egy tehénnek:
A gazdasszony éppen az imént fejé meg;
Csendesen kérődzik, igen jámbor fajta,
Pedig éhes borja nagyokat dőf rajta.

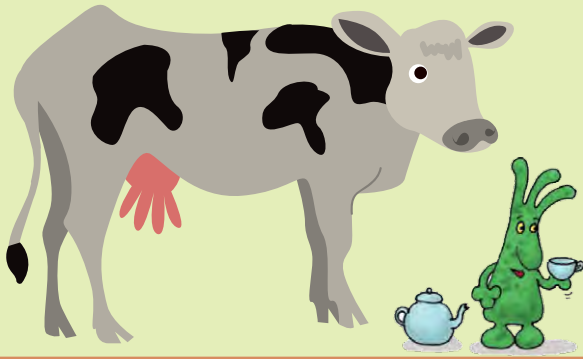
(Arany János: Családi kör, részlet)

2.

Mit látsz a képeken? Mondd el! Mely szavakban hallod kétszer is a **t** hangot?

t T

3. t m o t a m i t ó t a o
A T M O T I T A M Ó T M

4. Mely számokra gondoltunk? Mondd el növekvő számsorrendben őket!

••t •at •t •et - t•

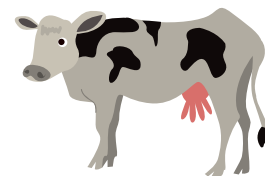
4 2 7 3 8 1 5 9 6 10

5. Alkoss a színes szótagokból szavakat!

at	im	ta	mi	AT	TÓ
et	om	te	mo	OT	TA
ót	óm	tó	mó	IT	TÍ
it	em	ti	ma	ET	TI

6. Melyik szó tartozhat a képhez?

ti	itt	i-tat
tó	ott	e-tet
te	a-mott	a-latt

Mit al-tat Ti-mi?

Ti-mi al-tat.

1. Foglald mondatba a szavakat!

ott mi Ot-tó mi-att

2. Alkoss mondatokat a képek segítségével!

E-mí-li-a

El-la

3. Kik vesztették el ezeket a tárgyakat? Válaszolj a fenti képek alapján!

4. Adj nevet a fiúnak és a kislánynak! Alkoss mondatokat a szavak felhasználásával!

A

A

5. Olvasd fel a mondatokat! Ügyelj a helyes hanglejtésre!

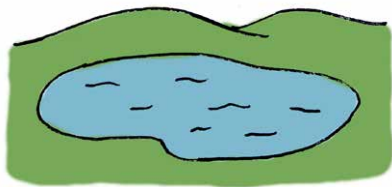
A li-la. A li-la? Mi li-la?

6. Fiú vagy lány? Válaszolj!

Mi Li-li? Mi La-li?

7. Olvasd fel a mondatokat! Tegyél fel kérdéseket a képekről és a mondatokról a társadnak!

Itt a tó.

Ott a ma-lom.

8. Válaszolj a képek segítségével! Alkoss rövid történetet szóban!

Mit al-tat Ti-mi? Ti-mi al-tat.

Mit tol Mi-mi? Mi-mi tol.

Mit i-tat? At-ti-la i-tat.

1.

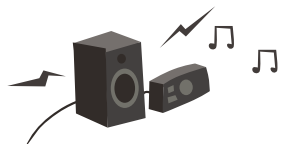
Zenebolond lett a zebra.
Megunta a zajgó sztyeppét.
Ám a nagy csend is zavarja.
Estelente koncerteznek.

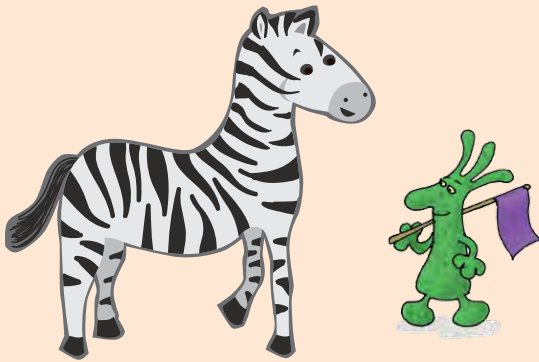
Zongorát is szívesen vesz
ez a muzikális állat.
Játszanék majd négykezeset,
– vagy ha nem, hát négypatásat.

(Gyárfás Endre:
Állatábécé, részlet)

2.

Nézd meg alaposan, majd takard le a képeket! Csak azokat a szavakat sorold fel emlékezetből, amelyekben halljuk a **z** hangot!

z Z

3. z a l z m z i z í ó z a
Z I M L Z Í Z L Z A Ó Z

4. Keress a nagy képen a jelölésnek megfelelő szavakat!

m ● z

t ● z

● o - ● o z

z e ● - ● a

5. Keress szavakat az oszlopokban! Számold meg, hány szó bújt el a hatodikban!

íz	IZ	zí	ZE	al	mi	ÓZ
ez	ÍZ	ze	ZA	íz	ló	ÍM
az	OZ	za	ZÓ	ez	mó	ÓL
óz	ÓZ	zó	ZI	az	le	LÓ

6. Mi van a képen?

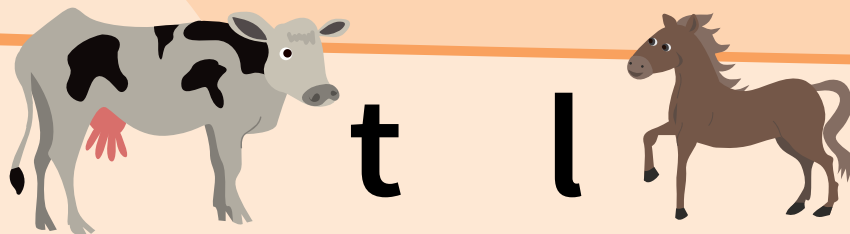
i-zom

mo-zi

7. Alkoss mondatokat legalább két szó felhasználásával!

íz Zo-li iz-zó mez i-zom

1. t e l ó m i t i l o m

2. Olvasd el a szavakat! Hasonlítsd össze azokat az 1. feladat betűsorával! Mit vettél észre?

te ló mi ti lom

3. Melyik szó jelenti az állatok lakhelyét?

EL EZ ÍZ LE LÓ ÓL

4. Kövesd az ujjaddal a vonalak útját! Fejezd be a megkezdett mondatokat a képek segítségével!

5. Alkoss mondatot a szavakkal!

tol i-tal i-ta-tó za-mat
tíz la-za al-ta-tó ma-tat
olt iz-zó mil-li-ó il-lat

6. Válaszolj a kérdésekre!

Mi a lom? Mi az a-lom?
Mi a le-mez?

7. Egészítsd ki a mondatokat a képek segítségével!

Ez itt . Ez a la-za.

Ez a li-la. At-ti-la to-lat.

El-za tol. El-la i-tat.

Ma-ma al-tat. Zo-li olt.

8. Alkoss mondatokat az egy sorban szereplő szavak felhasználásával!

za-mat

il-lat

i-tal

Li-a

tíz

Em-ma

mo-zi

Zo-li

mez

mil-li-ó

lot-tó

Ot-tó

9. Alkoss történetet az alábbi képek alapján!

1.

De meleg a nyár, forrón süt a Nap.
 Árnyék kéne már, vagy egy kis kalap.
 De nem vastag bársony,
 hanem könnyű vászon.
 Úgy jó, ha fehér!
 És a fejem éppen befér.

(Gryllus Vilmos: Kalap-dal, részlet)

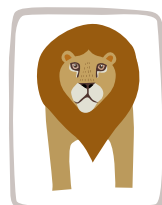
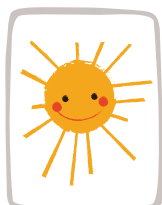
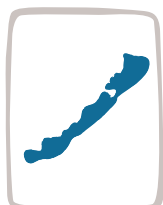
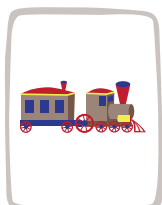
2.

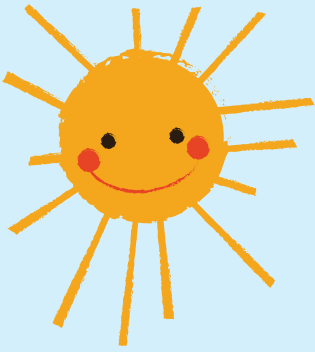
Mi a közös az alábbi szavakban? Hol hallod a **n** hangot?

3.

Találj ki egy történetet a kártyák alapján!

n N

4. n a ó i z n a o n í n a
N Í N O A N i N A N Í N

5. Olvassátok fel a betűkapcsolatokat! Tapsoljatok, ha köztük szót találtok!

an	ÍN	no	NI	az	ITT
en	AN	ni	NE	ez	OTT
in	ON	na	NÓ	el	LEN
ín	ÓN	ne	NA	íz	NEM

6. Keresd meg a nagy képen, mire gondoltunk!

• a - n • n a - n a - n • • • a - l a - t o n

7. Mikor használjuk az alábbi szavakat? Magyarázd el! Játszd el!

na na-na no no-no ni ni-ni

8. Dúdd el a Süss fel, nap kezdetű dalt az alábbi szótagokkal!

NA-NA-NA NE-NE-NE ni-ni-ni-
ni na-na-na-na NE-NE-NE

1.

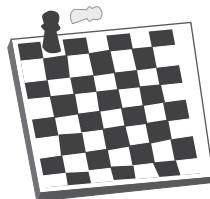
Tüskeshátú sün barátom,
Merre jártál, mondd, a nyáron?
Itt az ősz, a lomb lehullt már,
Most látlak, hogy előbújtál.

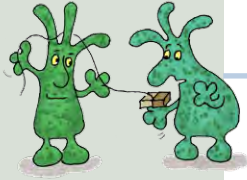
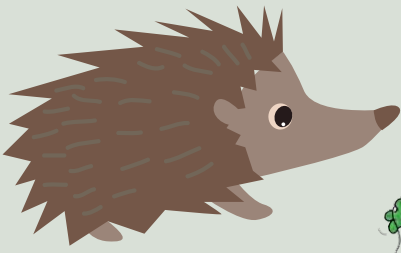
(Csukás István: Sünmese, részlet)

2.

Mely szavakban nem halld a **s** hangot?

s S

3. s a e n s e s t s n s e
E S T S E A N S E T S N

4. Keress szavakat! Mondd el, hol találtad!

ós	ót	an	só	tó	na
as	at	en	sa	ta	ne
es	et	ón	se	te	nó
ís	ít	ín	sí	tí	ní

5. Melyik szóra gondoltunk?

mó - ●●s

es - e● - ●●

●a - sa - ló

6. Folytasd szóban a szóláncot!

sas ▶ sós ▶ sás ▶ sín ▶ n..

7.

Találj ki rövid történetet a képekhez tartozó szavak felhasználásával!

sóz

mos

les

8.

is	SE	SÍN	LES	ME-SE
só	IS	SAS	MOS	SI-MA
se	sí	SÓZ	TAS	SO-MA

9.

Fejezd be a mondatokat a képek segítségével!

E-me-se mos-ta az .

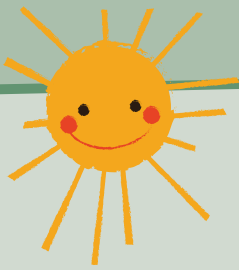
So-ma sóz-ta az .

A sas les-te az .

Tó-ni, ne si-ess az !

So-ma, te nem ?

Ma-mi, ma nem mo-sol ?

n

m

1. Alkoss szavakat a betűkből!

n m a m s n i s m n a a
N M I S N M A M N S A N

2. Tapsolj, ha szót olvasol!

ím na am MA EM MA NEM
am ni en NE OM MI SEM

3. Keress szavakat! Koppints!

ni-ma nem na-mín si-ma
NEM NI-MA NA-MÍN SI-MA

4. Válassz ki egy szóoszlopot! Sorold fel emlékezetből az olvasott szavakat!

es-ne	mos	sem
les-ne	mos-ni	sem-mi
el-es-ne	el-mos-ni	sem-min
el-les-ne	le-mos-ni	sem-mim

5. Válaszd ki a mondathoz illő képet!

Ma-ma ez-zel mos.
An-na ez-zel sóz.

1.

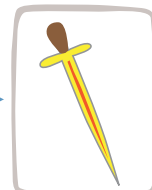
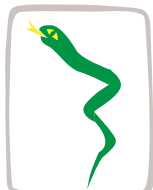
Kutya itt és kutya ott,
előbb erre kajtatott,
rágta szőnyeg rojtjait,
most egy függönyt leszakít.

Hever, hangosan liheg,
fél fülére sem süket,
látszik, néha hegyezi,
hogy mutassa: van neki!

(Lackfi János: Kutya egy példányban, részlet)

2.

Találj ki egy történetet a kártyák alapján!

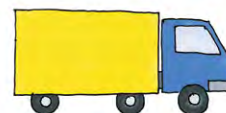
k K

3. a e i e a í ó i a í o a
k m l n k t m l k s k t
K A M L K I N L K M E O

4. A társaddal felváltva olvassatok!

ak ki AK KI ken TOK
ek ka OK KE kín SOK
ok ko EK KO kint SAKK

5. Válaszd ki a képekhez tartozó szavakat! Mit jelent a többi? Magyarázd meg!

sakk	za-kó	man-kó	ka-mi-on
makk	la-kó	kan-na	la-ko-ma

6. Olvassátok el a szavakat! Beszéljétek meg a kiemelt szavak jelentését!

ma-ki	kas	si-kít	kot-ta
la-kó	kos	ka-lóz	kan-na

1. Mit álmодtál? Emlékszel rá? Meséld el!

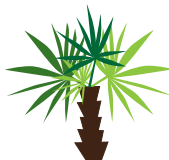
2. Hol hallod az **á** hangot?

A szobában van az ágy,
és az ágyban van az álom.
Párna úszik nagy folyón,
már is túl van hét határon.

(Nemes Nagy Ágnes:
Az ágy, részlet)

3. Mit látsz a képeken? Mondd ki! Ha elől hallod az **á** hangot, dobbants, ha a szó belsejében, koppints!

4. Mondd ki az **á** hangot halkabban, hangosabban!

á Á

5. á i o á e í á ó á e i á
 Á I E O Á Í Á O Ó E I Á

6. á s í t l á m k i á l t
 L Á T S Í L Á Z S Á L A

7. Válasszatok egyet a színes szavak közül! Játsszátok el! A többiek találják ki!

ás ák sá má más tál
 án át ná tá máz sál
 áz ál lá ká láz lát

8. Olvasd el a kép melletti szót! Hogyan tudnád másképp mondani? Mondj minél több hasonló jelentésű szót!

áll

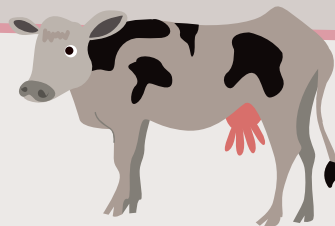
9. Milyen? Tegyéél fel kérdéseket, amelyekre ezekkel a szavakkal tudsz válaszolni!

mó-kás li-lás min-tás tin-tás

k

t

1. Hányadik betűpár tagjai nem egyeznek a sorban?

k	á	t	k	i	k	t	á	k	k	i	k
K	Á	K	K	I	K	T	Á	T	K	I	K

2. A k vagy a t betű hiányzik a szavakból?

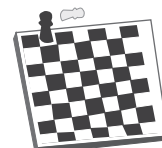
za - ó

ál

lá

sa

at	ek	TE	TOK	KOT	Ka-ti
et	ak	TI	TEK	KIT	Mi-ki
it	ák	KI	TIK	KAT	Tó-ni
ít	ik	MI	TAK	KET	An-ti

4. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésre!

Á-lom

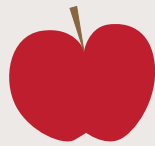
Kit-ti ál-mos lett. Ma-ma ezt lát-ta.

Ka-ti al-tat-ta el Kit-tit.

– Ten-te, Kit-ti, ten-te!

Ki al-tat-ta el Kit-tit?

a

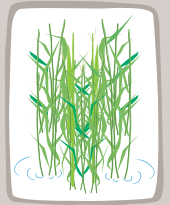
á

1. a e i á a í a e á o e a
 Á E O A I Á E Ó A I Á A

2. Válassz ki két szót! Foglald egy mondatba mindkettőt!

ÁT ás ma más ma-ma mo-sás
 AZ al na sás Ka-ta mó-kás
 ÁS az lá sál lá-ma só-zás
 AL ám za sas ká-sa lá-zas

sás

3. Melyik betű hiányozhat a szavakból? Keress több megoldást is, ahol lehet!

• l o m • s í t m • k k m • k l • z s • s

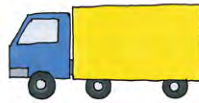
4. Gyűjts a megadott szótagokkal kezdődő vagy végződő szavakat! Segítenek a képek!

la

ka

lá

ká

5. Válassz egy nevet! Találj ki róla egy rövid mesét!

Má-sa

Za-lán

Kat-ka

Ka-ti

Ta-más

Mis-ka

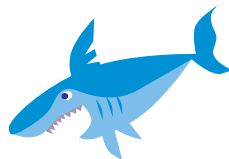
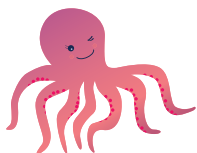
An-na

Ka-mil-la

Zol-tán

1.

Négy kar vakarja a polip fejét, mikor gondolkodik. Azon tűnődött szegény el, mit tegyen a másik négygel?

(Varró Dániel: P; Kerge ABC, részlet)

2.

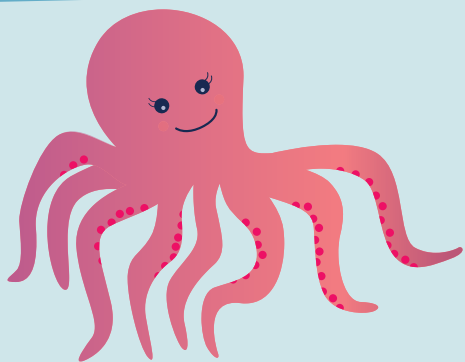
Melyik nem illik a sorba? Indokold meg!

3.

Utánozd a polipot! Mondd ki a p hangot!

p P

4. p l o s ó p l p o p í p ó l
P Ó P L S O S P L P Ó P O S

5. Melyik szóra gondoltunk?

●● - p ●

●● p - ●●

●● - ●● - p ●●

●● - p ●●

6. Keress szavakat! Mondj mondatot velük!

ip	ál	ós			pi	lá	só
íp	ól	ás			pí	ló	sá
óp	il	is			pó	li	si
áp	íl	ís			pá	lí	sí

7. Olvasd fel a szótagokat! Utána olvass a megadott irányok szerint!

PI → PA → PA SA → PA PI
 ↓ ↑ ↓ ↑
 IP AP LI → PA PI → PI

Gyakoroljuk az olvasást!

1.

Olvasd el a szavakat! Sorold fel emlékezetből az állatokat!

pi-pi

pi-pi	lep	pi-pál	pos-tás
pó-ló	síp	po-lip	pon-tos
pó-ni	lop	te-lep	pán-tos

2.

Olvasd el a neveket! Mondd el emlékezetből a lány-, majd a fiúneveket!

Pa-li	I-li	Ta-más	Pan-na
Má-sa	Tas	Zi-ta	Zol-tán

3.

Keressd meg az összetartozó szavakat! Foglald mondatba a szópárokat!

tom-pa

pa-tás
tom-pa
pon-tos
min-tás

ka-pa
pó-ló
an-ti-lop
pos-tás

4.

Alkossatok párokat! Így olvassátok el a párbeszédet!

– Mit ta-lált Pan-na?
– La-pá-tot.

– Mit e-tet Pis-ti a táp-pal?
– A pi-pit.

5. Egészítsd ki a mondatokat a képek alapján!

A pat-tan. A pó-ló .

6. Válaszolj a kérdésekre a képek segítségével!

Mit la-pá-tol Pe-ti?

Mit lát Pa-li?

Mi e-sett le?

7. Melyik szó melyik mondatba illik?

A ló   ál-lat.

A pos-tás .

Az al-ma .

A ka-pa .

A   nap-lót la-poz.

si-et

pa-tás

tom-pa

ta-ní-tó

íz-le-tes

8. Melyik képről szól a szöveg? Magyarázd el!

A pál-ma a lám-pa a-latt áll.

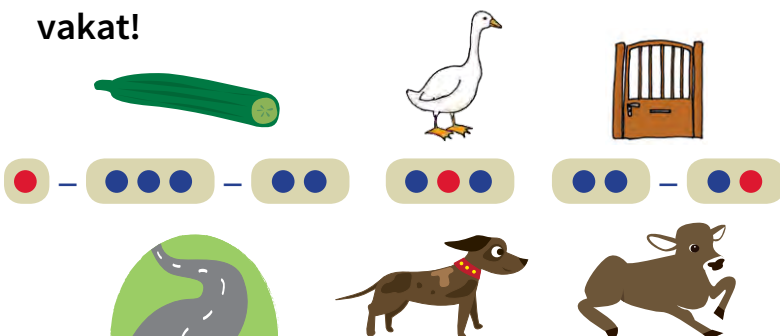
Pali és Papa a pálma mellett áll.

1.

Keress a képen **u, ú** hangokat tartalmazó szavakat!

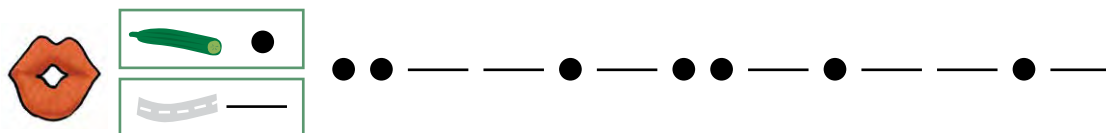

Kis kertemben uborka,
Reákapott a róka,
Várj meg róka, megleslek,
Komáromba vitetlek.

(gyermekdal)

2.

Ejtsd hosszabban vagy rövidebben az **u** hangot a jelölésnek megfelelően!

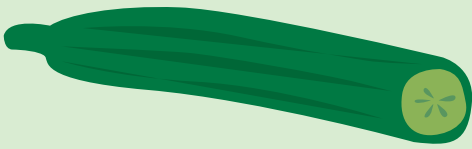
Keskeny út,
széles út,
kettő közt egy csorba kút.

(Weöres Sándor:
Bújócska, részlet)

3.

Mondd ki a szavakat! Figyelj, hogy mikor kell hosszán vagy röviden ejteni az **u** hangot!

u U

4. u m u a s m u u p a s z
U A S A U M Z U P Z S U

5. Melyik szóra gondoltunk?

lu - i u - á
u - u - a

ú Ú

6. u m t ú s u k ú z u e m
M U T S Ú K U L Ú M U Z

7. Melyik szóban nem hosszú az ú?

8.

Válassz egy szót a zöld betűs oszlopból! Tegyéél föl kérdést úgy, hogy az adott szó legyen a válasz! A többiek találják ki, mire gondoltál!

ku-pa

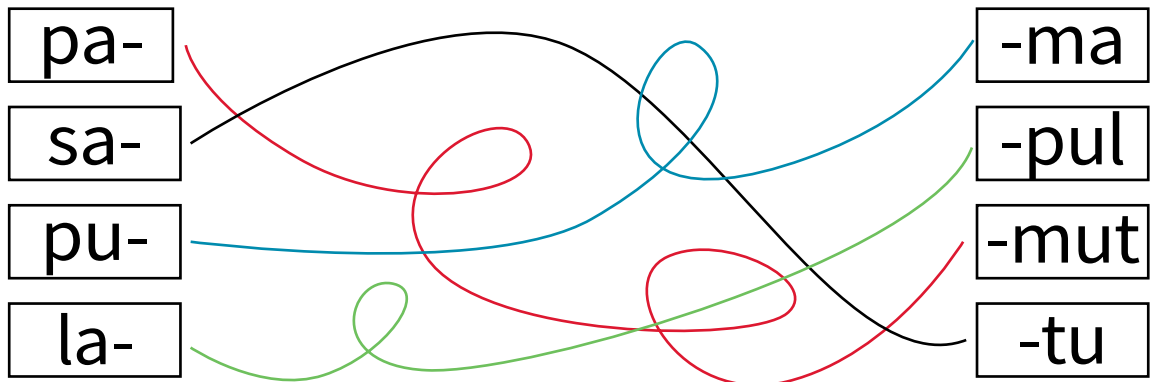
út tus kút **ku-pa** mú-lik
 ú-ton tu-sol túl **Sa-mu** la-pul
 u-tas pu-li zúz **ka-pu** pum-pa

9.

Vezesd végig az ujjad a szótagokat összekötő vonalakon! Olvasd össze az így kapott szavakat! Mondj velük egy-egy mondatot!

pa-mut

10.

Válaszd ki azt a szót, amelyik a képhez illik! Mondj vele mondatot!

su-ta

mu-lat

mú-lik

sa-tu

la-pu

mu-mus

11.

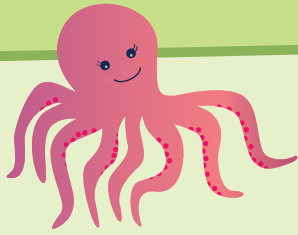
Válaszd ki a képhez illő mondatot!

Pe-ti la-pul.
 Pa-li pa-kol.
 To-mi ta-nul.

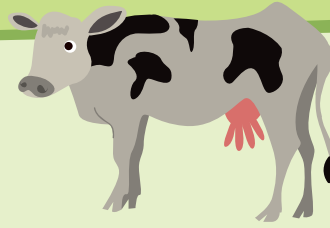

A-pu tu-sol.
 A pa-pa á-sít.
 A pa-pa pi-pá-zik.

p

t

1. Olvasd el a szavakat! Mit jelentenek a kiemelt szavak?

a-pa	ka-pa	pa-mut	pos-ta
pa-pa	ku-pa	ta-pos	lus-ta
pa-ta	Ka-ta	ta-nul	pat-kó

pa-ta

pat-kó

2. Olvasd el a mondatokat! Melyik nem illik a képhez?

Ma-ma a pult
mel-lett áll.
Pu-mi a pult
a-latt la-pul.
Pe-ti sí-el.

3. Mondj mondatokat a fenti képről! Használd a következő szavakat!

a-latt mel-lett a-lat-ta mel-let-te

4. Olvasd fel a kérdést, a társad pedig a választ! Utána cseréljete!

– Mit ta-lált Pan-na?
– Pan-na la-pá-tot ta-lált.

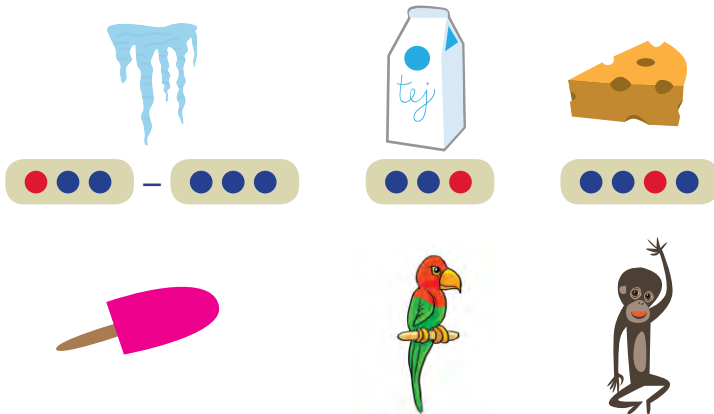

– Mit ka-pott Pa-u-la?
– Pa-u-la ku-pát ka-pott.

1.

Jajgat a jégcsap délben,
olvad a cseppje a télben.

Nagy szelek járnak éjjel,
porhavat fújnak széjjel.

Hízik a jégcsap a szélben,
megfagy a könnye a télben.

(Kóródi Bence:
Jégcsap a télben)

2.

Mely testrészek nevében hallod a **j** hangot? Mutasd meg magadon!

3.

A körök helyén ejts **j** hangot! Találjatok ki egy helyzetet, amikor ezek elhangozhatnak! Adjátok elő!

E•-e•-e•-e•!

•a•a•a•a•!

j J

4. a u ú e a í a e i o a á
j m k j z s j n k j m t
K J S M J T N K J S M J

5. Olvasd el a szavakat! Válassz egy szót a zöld oszlopból! Mondj róla valamit! A többiek találják ki, mire gondoltál!

új	AJ	je	JE	JAJ	máj
íj	EJ	ju	JA	JÓS	táj
aj	ÚJ	ja	JÓ	JUT	zaj

6. Mondj egy-egy mondatot a nevekkal!

Ma-ja Ja-ni Ju-li Jós-ka

7. Válaszolj a kérdésekre!

Mit kap a ma-jom?

Mi ez a já-ték?

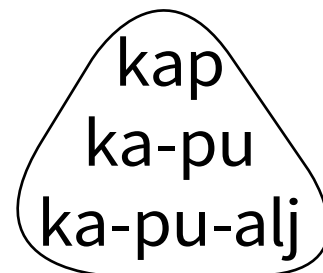
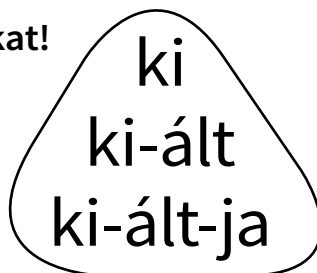

Mit lá-tott Ja-ni?

8.

Olvasd el a szópiramisokat!

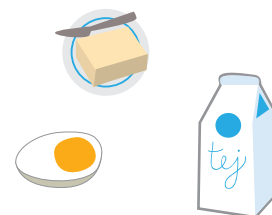
9.

Mely szavakkal bővülnek a mondatok? Mondd el emlékezetből! Folytasd a mondat bővítését!

Ma-ma va-jat kap.

Ma-ma te-jet, va-jat kap.

Ma-ma te-jet, va-jat, to-jást kap.

10.

Olvasd fel társaddal a párbeszédet!

- Mit ta-lált Ju-li?
- Jel-mezt.
- Jel-mezt?
- Azt. Ma-jom-jel-mezt.

11.

Rakd ki a betűkből a válaszokat!

Ki-nek az a-u-tó-ja áll itt? P A U

Ki-nek a te-á-ja van itt? A T M S Á

12.

Olvasd el a párbeszédet! Mi történhetett? Találd ki!

Jós-ka, Ma-ja, Jo-li ta-lál-koz-tak.

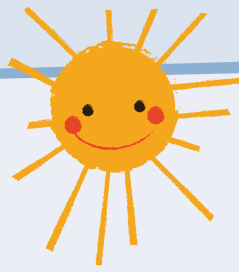
– Jaj! – ki-ált-ja Jo-li.

– Mi ez a zaj? – ki-ált-ja Ma-ja.

u

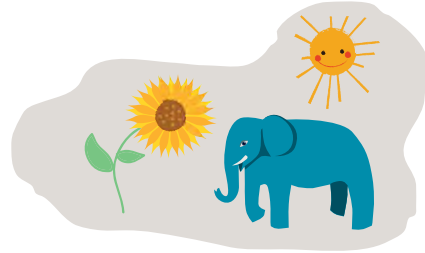
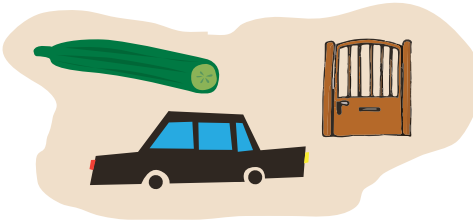
n

1. Figyeld meg a két betűt! Mit vettél észre?

2. Milyen szabály szerint gyűjtöttük egy halmazba a képeket?

3. Mely párok esetében nem egyeznek a betűpárok tagjai?

j	u	n	ú	n	j	u	n	n	ú
J	N	U	J	U	J	U	N	U	Ú

4. Olvasd el! A kiemelt szavakat foglald mondatba!

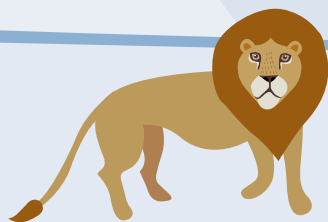
an ne nem kun **bánt** né-met
 en no **nap** von vont me-net
 on ni ont **ken** kent ta-lán
 un na unt kín **ment** ka-nál

5. Mondd egy közös szóval az egyes csoportokba tartozó szavakat!

má-jus
 jú-ni-us
 jú-li-us

Já-nos
 Jut-ka
 Ju-lis-ka

jáz-min
 li-li-om
 tu-li-pán

o

u

1. i o u ó e o ú í o e u ú
E Ó I O A U O I Ó E U A

2. Melyik szótaggal kezdődik a kép neve?

jú- só- ju- uj- om-

mu- új- jo- ju- já-

sú- új- mó- jo- ju-

3. Olvasd el! Ha szót olvasol, koppints!

ÚT ul mó tok mos tus
IT ól ku pók sós zúz
OT om tó kos túl kút

4. Olvass a színsorrendnek megfelelően! ● ● ● ● ● ●

jut	jót	ju-ta-lom
jus-son	á-jul	to-jó
o-laj	uj-ja	pó-ló-ja
ú-jat	tu-sol	uj-ja-mat

5. Tedd igazzá az állításokat!

A ma-jom nem ál-lat.

A tej o-la-jos.

A ka-nál-lal jó in-ni.

A jú-li-us na-pos nap.

6. Olvasd el a jelenetet! A sűgó szűvegét a tanítűd olvassa fel!

A jel-mez

Ot-tű ka-lű-zos jel-mezt
ka-pott.

Samu is kalűzjelmezt szeretett volna. Apu elment a jelmezkűlcsűnzűbe. Keresgűlt a jelmezek kűzűtt, de kalűz nem volt.

Sa-mu-nak műst kel-lett ki-ta-lűl-ni.

– Ka-lűz saj-nos nem lett!

Pu-lit kap-tam.

– Nem! Nem jűű! – ki-űl-tott Sa-mu.

Samu elkeseredve vűrta a jelmezversenyt. De mi tűrtűnt?

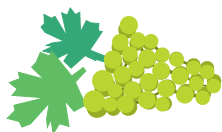
Műs-nap Sa-mu jel-me-ze sok tap-sot ka-pott. A ju-ta-lom is Sa-mu-ű lett.

1.

Keress még olyan szavakat, amelyekben a **sz** hangot hallod!

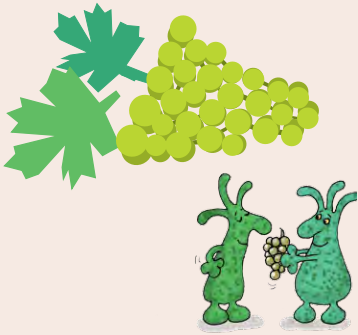
Szőlő érik,
vessző hajlik,
levele tarkul,
víg nesz hallik:
Gazda, gazda,
mossál kádat,
szüretelőid
várton-várnak...

(Csanádi Imre:
Szüretes, részlet)

2.

Mi mindent látsz a képeken? Mondd ki! Melyik kosárból melyik gyümölcs hiányzik?

SZ Sz

3. Alkoss szót három betűből!

SZ m e SZ o SZ á j SZ a ó SZ
 Sz E Sz Ó L J M Sz O Sz A Sz

4. A hangsorokban csak az új betű helyét jelöltük. Melyik kép melyik hangsorhoz illik? Fejtsd meg!

SZ ● ●
 ● ● – SZ ●
 SZ ● – ● ● ●
 ● ● – ● ● SZ
 SZ ● ● – ● ●

5. Alkoss mondatot a negyedik sor negyedik szavával!

esz	im	ój	sze	mi	jó
asz	om	oj	sza	mo	jo
osz	óm	ej	szo	mó	je
ósz	em	aj	szó	me	ja

6.

Válaszd ki a képnek megfelelő szót! Mondd el, hogy melyik szó van az olvasott szó alatt, fölött és mellett!

pi-sze

lesz

szín

szal-ma

szi-ta

szem

szán

szám-la

ne-sze

szel

szósz

szin-te

7.

Mely szavakat tudod összeállítani a szótagokból?

ka-masz

ma-

szán-

szik-la

ma-musz

szán-kó

sza-káll

-kó

-musz

kó-szál

8.

Olvasd össze az összetartozó szavakat!

szik-la-

szem-

szal-ma-

-pil-la

-szál

-má-szó

9.

Mit csinálnak a képek szereplői?

Esz-ti szi-tál.

Pe-ti sze-me-tel.

Ti-mi szá-mol.

10. Melyik állítás igaz a képre?

A ka-szá-lón Ot-tó
sze-me-tel.

A ka-szá-lón
ma-lom áll.

A ma-jom szí-tál.

11. Válaszolj a kérdésekre a képek alapján!

Mit szel Ti-na?

Mi lesz Li-na?

Mi szól?

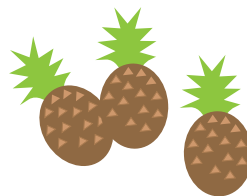
12. Válaszolj a kérdésekre!

Mit me-szel a-pa?

Asz-talt.

Osz-lo-pot.

Sze-me-tet.

Mit szá-mol Esz-ti?

Szi-tát.

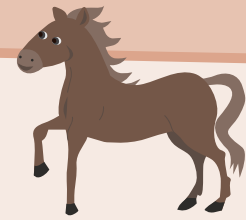
Sze-net.

A-na-nászt.

j

l

1.

j t l sz j sz l sz t j t l
L T J N SZ L T J N L SZ J

2.

Válassz egy szót! Magyarázd el az értelmét! A társad találja ki a szót!

ól íj JÓ tál jel szól SZÁJ
ál ej LÓ táj lel szel SZÁL
el áj JA tej lej szél SZÁLL

3.

Alkoss mondatokat a szópárokkal!

jót – jól

száj – szál

jel – lel

4.

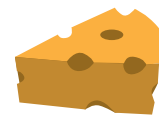
Mi a közös az alábbi szavakban?

tej

vaj

sajt

5.

Melyik hónap nevéhez nem illik a ritmusjel?

jú-ni-us

má-jus

jú-li-us

6.

Főzzünk! Melyikből milyen étel készülhet?

LISZT

O-LAJ

TO-JÁS

TEJ-SZÍN

7. Olvasd el a receptet! A képek segítenek. Milyen hozzávalók kellenek a palacsintához?

A

Ma-ja o-la-jat, lisz-tet, to-jást, te-jet,

sót,

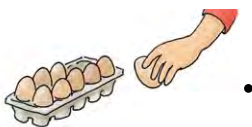

tesz a

Juj! A to-jást **le-ej-tet-te.**

Ú-jat

O-la-joz-za a

Ka-ka-ós lesz. **Jó** az í-ze.

8. Kinek a mije? Keress még **j** betűs neveket és tárgyakat! Alkoss a példákhoz hasonló szó szerkezeteket!

Ja-ni pa-pá-ja

Jú-li-a tu-ta-ja

Jo-lán tu-já-ja

La-jos ha-ja

Ma-ja ka-ka-ó-ja

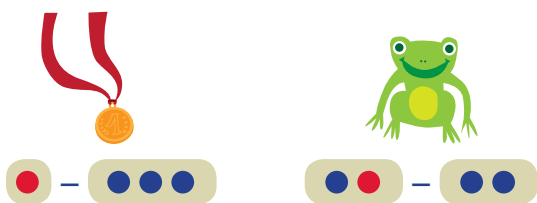
Li-li pó-ni-ja

tu-taj

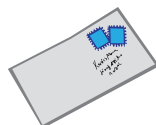
1. Keress még **é** hangot tartalmazó szavakat a képről!

Breki, a béka nézi a réten,
népes csapat jön két keréken.
Dénes az élen, utána Péter,
köztük éppen másfél méter.
De Réka őket is beérve
áll a dobogó tetejére.
Mosolyog szépen: – Ezt is megértem!
Enyém lett végre az aranyérem!

(Rigó Béla: Breki, a béka)

2. Nevezd meg a képeket soronként!
Melyikben hallod az **é** hangot? Sorold fel emlékezetből!

é É

3. é ó i é o é í ó é o i é
 É O I É Ó É I O É I É Ó
 J M É N Í Ó L J O L É Ó

4. Milyen betűk bújtak el az ábrában?

L **SZ** **É** **m** **T** **É** **Sz** i **K** t

5. Melyik szóra gondoltunk?

é - ● em ke - ● ék té● - kép ké - ● mé●

6. Olvasd el a betűkapcsolatokat! Utána csak a szavakat olvasd el! Balról jobbra, sorról sorra haladj!

én ój ím né jó mí
 éj ól ín jé ló ní
 él óm íj lé mó jí
 ém ón íl mé nó lí
 ÉN ÉJ ÉL ÉM NÉ JÉ LÉ MÉ

7.

Olvasd el a szavakat! Válogasd ki a képekhez tartozókat!

sé-ta
té-ma
té-li

nép
lét
szét

lé-pés
té-pés
szé-pít

szé-na
né-ni

kép
lép

é-pít
szé-lén

8.

Melyik kérdéshez melyik válasz illik?

Ki-é a **?**

A pénz Li-li-é.

Ki-é a **?**

A szén a-pu-é.

Ki-é a **?**

A méz ma-mi-é.

9.

Mivel foglalkoznak ezek az emberek? Válaszolj szóban a példának megfelelően!

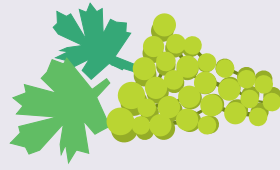
A ta-ní-tó né-ni ta-nít.

S

SZ

1. sz m s t sz l s sz k s n sz
S T SZ K M S L SZ T M S K

2. Olvasd el a szóoszlopokat! Válassz egyet a színes szópárokból! Alkoss velük mondatot!

ás	só	sál	les	e-sik
ász	szó	szál	lesz	e-szik
és	sín	szel	kés	má-sik
ész	szín	száll	kész	má-szik

3. Olvassátok párban a mondatokat!

A szé-na il-la-tos. Mi il-la-tos?

A no-tesz te-le lett. Mi lett te-le?

4. Szerinted mely mondatok nem illenek a képhez? Mondd el őket kijavítva!

A nap le-ment.

A pusz-tán tíz ló áll.

Szi-szi a Ti-szán túl
pusz-tát lát.

Szi-szi a Ti-sza mel-lett ta-nul.

1. Voltál már állatkertben? Meséj róla!

2. Keresz még **v** hangot tartalmazó szavakat a képen!

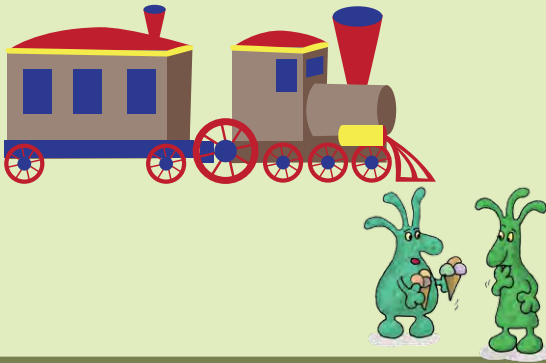
3. Nevezd meg a jobbra néző állatokat a képen!

4. Utánozd a vacogó fiú által ejtett **v** hangot erőteljesebben, majd halkabban!

Haj, hogy
dohog ez a
vonat: fut, fut,
zakatol a
sínen,
mind messzebbre jut...

(Tarbay Ede: A masina,
részlet)

v V

5. i é a á o í e a ó u á ú
v p t v t v p t v t p v
V P T T V P T P V T P V

6. Olvasd fel a betűkapcsolatokat és a szavakat! Utána oszloponként tapsolj annyit, ahány szót találsz!

év ép ét va vas váz sáv
óv áp át vo vás vesz táv
ív ap út vi vés vész név

7. Olvasd el a szavakat! Melyik szó színe melyik képhez tartozik?

vo-nó ve-se ve-le te-ve
ne-vel tá-vol vil-la té-ves
va-la-mi sza-va-ló tá-vo-li va-sa-ló

8. Alkoss mondatokat a **vár** szó mindkét jelentésével! Segítenek a képek.

1. ← vár → 2.

9.

Alkoss mondatokat a nevek felhasználásával!

É-va

ne-vel

Vi-li

Va-li

vi-tá-zik

E-ve-lin

I-vett

ne-vet

Le-ven-te

10.

Olvasd el az egyre bővülő mondatokat! Fogalmazz kérdést a mondat színessel kiemelt szavára a minták alapján! Ismételd el a mondatokat emlékezetből!

A ma-ma va-sal.

Ki va-sal?

A ma-ma va-sa-ló-val va-sal.

A ma-ma a va-sa-ló-val pó-lót va-sal.

A ma-ma a va-sa-ló-val tiszt-ta pó-lót va-sal.

A ma-ma a va-sa-ló-val min-tás, tiszt-ta pó-lót va-sal.

A ma-ma a va-sa-ló-val új és szép, min-tás, tiszt-ta pó-lót va-sal.

é

á

1. Ha **é** hang van a szóban, a fiúk álljanak fel, ha **á** hang, akkor a lányok!

láp kép tél szám táp lak
lép pék tál szén tép lék

2. Figyeld meg a rajzot! Mit rajzolt Lili az alábbi helyekre? Fejezd be az elkezdett mondatokat!

A té-vé mel-lé ...

A kép a-lá ...

A ka-na-pé
mel-lé ...

3. Olvassatok a képek segítségével! Folytassátok a történetet!

Itt a tél!

Ma e-sett a . É-li-ás é-pít.

Az út szé-lén szán áll.

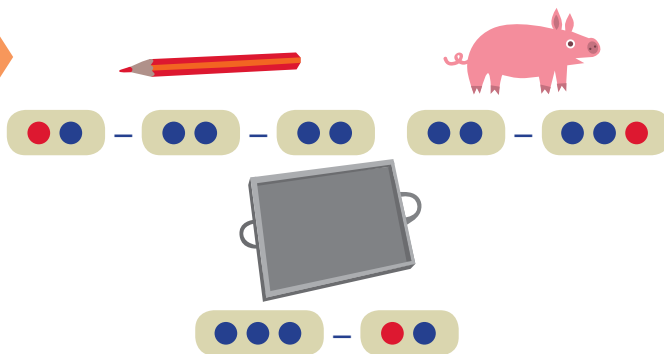
E-zen a szá-non u-ta-zik a Mi-ku-lás!

Ép-pen most lép az aj-tó e-lé.

– Mit tesz a mel-lé?

1.

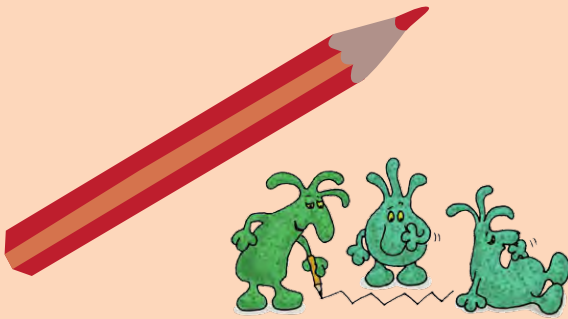
Kaptam egy doboz színes ceruzát
Hányféle színből állhat a világ:
próbáljuk ki, mert hamar este lesz.
Minden ceruza rögtön élni kezd,
ha elindítom most a rajzlapon,
s a nagyvilágot ide rajzolom...

(Székely Dezső: Színes ceruzák, részlet)

2.

Milyen szabály alapján alkottunk csoportokat?

c C

3. e á i é o a í ó e a i ú
 c l p m c j c k j c v l
 J V C L C M C N J K C P

4. Mondd el, hol vannak a képekhez tartozó szavak kezdő szótagjai!

ác	ca		AC	CÁ
ac	cá		UC	CU
oc	cu		ÚC	CÚ

5. Olvasd el a szavakat! Alkoss mondatot minél több szó felhasználásával!

léc cet MA-CI cu-mi ma-lac tál-ca
 pác cél CI-CA La-ci ci-pel pál-ca

6. Mit jelent ez a szólás? Beszéljétek meg!
 Mondjátok más szavakkal!

Ma-la-ca van.

7. A képek alapján válaszolj!

A cá-pa ví-zi ál-lat. Mit e-szik?

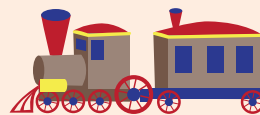
Ma Szil-vi me-sélt. A me-se
 vic-ces volt. Mi volt a vicc?

u

v

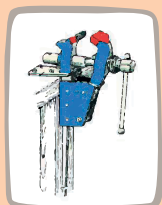

1. Figyeld meg a két betűt! Mit vettél észre?

2. u k r c k u v c l u m v
V K U C M N U V C K L T

3. Olvasd el a szavakat! Válassz a színes szavak közül! Barkochbával találja ki a társad, melyik szót választottad!

sa-tu

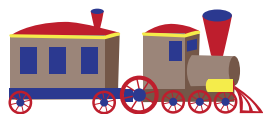
un pu-ma vo-nó ka-pu va-kít
ujj pu-li te-ve ká-vé tu-taj

4. Mi a közös az alábbi szavakban?

a-pu al-ku la-pu ka-pu sa-tu sza-ru

5. Kérdezz rá az alábbi szavakra! Például: mivel utazol a vízben?

ló-val vo-nat-tal tu-ta-jon a-u-tó-val

sza-ru

6. Hányszor ismétlődik a kiemelt szó?

ka-pu lec-ke ka-pu ká-vé ka-pus
pi-ci ka-pu cék-la ka-pu va-kít
ka-puc-ni vo-nal cí-mez

7. Folytasd az elkezdett mondatokat!

Vi-ki el-pa-kol-ta a koc-ká-kat.
U-tá-na...

A ku-vasz az ól mel-lett
al-szik. A ci-ca...

8. Válaszolj a szöveg elolvasása után a kérdésekre!

Té-li u-ta-zás

Tél van. Most volt a név-
na-pom. A ne-vem É-vi.

Ki-nek van a név-nap-ja?

Ma a-pu-val és Va-ú-val a Ti-sza-tó-nál
vol-tam. Vo-nat-tal u-taz-tunk.

Mi-vel u-taz-tak?

Sé-tál-tam a-pu-val és Va-ú-val a tó-
nál. Tíz o-vist lát-tam az ó-vó né-ni-
vel. A sé-ta u-tán té-vét néz-tem. Es-te
a-pu me-sét ve-tí-tett.

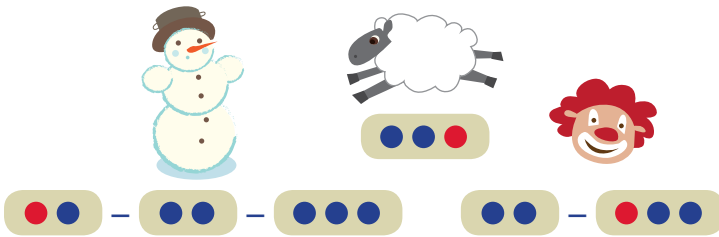
Kik-kel ta-lál-koz-tak a tó-nál?

1.

Gyűjts még olyan szavakat a képről, amelynek nevében halod a **h** hangot!

Hideg szél fúj, hogy az ember majd megdermed.
Kinek jó ez? Csak a kövér hóembernek!

(Csukás István: Hideg szél fúj, részlet)

2.

Mit látsz a képeken? Mondd ki! Melyekben halod a **h** hangot? Sorold fel emlékezetből!

3.

Mit ábrázolnak a képek? Mondd ki! Mi a közös bennük?

h H

4. i o ú a á í ó a ú ó e é
 h s z h e z h m k h z s
 H S H Z M H L H S Z H S

5. Keresd szavakat a betűkapcsolatok között! Alkoss velük mondatot!

óh iz ús hú zi só
 eh ez ós hó ze se
 ih óz is he zú sí

6. Hányszor szerepel a HÓ szó a képen?

Ú H H Ó
 Ó H H H Ó
 A H E H I H H Ó
 E H H A H I
 I H H Ó H Ó
 H Ó H Ó

7. Mit látsz a képen?

ház
 húz
 hám

haj
 jaj
 hal

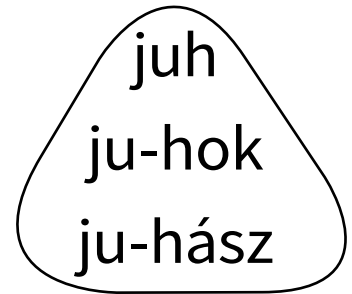
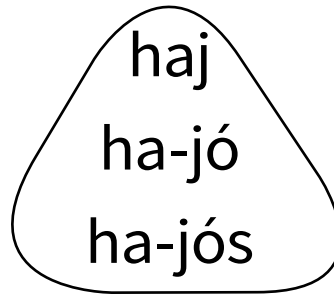
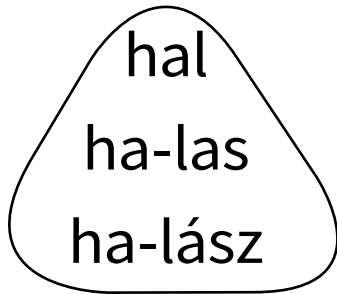

jak
 juh
 jut

Gyakoroljuk az olvasást!

1.

Olvasd el a szópiramisokat!

2.

Válaszolj a képek alapján!

Ho-va si-et He-lén?

Ho-va si-et Pa-li?

Ho-va si-et a pu-li?

3.

Mesélj rövid történetet a képről az itt olvasható szavak felhasználásával!

hé-ten

Na-hát!

hal

há-ló

é-hes

e-het-ne

4.

Olvasd el a mondókát!

Ci-ca-mi-ca, kis Ka-ti-ca,
Kis Ka-ti-ca vál-lán ci-ca.
El-kap-juk a Ci-li ci-cát,
Ne húz-za a Ka-ti ha-ját.

5. Alkossatok párokat! Találjátok ki, milyen helyzetekben hangozhattak el a következő mondatok! Játsszátok el!

Ha-hó! Ezt nem ti ve-szí-tet-té-tek el?

Ha-li-hó! El-kés-tem? Van itt-hon va-la-ki?

Hel-ló! Játssz-ha-tok ve-le-tek én is?

Hal-ló! Té-ves! Az én ne-vem nem Haj-ni.

6. Alkoss mondatokat! Például: Hanna Henihez siet.

Han-na

Han-ná-hoz

si-et

Le-hel

Le-hel-hez

Haj-nal-ka

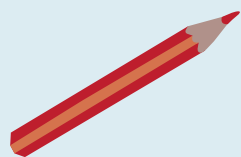
Haj-nal-ká-hoz

ha-son-lít

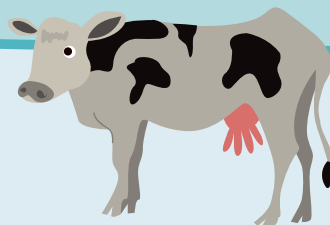
He-ni

He-ni-hez

c

t

1.

A gyerekek nevének kezdőbetűje alapján csoportosítsuk a tárgyakat! Melyik kié lehet?

Ci-li

To-mi

2.

Mit gondolsz, miért emeltünk ki kézzel a szavakat? Figyeld meg, hogyan írjuk, hogyan mondjuk!

I-ca

Lu-ca

ját-szik

át-mász-hatsz

La-ci

ci-ca

tet-szik

szá-mol-hatsz

Te-ca

pi-ac

lát-szik

tán-col-hatsz

3.

Olvasd el a nyelvtörőt! Tanuld meg! Ki tudja leggyorsabban mondani?

Két ku-pac ko-pasz ku-kac + két
ku-pac ko-pasz ku-kac + két ku-
pac ko-pasz ku-kac az = hat ku-
pac ko-pasz ku-kac.

4. Olvasd el Luca történetét! Válaszolj a kérdésekre! Fejezd be a történetet!

Lu-ca ci-cá-ja

Lu-ca a pi-ac mel-lett sé-tál.

A sze-me-tes a-latt lát va-la-mit.

– Na-hát! Ci-ca!

– In-nál te-jet, ci-cus?

Lu-ca te-jet vesz.

A ci-ca elé te-szi.

A ci-ca isz-sza a te-jet.

Mit vett Lu-ca a ci-cá-nak?

Az-tán Lu-ca ját-szik a ci-cá-val.

– Itt ez a pa-mut! Ját-szol ve-le?

A ci-cá-nak ez tet-szik. Lu-ca ne-vet.

– Ó, te le-szel az én pi-ci Ci-li ci-cám!

Mi tet-szett a ci-cá-nak?

Mi lett a ne-ve?

5. Olvasd el az alábbi szöveget! Hová illesztenéd be a fenti történetbe?

– Ci-ca, itt ez a léc! E-zen te, kis-ci-ca, át-mász-hatsz! A ci-cá-nak ez a já-ték nem tet-szik.

1.

Hol hallod az **ö, ő** hangot? Keress még példákat a képről!

2.

Mit látsz a képeken? Mondd ki! Melyik sorban hallod hosszán, melyikben röviden az **ö** hangot?

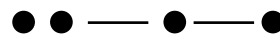

5

3.

Figyeld meg a szád a tükörben, miközben ki-mondod az **ö, ő** hangot! Mondd hosszabban — és rövidebben ● a jeleknek megfelelően!

Kicsi őz fuss ide,
a gyepe itt szép üde,
takaró vállamon,
a felét rád adom.

Gyere már, őzike,
a mező szélire,
velem itt elszel,
a vadász nincs közel.

(Weöres Sándor: Kicsi őz)

Görögdinnye, török tök,
Szerda után csütörtök,
Török-török, hömpörög,
Egy zsák diót megtörök,
Csörgő-börgő mogyoró,
Te leszel most a fogó.

(kiszámoló)

ö Ö

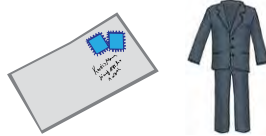
4. a ö i e ö a ö i ö e ö u
 Ö A I Ö E U I A Ö E Ö A

5. Melyik szóra gondoltunk? Válaszd ki!

tö - pe

öl - tö

szö

ő Ő

6. á ő í ú ő ó á ú í ő é ő
 Ő Í É Á Ő Ó Á Ú Í É Ő Á

7. Melyik szóra gondoltunk? Válaszd ki!

ken - ő

e - ő

öl - ő

8.

Válassz két szót! Foglald mondatba a szópárokat!

öv kő nős önt me-ző ön-tö-ző
 őz sző hős ölt te-tő pi-he-nő
 öt tő jön őst né-ző ne-ve-tő
 őt nő tök őszt e-ső ö-le-lő

9.

Válaszd ki azokat a szavakat, amelyek a színes szótagokból kirakhatók!

önt

-TÖ-

ön-tő

-KAN-

-ZŐ-

ön-töz

ÖN-

ön-tö-ző

-NA

ön-tö-ző-kan-na

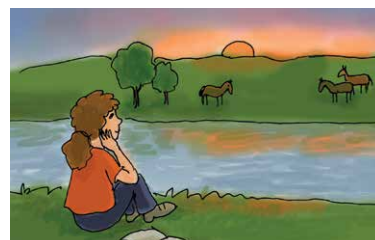

10.

Alakítsd a mondatokat a képhez illően!

An-na a me-zőn né-zi az
öt lo-vat.

A lo-vak a me-zőn él-nek.

11.

Rajzoljatok otthon erről a szövegről egy képet!

Itt az ősz

Ő-zek sé-tál-nak a me-zőn. Né-zi ő-ket E-ni-kő és Je-nő. Sző-lőt esz-nek ez-a-latt. Az-u-tán szé-nát tesz-nek az ő-zek-nek az e-te-tő-be.

h

n

1. Figyeld meg a két betűt! Miben hasonlítanak? Miben különböznek?

2. h ö n ő h h ő n ö h ő h
H N Ő Ő H N H N Ő Ő N H

3. A királynő a sárkány fogságába esett. Válaszolj a kérdésre!

Ki men-ti ki a ?

önt	no-ha	nő-het	pi-he-nő
nős	ha-mu	kö-szön	ne-ve-tő
jön	mo-ha	he-tes	te-he-net
hős	me-nő	na-hát	Tö-hö-töm

4. Alkoss egy történetet a pároddal! Használj fel minél több szókartyát!

ha-tal-mas ha-jó

o-kos ha-jós-i-nas

hosz-szú ha-jó-út

tit-kos ha-jó-nap-ló

5.

Mit gondolsz, milyen történet fog összeállni az alábbi szavakból?

hó ha-sal szán-kó el-e-sett
ha-vas ha-von nát-hás ha-za-visz
ha-va-zik ha-jol hen-tes en-ni-va-ló

6.

Nézd meg a lenti történethez kapcsolódó képet! Válassz címet ez alapján!

A hó

Hó-e-sés

Ha-va-zás

Szán-kó

7.

Olvasd el Jani történetét!

Hull a hó. Ha-va-zik. Ha-vas az út. Ha-vas a ház. Ha-vas a táj...

Ja-ni az ut-cán ha-sal a ha-von. El-e-sett. Haj-ni si-et hoz-zá.

– Ja-ni, ho-vá mentél vol-na?

– A hen-tes-hez. Húst ven-ni.

– Itt az én szán-kóm! Ez-zel el-húz-lak a hen-tes-hez, az-tán ha-za. Jó lesz?

Hol ha-sal Ja-ni?

Ki ha-jol le hoz-zá?

Mi-vel jut-nak el a hen-tes-hez?

8. Oldjátok meg csoportban a következő feladatot! Válasszatok egyet a mondatpárok közül! Alkossatok állóképeket! A többiek találják ki, mire gondoltatok!

Állókép

A csoport megeleveníti a témát. Tapsra mindenki mozdulatlan szoborrá válik.

Hon-nan ú-szott el a hal?

– A hal a há-ló-tól ú-szott el.

Ho-vá lép No-é-mi?

– No-é-mi a ház-hoz lép.

Ho-vá száll a hol-ló?

– A hol-ló a hin-tá-hoz száll.

Hon-nan ú-szott el Haj-ni?

– Haj-ni a ha-jó-tól ú-szott el.

Ho-vá sé-tál He-ni?

– He-ni a ma-jom-hoz sé-tál.

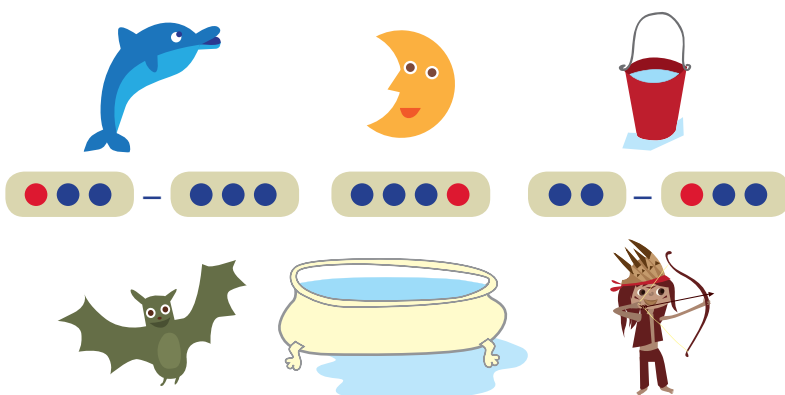

Hon-nan sé-tált el He-lén?

– He-lén az asz-tal-tól sé-tált el.

1.

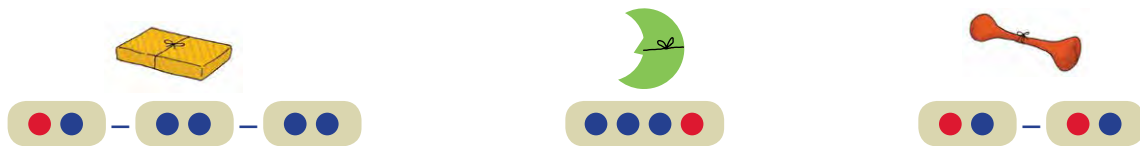

delfin, delfin, hab-delfin
cápa bámul bumfordin –
száját tátja, hiszen már
az a delfin vizen jár

(Szilágyi Ákos: Napdelfin,
részlet)

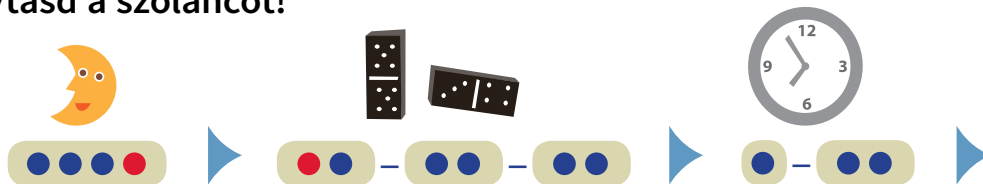
2.

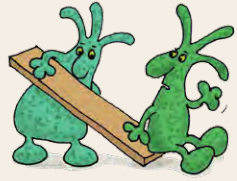
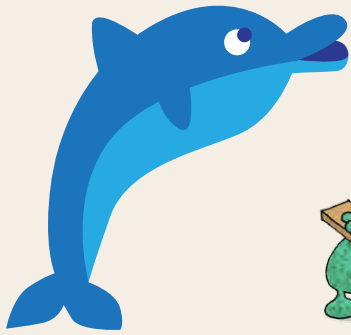
Mi lehet a színes csomagokban? Mondd el sorban!

3.

Folytasd a szóláncot!

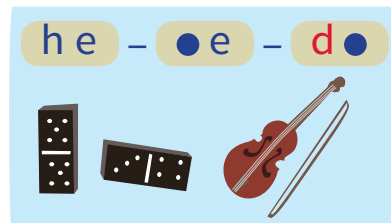
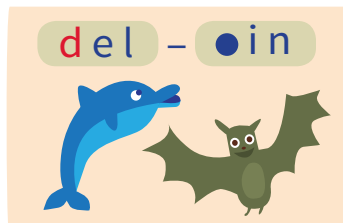

d d D

4. a i e ö á i é a ő u a ú
m l k d t d z n d s p j
D C K D S D V K J L H D

5. Mire gondoltunk?

6. Mely szótagokkal kezdődhet a kép neve?

ad	ic	ak		da	ci	ka	
őd	ac	ök		dő	ca	kő	
id	óc	ik		di	cő	ki	
AD	ED	ŐD	ID	DA	DE	DŐ	DI

7. Az azonos színű szavakat foglald egy mondatba!

du-da	kád	tá-mad	zöld
dé-di	dal	da-mil	mond
da-da	had	va-don	mind
vé-dő	szed	ná-das	majd

8.

Mi a különbség a szópár tagjai között?

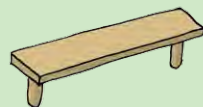
mond Ma-ma me-sét mond.

mondd Mondd el ne-kem a tit-kod!

9.

Válasszatok egy mondatot a társaddal! Találjatok ki egy helyzetet! Játsszátok el!

Ne told ide a pa-dot!

Tedd le a pum-pát!

Ne vedd le a ci-pő-det!

Vidd ki a sze-me-tet!

Add i-de a pi-pát!

Ne lődd le a vad-disz-nót!

10.

Mit jelent az alábbi közmondás? Beszéljétek meg!

 É-hes disz-nó mak-kal ál-mo-dik.

11.

Válaszolj szóban a kérdésekre!

Hol él a med-ve? Mit e-szik?

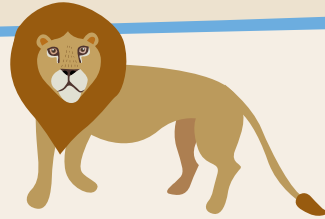

Hol ta-lál-ha-tunk ná-dat?

ö

o

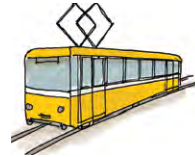

1. ö a o ö a o ö e a ö o e
A Ö O I E Ö A O E Ö I O

2. Mely szavakból emeltük ki a betűket? Sorold fel a képek nevét ebben a sorrendben!

3. Olvasd el a szavakat! Mit látsz a képeken?

pult	dönt	pon-tos	töl-te-lék
polc	told	kön-tös	vil-la-mos
pont	zöld	köd-mön	kö-szö-net

4. Válaszolj a találós kérdésekre a képek alapján!

Le-ve-let hoz, de nem pos-tás. Mi az?

Száz sze-me van, de nem lát. Mi az?

Kis-ma-la-com zöld kö-té-len hí-zik. Mi az?

5. Cseréld le az o betűket ö betűkre! Olvasd el így a szavakat! Foglald mondatba őket!

to-rok

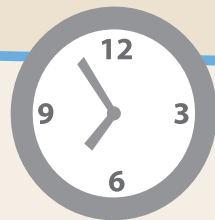
ko-rom

ko-rok

Ő

Ó

1. Gyakorold a szavak olvasását! Találj ki egy történetet, melyben minél több szó szerepel!

őz Tó-ni vo-nat e-te-tő
 ott szé-na sí-nen mú-ze-um
 áll me-ző ve-zet ál-lo-más

2. Mesélj a képről! Használd a felsorolt szavakból minél többet!

me-zőn őz e-te-tő
 té-len ha-vas
 e-lőtt mel-lett

3. Melyik két szó illik a képhez? Mondd el, mit jelent a **múzeum** szó!

e-te-tő e-te-tő-höz
 mú-ze-um mú-ze-um-hoz
 ál-lo-más ál-lo-má-son

4. Mit tudsz az őzről? Olvasd el ezt a rövid szöveget! Mit tudtál még meg az állatról? Hogyan nevezik a hím és nőstény őzet?

Az őz em-lős ál-lat.

Az őz-bak nő-veszt.

A su-ták a pi-ci-ket ne-ve-lik.

5. Olvasd el az őzről szóló történetet! Válaszolj a kérdésekre!

Az őz

Tó-ni ú-ti-cél-ja ma a mú-ze-um.

A mú-ze-um-hoz vo-nat-tal le-het el-jut-ni.

Az ál-lo-má-son Tó-ni szét-néz. A vas-ú-ti sí-nen ő-zet lát.

– Mi lesz, ha jön a vo-nat?

Ho-vá in-dul Tó-ni? Mit lát a sí-nen?

Az ál-lo-más mel-lett me-ző van.

A me-zőn e-te-tő áll. Tó-ni o-da-ve-ze-ti az ő-zet az e-te-tő-höz.

– So-ha ne menj a vo-nat e-lé! – in-ti az ő-zet.

Más-nap Tó-ni is-mét az ál-lo-má-son áll. Ez-út-tal az ál-la-tot se-hol sem lát-ja. Mi le-het ve-le? Ez-u-tán a me-zőn lé-vő e-te-tőt né-zi.

– Ott az őz! – ki-ált Tó-ni.

Az e-te-tő-höz sé-tál, és át-ö-le-li az ő-zet.

– Szép na-pot, ő-zi-ke!

Mi lett az őz-zel?

1.

2.

Hová szalad a róka? Az ujjaddal kövesd az útvonalat! Mondd el sorban, mi mindennel találkozódik útközben!

Volt egy kicsi kakasom,
elvitte a róka.

Jércém is a tavaszon,
elvitte a róka.

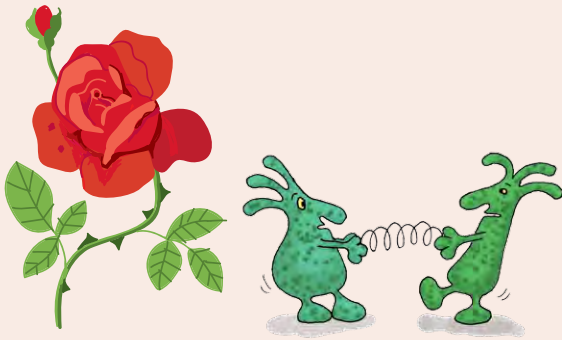
Volt egy ludam, jó tojó,
elvitte a róka.

Récém, tóban tocsogó,
elvitte a róka.

Gácsérom és gúnárom,
elvitte a róka.

Semmim sincsen, tirárom,
vigye el a róka!

(Kányádi Sándor:
Vigye el a róka!)

r R

3. á ö E Í u o a Á Ó i ő é
 r m d r t s r k r sz v l
 R R S M R N K R J R C D

4. Mondj mondatokat a negyedik oszlop szavaival!

ár án úm **ÁR** rá ná mú RÁ
 ér én ím **ÉR** ré né mí RÉ
 úr ín ém **ÚR** rú ní mé RÚ
 ír ún ám **ÍR** rí nú má RÍ

5. Jobbra vagy balra található a képtől a hozzá tartozó szó? Mondd el!
 Mutasd is meg!

ré-pa

da-ru

ró-ka

ru-ha

ár-pa

ka-ró

e-per

ö-kör

6. Mesélj egy történetet a szavakkal!

vár rém rom

mer rés

7. Olvasd el a szavakat! Alkoss mondatot a színes betűs szavakkal!

ke-ver hu-szár ké-rek sza-már
sö-pör ke-rék pú-der ke-rek
za-var ud-var sze-der vö-dör

8. Készítsétek el a társaddal a mai időjárás-jelentést! Használjatok fel legalább három szót!

nap e-ső hó vál-to-zó szél
na-pos de-res sze-les rossz szép

9. Az időjárás-jelentés elolvasása után válaszoljatok a kérdésekre!

I-dő-já-rás

Hol-nap-ra vál-to-zik az i-dő. Dél-u-tán zá-por, zi-va-tar vár-ha-tó. So-kat e-sik az e-ső. E-rős szél ke-re-ke-dik. A na-pot sok-szor ta-kar-ják el majd a .

Kell-e hol-nap-ra ? E-rős szél lesz?

Jól jön-e a sapka?

Ér-de-mes hoz-ni?

10. Történt már veled olyan, hogy nem találtál meg valamit, és végül meglett? Meséld el!

11. Olvasd el a szavakat a nyilakkal jelölt sorrendben! Utána ismételd meg őket emlékezetből!

ra-dír-ját → pad-já-ra → ár-tat-lan → ren-det-len

12. Olvasd el az alábbi történetet! Válaszolj a kérdésekre!

Szer-dán tör-tént...

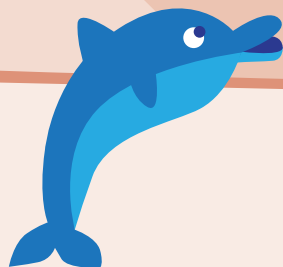
Ó-ra a-latt Ma-ri a pi-ros ra-dír-ját a pad-já-ra tet-te. Ó-ra u-tán nem ta-lál-ta a ra-dírt. Ma-ri nem ren-det-len. Sze-rin-te va-la-ki el-tet-te.

Hát a kis Ru-di? Mi-ért sírt? Mert ne-ki is pi-ros ra-dír-ja volt. Per-sze Ru-di ár-tat-lan volt. Ma-ri ra-dír-ja a pad-lón he-vert.

Mit kel-lett vol-na ten-ni-e Ma-ri-nak?

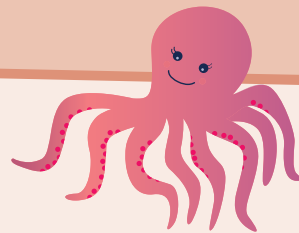
Mi-ért sírt Ru-di?

Meg-lett Ma-ri ra-dír-ja?

d

p

1. Figyeld meg a két betűt!
Miben hasonlítanak?
Miben különböznek?

2. Olvasd el a szavakat! Alkoss szavakat a szótagokból!

de pa nap pi-pa pe-dál lép-ke-
dá pi pad pu-ha la-pul kap-dos
dó pá dac di-ák da-rál tép-ke-

3. Meséld el, nálatok milyen a szilveszter!

4. Olvasd el, hogyan tölti Tilda az év utolsó napját!

A-pu-val da-lol-va lép-ke-dünk

Ma van szil-vesz-ter nap-ja. Til-da a-pu-val Da-ni-hoz in-dul ját-sza-ni. Da-ni Til-da pad-tár-sa. Az út a Du-na híd-ján ve-zet át. A táj, a há-zak és a hi-dak ha-va-sak. Til-da vi-dá-man, da-lol-va lép-del a-pu mel-lett.

- Na-hát, Til-da, de szép ez a dal-lam!
- mond-ja a-pu, és dú-dol-ni kez-di.
- Ezt az új-é-vi dalt a ta-ní-tó né-ni ta-ní-tot-ta. É-ne-keld ve-lem!

5. Válaszolj a kérdésekre!

Kik a tör-té-net sze-rep-lő-i?
Mit é-ne-ke-l-nek?

6. Olvasd el a történet folytatását! Válaszolj a kérdésekre!

Da-ni-ék-nál

Da-ni már a ház e-lőtt vár-ja Til-dát.
Ne-vet-ve sza-lad e-lé-jük.

– Mi már játsz-ha-tunk is!

Da-ni és Til-da a dél-u-tánt ol-va-sás-sal,
do-mi-nó-zás-sal töl-töt-te. Til-da
ját-szott Da-ni é-pí-tő-jé-vel is. Pa-lo-tát
é-pí-tett.

A-pu ké-ső es-te vit-te ha-za Til-dát.
Vi-dá-man telt az év u-tol-só nap-ja!

Mi tör-tént Til-dá-val az év u-tol-só
nap-ján? Me-séld el!

7. Adj másik címet a történetnek!

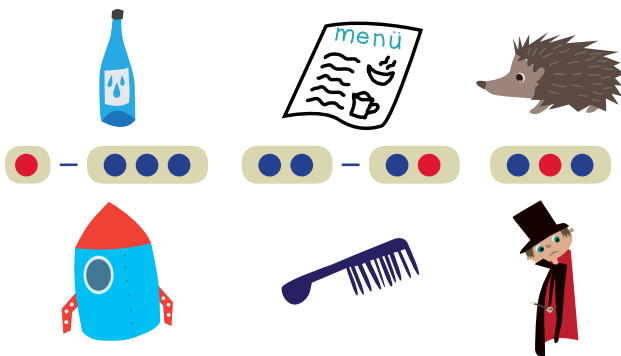
8. Párban dolgozzatok! Itt szomorú és vidám gyerekeket láttok! A szomorúakat **d**-vel, a vidámakat **p**-vel kezdődő névvel nevezzétek el!

1.

Mit látsz a képeken? Mondd ki! Melyik szóban hallod röviden, melyikben hosszán az **ü** hangot? Beszéljétek meg!

Lesz egy kertem, kertemben egy szerkezet, ha utazom, abba titkon felmegyek. Megnyomom a titkos gombot, s hoppla hó! Mint a nyíl, úgy kiröppen az úrhajó.

(Varga Katalin: Kisbence titka, részlet)

Üveggolyó, üvegház belsejében kit találsz? Bent lakik a szivárvány, rajta ül egy királynő.

(Gazdag Erzsébet: Üveggolyó)

2.

Mindkét keretben van egy nem odaillő kép. Melyik az? Indokold!

3.

Mondd ki az **ü** hangot! Figyeld a szád a tükörben! Változik-e a szájtartásod, ha röviden vagy hosszán ejted az **ü-t**?

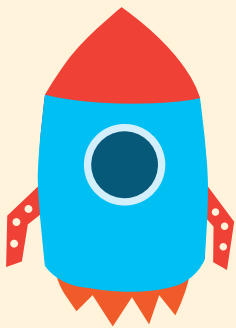

ü Ü

4. ü a i á ü í ü e é a ü e
Ü É I A Ü E Á Ü Í A Ü I

5. Keresd meg a szótagok, szavak között a képekhez tartozókat!

ül	mü	sün		pü-ré	szü-net
üt	sü	szün		sü-ni	tü-kör
ük	tü	künn		sü-ti	szü-lész

ű Ű

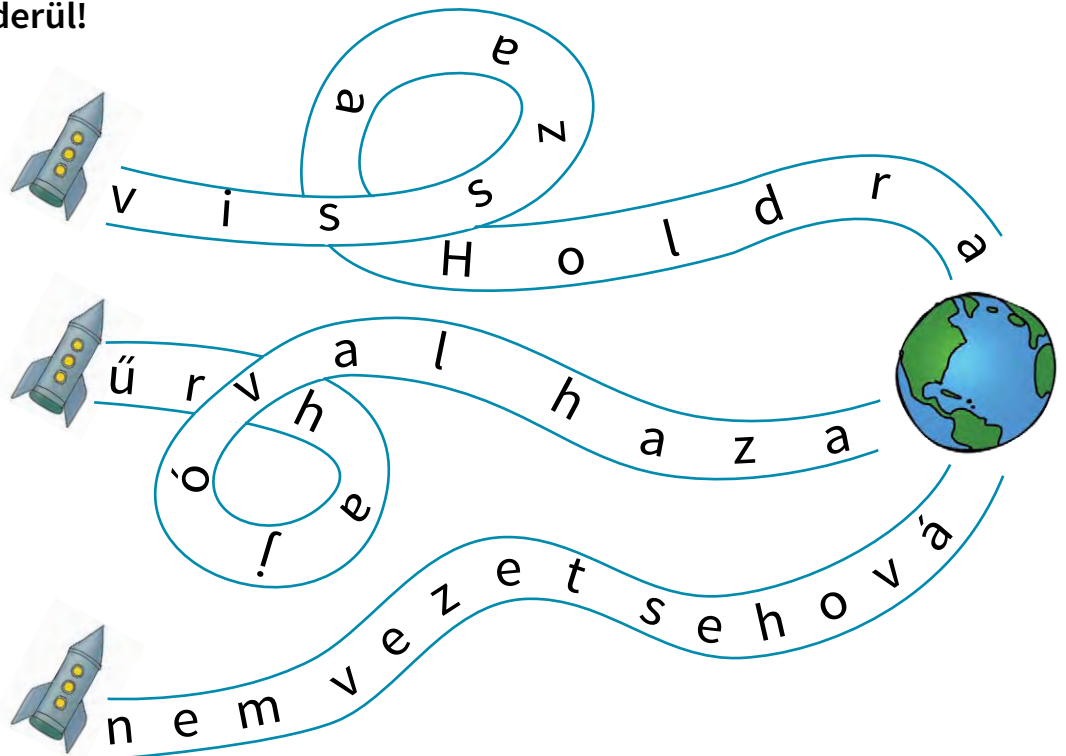
6. ű é l í v ü z t ü ű z ű
Ű Ü É V Í Ü L Ű T V Z Ü

7. Keresd meg a szótagok, szavak között a képekhez tartozókat!

űz	mű	szűk		de-rű	mű-tét
úr	tű	túr		sű-rű	mű-vész
új	hű	tűz		ké-pű	mű-sor

8.

Melyik űrhajó jut el a Földre? Olvasd össze az útvonalra írt betűket, és kiderül!

9.

Hányadik a kiemelt szó az oszlopban?

mű-sor

tű-vé

sü-ti

űr-ha-jó

mű-vész

pü-ré

sü-ti

ke-se-rű

mű-sor

hű-tés

sü-ni

ü-dí-tő

el-tűnt

tű-vé

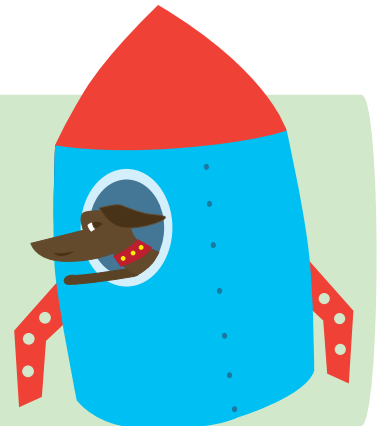
sű-rű

űr-ha-jó

10.

Olvasd el ezt az érdekességet!

Az el-ső űr-u-ta-zó a Laj-ka ne-vű volt. Az el-ső űr-ha-jós 4 év múl-va re-pül-he-tett űr-ha-jó-val.

11. Olvasd el a következő szókapcsolatokat! Mit gondolsz, milyen történetről fogunk olvasni ezek alapján?

ün-ne-pi mű-sor

úr-ha-jó-sat ját-szot-tunk

meg-hív-tuk a szü-le-in-ke-t

ü-dí-tőt it-tunk

e-züst haj-tű

sü-tit et-tünk

tű-vé tet-tünk min-dent

12. Ismeritek a következő szólást? Beszéljétek meg, mit jelent!

Tű-vé tesz.

13. Fejezd be a történetet!

El-tűnt a tű!

Tün-de és én ma úr-ha-jó-sat ját-szot-tunk. A szű-rő lett a si-sak, a ta-ka-ró az úr-ha-jó vá-za. A-mit ta-lál-tunk ott-hon, azt ösz-sze-rak-tuk.

A ki-lö-vést is el-ját-szot-tuk. Er-re az ün-ne-pi mű-sor-ra a szü-le-ink is hi-va-ta-lo-sak vol-tak. Tap-sol-tak ne-künk. A mű-sor a-latt ü-dí-tő-vel és sü-ti-vel kí-nál-tuk ő-ke-t.

A mű-sor u-tán Tün-de nem ta-lál-ta az e-züst-szí-nű haj-tű-jét. Min-den-hol a tűt ke-res-tük. Min-dent tű-vé tet-tünk.

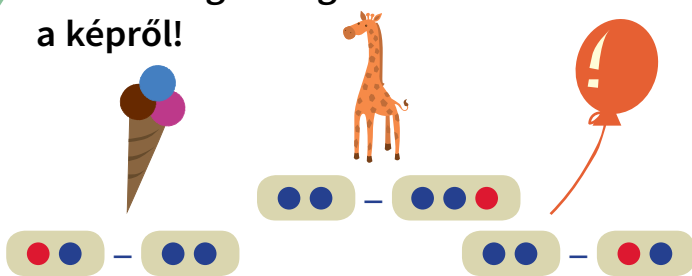
Va-jon ho-vá tűnt el a tű?

1.

Keress még **f** hangot tartalmazó szavakat a képről!

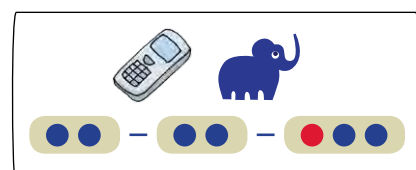
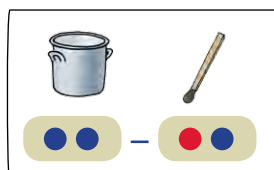
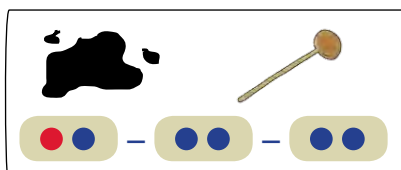
2.

Mit láatsz a képeken? Mondd el! Melyik szóban hallottad a **f** hangot? Mondd el emlékezetből!

3.

Melyik szóra gondoltunk?

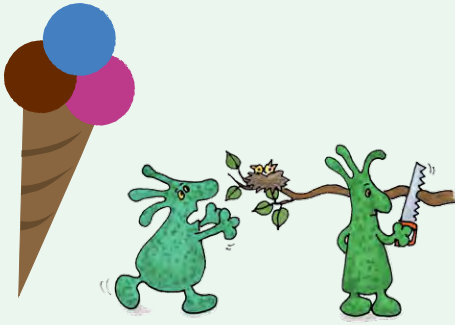

Kíváncsi család a Fecske,
kijárnak a focimeccsre.
Fürge fickók hadra kelnek,
labdát rúgnak, gölt fejelnek,
sok fagyit nyernek.

Közben Fecske Fercsi, Fáni
tanulgatnak föl-le szállni.
Csak az öccsük szárnya lusta...

– Mi lesz belőled, te Pista?
– Hát focista!

(Rigó Béla)

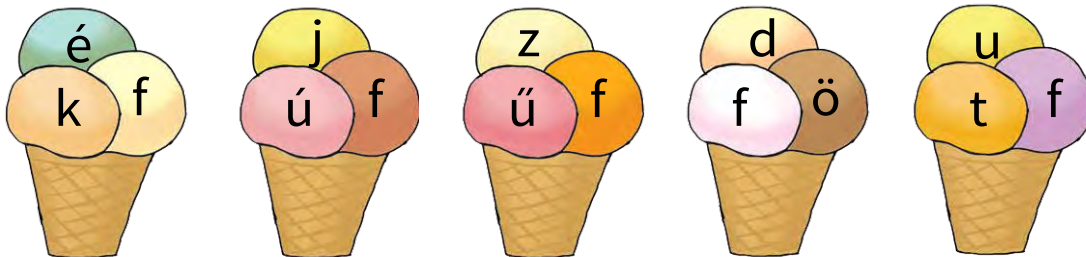
f F

4. u a ó é ú á i ü a ű o í
 f n l r d f p n f v m f
 F N L D R P F N V F F T

5. Olvasd el a szótagokat, szavakat! Mit gondolsz, miért emeltünk ki színnel néhányat közülük?

úf	AF	fa		FÚ	fon	FEJ
óf	OF	fó		FA	fal	FÁJ
éf	IF	fé		FÓ	fél	FÉK
af	ÜF	fú		FE	fül	FŐZ

6. Alkoss szavakat a betűkből! Mondd ki azokat egymás után! Foglald mondatba a szavakat!

7. Alkoss mondatokat a szavakkal úgy, hogy használj minden mondatban egyet a színes betűs szavak közül is!

lu-fi	fé-sű	fe-lől	fo-ci
fö-lött	fi-ú	fa-lu	fú-ró
			fe-lé
fi-ók	fö-lé	fó-ka	ke-fe

8.

Mit látsz a képen? Keresd meg a szóoszlopban!

so-főr
fo-kos
fa-héj
fa-zék

fa-lu
fa-ló
ke-fe
fo-nal

el-fúj
fá-cán
ke-fír
éj-fél

9.

Igaz vagy hamis? Indokold!

A fa-héj fű-szer.

A lu-fit fel le-het fúj-ni.

Pén-tek éj-fél u-tán jön a hét-fő.

A fi-ók-nak fi-ó-ká-ja van.

A fa-zék-ra fe-dőt ra-kunk.

10.

Olvasd el mi történt Ferivel! Szerintetek jól döntött Fülöp?

A fi-úk fo-ciz-nak

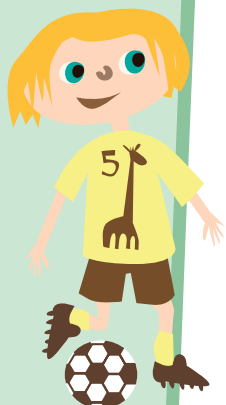
A fi-úk fo-ciz-nak a té-ren. Fe-ri ka-pus. Há-rom-ke-t-tő az ál-lás Fe-ri-ék ja-vá-ra.

Ek-kor Fülöp ne-ki-len-dül. A ha-tal-mas e-rő-vel Fe-ri-nek üt-kö-zik, majd a vo-na-lon át a ka-pu-hoz pat-tan.

– Jaj, a fe-jem! Jaj, a fü-lem! – ki-ált-ja Fe-ri.

– Te-le-fo-nál-junk a ma-mád-nak? – kér-de-zik a kis fo-cis-ták. Fe-ri ke-ser-ve-sen sír.

– Tu-dod, mit? Ne sírj! Ez most nem ér! Kezd-jük e-löl-ről! – mond-ja Fülöp.

ü

ö

1. Hányszor szerepel az első betű a betűsorokban? Számold meg!

ü ü o ö ü a ü ö e i ö ü ü
 Ö Ü Ö I U É Ü Ö A O Ü Ö Ü

2. Melyik hang hiányzik az alábbi szavakból: **ü** vagy **ö**?

l•k f•st k• - r•m • - r•m t• - k•r

3. Válassz a szavak közül kettőt! Alkoss a szópárokka! mondatot!

öt	füst	költ	ö-lel	tün-dér
üt	fürt	küld	fü-lel	tük-röz
föl	küld	zöld	kü-lön	rez-dül
fül	kürt	föld	fö-lül	zöl-dül

4. Mi van a képen? Keresd meg a szósorokban!

füst kürt fönt fürt

tün-dér fé-sül fü-ves fü-lész

rez-dül tük-röz zöl-dül tü-zel

5. Keresd a párját! Olvasd el az összetartozó szavakat!

ő-szi

sün-disz-nó

fü-ves

te-rü-let

ször-pös

po-hár

tüs-kés

szü-net

6.

Olvasd el, majd ismételd meg emlékezetből a mondatokat! Válaszolj a kérdésekre!

Ö-dön ma-má-ja köt.

Ö-dön ma-má-ja **ül-ve** köt.

Ö-dön ma-má-ja a **pa-don** ül-ve köt.

Ö-dön ma-má-ja a pa-don ül-ve **kö-tő-tű-vel** köt.

Ö-dön ma-má-ja a pa-don ül-ve **két** kö-tő-tű-vel köt.

Ö-dön ma-má-ja a pa-don ül-ve két kö-tő-tű-vel **pu-ló-vert** köt.

Ö-dön ma-má-ja a pa-don ül-ve két kö-tő-tű-vel **zöld** pu-ló-vert köt.

Mit tesz Ö-dön ma-má-ja?

Hol köt?

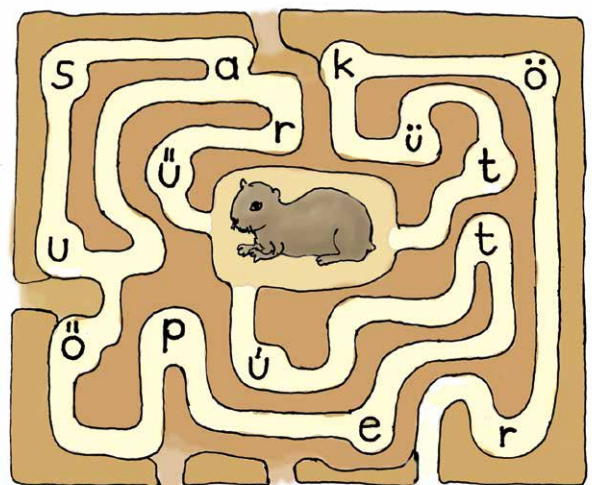
Mi-vel köt?

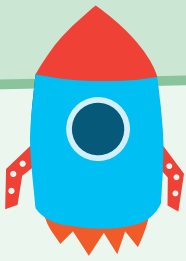
Mit köt Ö-dön ma-má-ja?

7.

Vezesd az ürgét az ujjaddal a kijáráthoz. Mit olvasdál a jó úton?

ú

ő

1. Hányszor szerepel az első betű a betűsorokban? Számold meg!

ú ü ú o ő ú u ü é ú í ő ú
 Ő Ő Ű Ő U O Ű Ő É O Ő Ő Ű

2. Melyik hang hiányzik az alábbi szavakból: **ú** vagy **ő**?

t • z

• z

s • ö p - r •

r e - p • ü - l •

3. Mely szavak magánhangzóit emeltük ki?

ö ú

ü ő ő

ú ő e

sú-rú

kö-sző-rú

sző-kő-kút

söp-rú

re-pü-lő

fű-tő-test

zöl-dül

üt-kö-ző

kü-lő-nös

4. Foglald mondatba az alábbi szavakat! Mit veszel észre?

sú-rú

tün-dök-lő

e-he-tő

5. Olvasd el a találós kérdéseket! A megfejtést segítik a képek!

Zöl-den ül-tet-jük, pi-ro-san szed-jük.

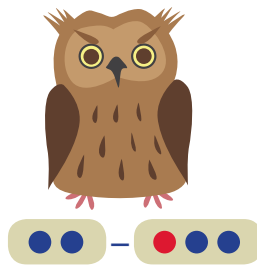
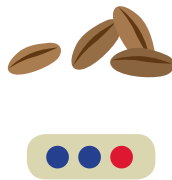
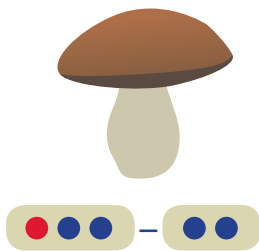
Min-dent le-mos szap-pan nél-kül,
tő-le er-dő, me-ző zöl-dül.

Mi-kor ál-lok, ő is áll, mi-kor já-rok,
ő is jár.

1.

Gomba, gomba, gomba,
nincsen semmi gondja,
ha az eső esik rája,
nagyra nő a karimája.
Az esőt csak neveti,
van kalapja, teheti.

(mondóka)

2.

Mit látsz a képeken? Mondd ki! Melyikben hallod a **g** hangot? Sorold fel!

g G

3. g á g i c é l g o g i g g
G É I C L O G É Á G L G G

4. Melyik nem szerepel a színes betűkapcsolatok közül az oszlopokban?

ág	ál	ic		ág	gá	lá	ci
ég	ol	éc	gé	go	gé	lő	cé
ig	él	ác		gi	gi	lé	cá
og	il	oc	ig	ug	go	li	co
ÁG	ÉG	IG	OG	GÁ	GÉ	GI	GO

5. Olvassátok el a szavakat! Játsszatok! Gondoljatok egy szóra! Írjátok körül egy mondatban! A társatok találja ki, mire gondoltatok!

gép	még	géz	lég
súg	jég	szög	vég
gól	gőz	gaz	szag
víg	gáz	mag	gém

6. Válaszd ki a képhez illő szót! Mondj róla néhány mondatot!

gu-mi	fo-gó	lo-vag
Gé-za	ri-gó	ru-gó
vé-ge	fü-ge	ré-gi

7.

Párosítsd a keretekben található szólásokat a jelentésükkel! Olvasd el egymás után az összetartozókat!

Ég-re-föld-re es-kü-szik.

Nem drá-ga.

Sír, zo-kog.

Meg-é-ri az á-rát.

I-tat-ja az e-ge-re-ket.

Fo-gad-ko-zik.

8.

Figyeld meg a színes szópárokat! Melyik két szó jelentése különbözik? Magyarázd meg!

li-get

er-dő-ség

le-gug-gol

meg-ta-lál

lep-ke

pil-lan-gó

sut-tog

sug-do-ló-zik

9.

Olvasás közben képzelj magad a szereplők helyébe! Döntsd el, melyikük szerepét játszanád el szívesebben! Fejezd be a történetet!

Pil-lan-gó

Á-gi Gé-zá-val sé-tál a li-get szé-lén.

Az ég tiszt-a, a le-ve-gő friss.

Á-gi hir-te-len le-gug-gol.

Sut-tog-va mond-ja Gé-zá-nak:

– Pil-lan-gót ta-lál-tam!

Fo-gom, és ha-za-vi-szem.

Gé-za Á-gi mel-lé lép.

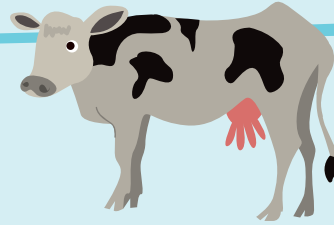
A fi-ú fél-ti a lep-két.

– Jaj, Á-gi, ne! A pil-lan-gó itt ér-zi jól ma-gát!

f t

1. f t v i f sz v í f t i v sz
F V Í Sz F T V F Sz I V F T

2. Olvasd el! Alkoss mondatokat a szavakkal!

fő	tél	fúr	fo-nal	folt
tő	fél	túr	vo-nal	volt
fa	fűt	tér	fo-nat	fúrt
tó	tút	fér	vo-nat	fájt

3. Először csak a nyomtatott kisbetűvel írt, majd csak a nyomtatott nagybetűs szavakat olvasd!

fáj	FŰ-SZÁL	fű-szer	fo-na-la
táj	FE-SZÍT	fü-ves	fa-lu-si
fát	fé-szek	ki-fut	fa-pi-pa
FUT	fü-vet	FE-SZÜL	FU-VO-LA

4. Folytasd a sort!

1 fo-rint meg 1 fo-rint az 2 fo-rint.
2 fo-rint meg 1 fo-rint az 3 fo-rint.

5. Versenyezz a társaddal! Melyikőtök tudja egyre gyorsabban, és hibátlanul elmondani a nyelvtörőt egy levegővétellel?

Az i-pa-fa-i pap-nak fa-pi-pá-ja van, e-zért az i-pa-fa-i pa-pi pi-pa pa-pi fa-pi-pa.

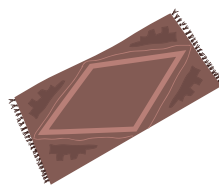

1.

2.

Mondd el sorban, mit látsz a képeken!
Mely szavak belsejében hallod a **ny** hangot?
Mondd el emlékezetből!

Sárgarépás jó napot,
jó napot!

Tapsifüles nyúl vagyok,
nyúl vagyok.

Kincses erdőt körbejártam,
míg hozzátok eltaláltam,
rózsás arcú gyerekek,
itt maradnék veletek!

Jóban, rosszban, zabban,
rozszban,

halászgatnánk a Marosban.

Játéktermő jó napot,
és káposztás holnapot.

(Szűcs Imre: Mondóka)

ny Ny

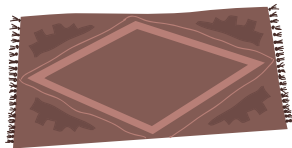
3. Alkoss három betűs szavakat!

u ny ó í ny ő sz á l ú ny i
 NY R NY S O NY É K SZ A NY Á

4. Olvasd el a szótagokat! Alkoss a szótagokból szavakat!

nye öl zu kö nyak tönny lény
 nya ha ké diny szok hany nyar
 nyő fe tá any ris mény nyök
 nya fa ka mel ken nyér dő

5. Olvasd el a szavakat! Válassz egyet közülük! Magyarázd el a jelentését! A társad találja ki, mire gondoltál!

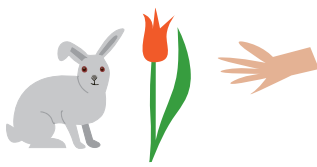

nyír
 nyál
 nyak
 nyúl
 nyer
 nya-fog
 nye-rés
 nyá-las
 nyu-gat
 nye-reg

ke-mény
 zu-hany
 gö-rény
 sö-rény
 ké-mény
 ke-nyér
 sző-nyeg
 ka-nyar
 ké-nyes
 kö-nyök

6. Alkoss mondatokat a középre írt szavak mindkét jelentésével! Segítenek a képek!

1. ← nyúl → 2.

1. ← nyír → 2.

7. Válaszd ki azt a szót, amelyiknek a szótagjait felcserélve is értelmes szót kapsz!

nyá-vog

nya-fog

ró-ka

gu-mi

8. A színes keretbe írtak alapján találd ki, melyik négy szóra gondoltunk!

ka-ró

nya-ka

nyí-lik

le-gény

ká-nya

ma-ga

nyu-szi

kö-kény

gú-nya

ré-pa

kö-nyök

kö-peny

gu-mi

fü-le

va-gány

nyá-vog

Az el-ső szót a **nyí-lik** és a **kö-nyök** szavak között találod. Játssz el!

A má-so-dik szót a **ma-ga** szó a-latt és a **fü-le** szó fö-lött ol-vas-ha-tod. Al-koss ve-le mon-da-tot!

A har-ma-dik szó a **ré-pa** és a **kö-peny** szavak között sze-re-pel. Mu-tasd meg ma-ga-don!

Az u-tol-só szó a **va-gány** szó mel-lett van, de nem a **nyá-vog**. Mondd ki!

9. Olvasd el a nyúlról szóló szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

Nyu-lak min-de-nütt él-nek a vi-lá-gon. Hosz-szú fü-le-ik-ke-l jól hal-la-nak. Für-gék, ha el-len-sé-get lát-nak, pil-la-na-tok a-latt el-isz-kol-nak. Tal-puk sző-rös.

Mit gon-dolsz, mi-ért sző-rös a tal-puk?

A nyu-lak sok-fé-lék. A tör-pe-nyúl pi-ci, mint a te-nye-red. Az ó-ri-ás nyúl ak-ko-ra, mint a kis-ma-lac. Az ü-re-gi nyúl a föld a-lá tud rej-tőz-ni. Míg a me-ze-i nyúl a fel-szí-nen ma-rad, ha ül-dö-zik.

Mi-től fél-nek a nyu-lak?

10. Válaszolj a találós kérdésre!

Mi-ért nyúl a nyúl? (kã-post-tã-ért.)

11. Beszéljétek meg, mit jelentenek az alábbi szólások, közmondások!

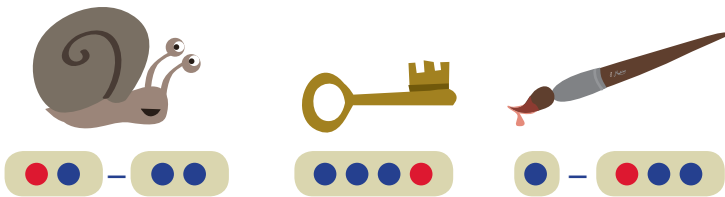
Für-ge, mint a nyúl.

Fel-húz-za a nyúl-ci-pőt.

Nyu-lat le-het-ne fo-gat-ni ve-le.

1.

2.

Mit látsz a képeken? Mondd ki! Mely szavakban hallottad a **cs** hangot? Mondd el emlékezetből!

3.

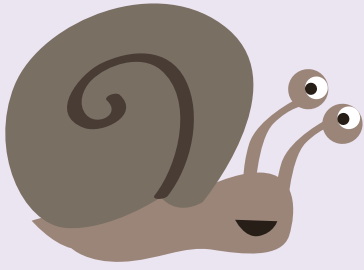
Milyen eleséget gyűjt a csiga-biga?

Lassan jár a csiga-biga,
Táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
Csiga-biga feleség.

Gyorsan jár a csiga-biga,
Táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
Csiga-biga feleség.

(Gryllus Vilmos: Csigabiga)

cs Cs

4. cs v cs ő n ú ő cs v cs ó cs á
Cs N Ó Cs Ó Á Cs N Ú Cs V Cs Cs

5. Olvasd el a betűkapcsolatokat, szavakat! Mely szavak kapcsolhatók a képhez?

cső	ecs	CSÁ	ÚCS		csal	cso-ki
csa	ics	CSŐ	ÓCS		rács	csi-ga
csi	acs	CSÓ	ŐCS		csap	cse-rép
csé	ács	CSÚ	ÁCS		csak	macs-ka

6. Alkossatok a párotokkal történetet minél több szó felhasználásával!

cso-da	csi-nál	csacs-ka	fur-csa
csi-kó	lo-csog	macs-ka	csil-log
csu-ka	cse-veg	fecs-ke	csen-get

7. Alkoss a szavakból mondatokat!

A fecs-ke

ko-pá-csol.

csi-cse-reg.

A ka-la-pács

szé-pen

A ko-vács

ko-vá-csol.

pat-kót

8.

Olvasd el a mondókát! Ismételd egyre gyorsabban!

Csen-des csi-ga csi-no-sít-gat
ki-csi, cso-dás há-zacs-ká-ján.

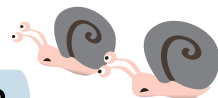

9.

Olvassátok el a szöveget! Válaszoljatok a kérdésekre!

A kis-csi-gák

Az é-ti-csi-ga té-li ál-mot al-szik. Ta-vasz-szal jön új-ra e-lő. Nyá-ron le-rak-ja a pe-té-it. A kis-csi-gák ősz e-le-jén kel-nek ki. Szü-le-ik-től el-té-rő-en a há-zuk még pu-ha.

Mit tud-tál meg a csi-gák é-le-té-ről?

Az é-ti-csi-ga há-zat hord a há-tán. Nyál-kás vá-la-dé-kán csú-szik e-lő-re.

Ez a moz-gás e-lég las-sú.

Mi-ért mond-juk a las-san ha-la-dók-ra: las-sú, mint a csi-ga?

10.

Csigaverseny. Ki tudja leggyorsabban elolvasni Nemes Nagy Ágnes A csiga című versének részletét?

Jól húz-tam a ko-csi-kát,
Ne csak fü-vet, vi-lá-got,
is vi-lá-got, vi-lá-got,
a csi-gát. Ne csak fü-vet,
lás-son a csi-gát,
a csi-gát, Ne csak fü-vet,
lás-son a csi-gát,
a csi-gát, Ne csak fü-vet,
lás-son a csi-gát,

ny j

1. Mi a különbség a két állat között? Mondd el a szöveg alapján!

A nyuszt és a nyest kö-ze-li ro-ko-nok.
A nyuszt nap-pal, a nyest éj-jel in-dul va-dász-ni.
A nyuszt sze-ret fá-ra mász-ni, a nyest a föl-dön va-dá-szik.

2. Olvasd el a történetet! Szódd tovább a mesét!

Ne menj a nyuszt-hoz, Mo-nyó!

A mó-ku-sok új ott-hont ke-res-tek.
Sé-tál-tak az er-dő-ben.

– Meny-nyi makk! – ki-ál-tott Mo-nyó, a kis-mó-kus.

– Itt jó is lesz! Ke-res-sünk o-dút! Mo-nyó, nézz kö-rül! Ha nyusz-tot látsz, fuss ha-za! – mond-ta Mo-nyó pa-pá-ja. A kis-mó-kus ment, men-de-gélt. Ha-ma-ro-san ta-lál-ko-zott va-la-ki-vel.

– A ne-vem Mo-nyó. Szom-szé-dok le-szünk. Mi a ne-ved?

– Nyuszt Ta-más. Mu-ta-tok ne-ked va-la-mit!

– **Hu-hu-hu-hú! Hu-hu-hu-hú!**

– Azt már nem! – hu-ho-gott le U-hu a fá-ról.

– Menj, ha-za, Mo-nyó! Ti nem lesz-tek so-ha jó szom-szé-dok!

nyest

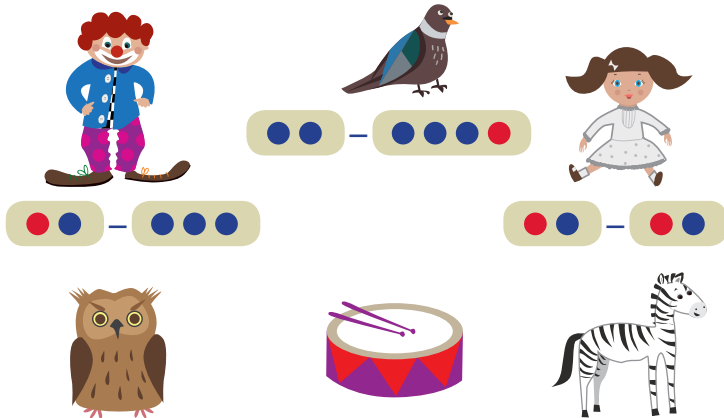

nyuszt

1.

Vidám legény a bohóc,
piros haja csupa kóc,
idelép, odalép,
a zubbonya búzakék.
Lengő inge pepita,
lobog rajta pántlika.
Viháncol, nótázik,
karikákkal mókázik...

(Szepesi Attila: A bohóc, részlet)

2.

Költs el a boltban 10 Ft-ot! Válassz ezért az összegért két olyan játékot, amelynek nevében hallod a **b** hangot!

b B

3. b r b b n e b a ú b n ő b
B N E A B B R Ő B Ú B N E

4. Válaszd ki a szavakat az oszlopokban! Mondj velük mondatot!

úb	an	ar	bú	na	ra	ÚB	BA
őb	en	er	bő	ne	re	ŐB	BE
eb	ön	őr	be	nő	rő	EB	BŐ
ab	ún	úr	ba	nú	rú	AB	BÚ

5. Olvasd el a szavakat az utasítások szerint csoportosítva!

a) A szó **b** be-tű-vel kez-dő-dik.

b) A **b** a szó vé-gén ta-lál-ha-tó.

c) A **b** a szó bel-se-jé-ben van.

bot	láb	baj	ab-lak	ba-rát
bab	busz	bál	bo-kor	be-ton
búb	seb	bal	bú-tor	to-boz
bőr	bocs	zab	ka-bát	szo-bor

6.

Olvasd el a történetek első mondatát! Válassz egyet! Fejezd be!

Bé-lus és Ben-ce ba-rá-tok
vol-tak, de...

B

Bo-ri be-ment a bolt-ba
ba-nánt ven-ni, és...

Bar-na-bás a **b** be-tűt ta-nul-ja, e-zért...

Bé-ni, a kis-ba-ba böm-böl, bár...

7.

Olvasd el a mondatokat! Felelj a kérdésre!

Be-a to-boz-ból ba-bát ké-szít.

A ba-ba ru-há-ját bár-sony-ból varr-ja.

A ha-ját bar-na fo-nal-ból ra-gaszt-ja.

Bo-ri lesz a ne-ve.

Mi-ből ké-szí-ti a ba-ba ha-ját Be-a?

8.

Fejtsd meg a bohóc találós kérdéseit!

A-kár sár-ga, a-kár gör-be,
Szom-jad olt-ha-tod be-lő-le. Mi az?
(Bög-re.)

Bi-ka bög a ná-das-ban.
Mi az?
(Bö-löm-bi-ka.)

Fű-ben csú-szik, fű-ben má-szik,
Víz-ben sik-lik, el nem ázik. (Kí-gyó.)

9. Olvasd el a verset! Mondd el, miben más a vers mellett látható bohóc, mint a vers szereplője!

A bohóc köszöntője

Jan-csi-bo-hóc
a ne-vem.

Cin-tá-nyér a
te-nye-rem.

Or-rom krump-li,
sze-mem szén.

Sze-ret-ném, ha
sze-ret-nél!

Ve-lem ne-vetsz,
ha sze-retsz.
Ha nem sze-retsz,
el-me-hetsz.

Szí-vem, mint a
cég-táb-la,
ru-hám-ra van
min-táz-va.

Kez-dő-dik a
ne-ve-tés.

Tíz fo-rint a
fi-ze-tés.

Ha nincs pén-zed,
ne ne-vess!

Azt nézd, in-nen
el-me-hess!

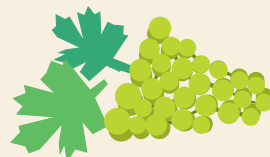
(Gazdag Erzsi)

10. Rajzold le Jancsi bohócot a füzetedbe!

CS

SZ

1.

cs sz u t ü cs sz b cs ü sz b
Cs Sz Ü T B Cs U Sz Cs T B C

2.

Olvasd el a szótagokat! Alkoss belőlük szavakat! Egy szótagot többször is felhasználhatsz!

sze		peg	csi	nya	szár
cse		pog	szó	ke	csir
csi		ra	csó		ló
szi		da	csú	ta	tisz

3.

Olvasd el a szavakat! Tegyetek fel kérdéseket egymásnak ezekről a szavakról. Például: melyik szó jelent testrészt?

szi-ta	csú-szik	asz-tal	csir-ke
csé-sze	csá-bít	sza-kít	csuk-ló
tisz-ta	szi-tál	mu-száj	tár-csa
tó-csa	ta-nács	táv-cső	pe-csét

4.

Alkossatok mondatokat az azonos színű kártyán lévő szópárokkal!

csi-pog

szi-pog

ács

ász

csel

szel

5.

Hogy is van tovább? Énekeljétek el!

Há-za-so-dik a tü-csök, szú-nyog lá-nyát ké-ri,
Csi-szeg-cso-szog a te-tű...

CS

S

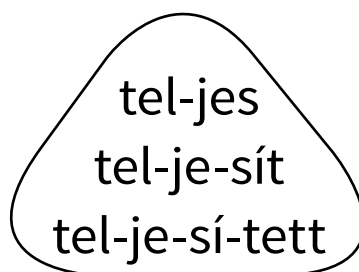
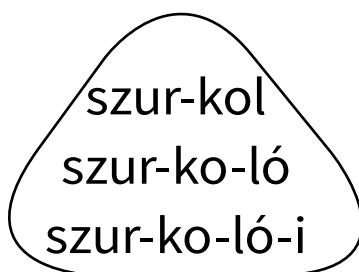
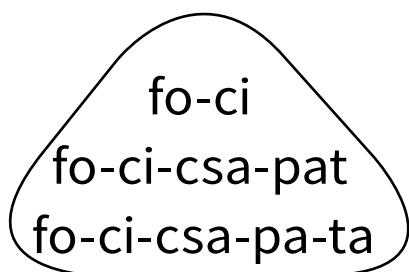
1. Folytasd emlékezetből a betűsört!

CS S S C CS S S C CS S S C ...

2. Alkoss mondatokat a szavakkal!

sík	síp	e-set	Mar-ci
csík	csíp	e-cset	Mar-csi

3. Olvasd el a szópiramisokat! Mondj mindegyikkel mondatot!

4. Olvasd el a hírt! Válaszolj a kérdésekre!

Is-ko-la-i sport-hí-rek

Is-ko-lánk fo-ci-csa-pa-ta

csü-tör-tö-kön cso-dá-san

sze-re-pelt a szom-szé-dos is-ko-la csa-pa-ta el-len.

Már a meccs e-le-jén si-ke-rült gólt rúg-nunk.

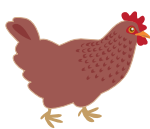
Kar-csi, a cso-da-csa-tár is re-me-kül tel-je-sí-tett.

Mi a szö-veg cí-me? Mi-kor tar-tot-ták a fo-ci-meccs-cset? Ki az is-ko-la cso-da-csa-tá-ra?

1.

– Tyúkanyó! Tyúkanyó!
Van-e csibe eladó?
– Van csibém, de el nem adom.
Kapirgálnak az udvaron.
Ma még csibék, később jércék,
s ha a felnőttkort elérték,
nyolcan tyúkok lesznek szintén,
mint én.

(Gyárfás Endre: Állatábécé, részlet)

2.

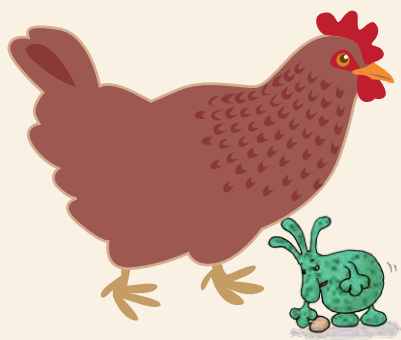
Mit látsz a képeken? Mondd ki! Csak az kerülhet a batyuba, amiben hallod a **ty** hangot! Mondd el emlékezetből ezeket a tárgyakat!

3.

Mely képek neve nem felel meg a kiemelt hangoknak?

ty Ty

4. ty é ty ö ty ü m ty n ty a
Ty M Ö Ty A Ty Ty N Ü É Ty

5. Dolgozzatok 4 fős csoportokban! Szóforgóban haladjatok, mindenki egy-egy betűkapcsolatot olvasson az oszlopban!

éty	an	üm	tyé	na	mü	ÉTY	TYA
öty	én	öm	työ	né	mö	ÖTY	TYÜ
üty	ön	ém	tyü	nö	mé	ÜTY	TYÖ
aty	ün	am	tya	nü	ma	ATY	TYÉ

6. Olvasd végig a szóoszlopokat! Válogasd ki a képekhez tartozó szavakat!

tyúk

ponty

ke-tyeg

ba-tyu

korty

konty

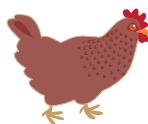

ko-tyog

ga-tya

pinty

pötty

ku-tya

po-tyog

7. Mi a közös a következő szavakban?

pötty

fütty

lötty

hattyú

8.

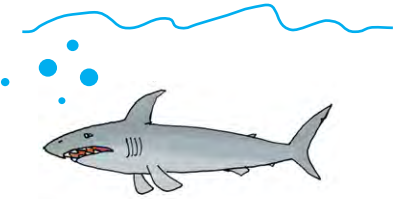
Olvasd el! Válaszolj a kérdésekre!

A ha-lak ko-pol-tyú-val lé-le-gez-nek.
E-zért kap-nak le-ve-gőt a víz a-latt.

Hol él-nek a ha-lak?

Mi-vel vesz-nek le-ve-gőt?

9.

Olvasd el **Weöres Sándor** Pletykázó asszonyok című versének részle-tét! Próbáld minél gyorsabban elmondani emlékezetből!

Ju-li né-ni, Ka-ti né-ni
– le-tye-pe-tye-le-pe-tye!
ül-dö-gél-nek a sa-rok-ba,
jár a nyel-vük, mint a rok-ka
– le-tye-pe-tye-le-pe-tye!

10.

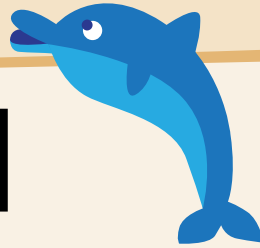
Olvasd el a szöveget! Mondd el, mit tudtál meg a házityúkról!

A há-zi-tyúk hím-je a ka-kas.
A nős-tényt to-jó-nak hív-ják.
A ki-csi-nyek ne-ve a csi-be.
A tyú-kok mag-va-kat, ro-va-
ro-kat, gi-lisz-tá-kat, csi-gá-
kat esz-nek.
A há-zi-tyú-kot hú-sa és
to-já-sa mi-att tart-juk.

b d

1. b d ty h ó b ő d h ty ó b d
B H Ó Ő D Ty B D Ő Ty H D B

2. Figyeld meg a két betűt! Miben hasonlítanak? Miben különböznek?

b d

3. Olvasd el a szavakat! Mit gondolsz, miért emeltünk ki egy szót?

bi-ka	dé-di		bab	híd	dob
bé-ke	du-da		bob	hód	bot
bé-ka	da-da		báb	had	rúd
be-tű	da-ru		búb	doh	köd

4. A következő szópárok tagjai csak egy-egy betűben különböznek. Olvasd el! Foglald mondatba a szavakat!

szedd

szebb

lá-ba

lá-da

hab

had

5. Olvasd el a mondatokat! Mozdulatokkal játszd el, ki mit csinál!

Bar-na Bá-lint bó-lin-tott.

Bar-nus-ka dob-ja a lab-dát Ben-di-nek.

Bo-hóc Ban-di do-bol.

6. Beszéljétek meg az alábbi szólások jelentését! Találjatok ki mindegyikhez egy jelenetet!

Té-ved-ni em-be-ri do-log.

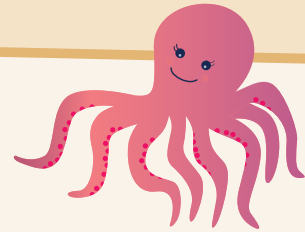
E-zer bo-csá-nat!

Szent a bé-ke!

b

p

1.

Olvasd el a szavakat! Alkoss a színes szó párokkal mondatokat!

bot	búb	púp	kap	sap-ka	bo-hóc
bók	bél	pép	láp	kap-ta	bo-kor
báb	bál	pap	nap	nap-ló	bolt-ban

2.

Mire gondolsz a bohóc? Válaszd ki a szavak közül!

Sző, fon, nem ta-kács.

bár

bók

pár

Ha a fe-jed be-ve-red,
ez lesz ne-ked.

Ár-va e-nél-kül
a zok-ni már ma.

báb

púp

pók

3.

Foglald mondatba az egy-egy betűben eltérő szó párokat!

búb

púp

pánt

bánt

lom-pos

lom-bos

4.

Olvassátok el mindkét szöveget! Válogassátok ki azokat a szavakat, amelyek **b**, majd azokat, amelyek **p** betűt tartalmaznak! Felváltva mondjátok a szavakat a párokkal!

Bó-kot mond a pók a pár-já-nak: – Drá-gám,
ma a pán-tod a sze-me-met nem bánt-ja!
A pi-pacs pasz-szol a kon-tyod búb-já-ba!

Áll a bál. A bál-ban Pál pár-ra vár. Bár a pár-ja
még vá-rat ma-gá-ra, Pál kap-ja ma-gát ma, s pont
ki-bont egy bon-bont, a-mi-vel az o-da-lé-pő bá-jos
Pál-mát meg-kí-nál-ja.

5. Olvasd el Nagy László versét, majd válaszolj a kérdésekre! Tanuld meg a költeményt!

Balatonparton

Ba-la-ton-par-ton
a ná-di vi-lág-ban
[...]
cso-da-szé-pet lát-tam:
bó-bi-tás ná-don
ná-di-ve-réb fész-ket,
sás-bo-kor al-ján
kis ví-zi-csi-bé-ket.

Vad-ru-ca moc-cant,
to-po-gott a víz-re,
bar-na li-lé-it
ví-zi út-ra vit-te:
Sen-ki se lát-ta,
csak ma-gam cso-dál-tam,
ott a víz part-ján
még so-ká-ig áll-tam.
Ját-szott a ná-das
szél-lel és de-rű-vel,
s ha-za-in-dul-tam
ná-di-he-ge-dű-vel.

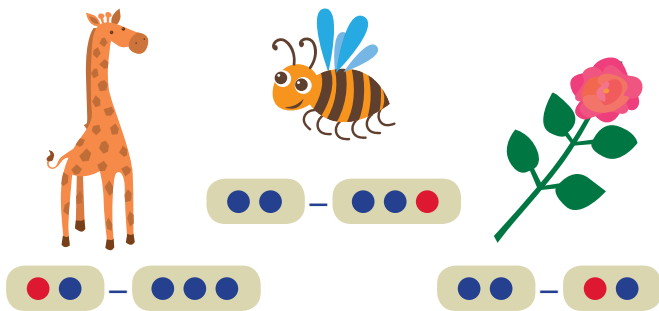
(Nagy László)

- a) Hol él-te át a köl-tő e-ze-ket az él-mé-nye-ket?
b) Mit lá-tott a köl-tő?

1.

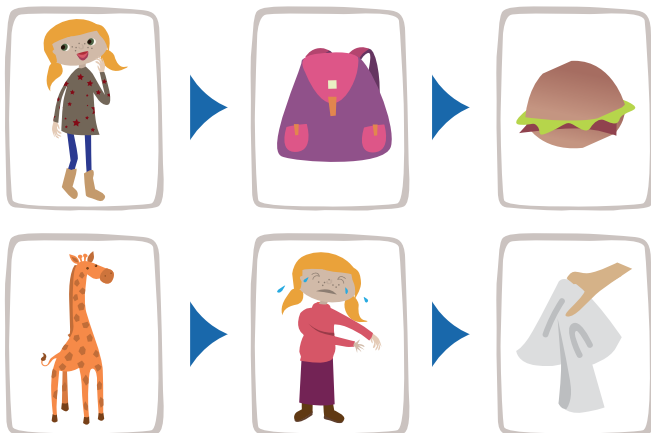

Virágevő Zsiráf Dezső
a Barka utcában lakott.
Lent a földszinten volt szobája,
de följebb bérelt ablakot.
Ám fönt az ablakában
nem nőtt sosem virág:
lereggelizte mindig
Virágevő Zsiráf.

(Tóth Krisztina: Virágevő Zsiráf Dezső)

2.

Alkoss mondatokat a képek alapján!

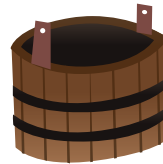
ZS Zs

3. ZS m a ZS n ZS o e ZS i ZS n ZS
Zs Zs A N Zs M O Zs N Zs I E Zs

4. Olvasd el a szótagokat! Alkoss belőlük szavakat!

zso	ma	nór	ga	rázs	ZSA	LÉ
zse	la	ráf	mo	zsár	ZSE	RÓ
zsi	rő	vaj	va	rázs	ZSÚ	MOR

5. Olvasd el a szavakat! Határozd meg, melyik sorban vagy oszlopban, hányadik helyen találhatóak a képekhez tartozó szavak!

rozs
rúzs
zsák
zseb

zsi-nór
mo-zsár
zsi-ráf
va-rázs

rú-zsoz
zsi-neg
zsi-vaj
ga-rázs

ró-zsa
rő-zse
dé-zsa
zse-lé

6. Igaz vagy hamis? Döntsd el a a 152. oldalon látható nagy kép alapján!

A ga-rázs e-lőtt fe-ke-te a-u-tó áll.

A kis-lány sír, mert a zsi-rá-fot nem vi-he-ti el.

A kis-lány zseb-ken-dőt kap.

dé-zsa

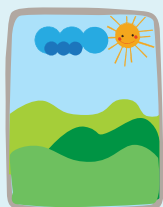

mo-zsár

rő-zse

7. Olvasd el a szöveget! Oldd meg a feladatot!

Zse-lic

Zsol-ti a csa-lád-já-val a hét-vé-gi ki-rán-du-lást terve-zi. A Zse-lic-be men-nek. Vi-szik a vizs-lát is. Zsol-ti öcs-cse ra-gasz-ko-dik az éj-sza-ka-i tú-rá-hoz.

E-zért zseb-lám-pát kell vin-ni. Mit kell még be-pa-kol-ni a há-ti-zsák-ba?

Se-gít-se-tek ne-ki!

8. Olvassátok el a verset! Válaszoljatok a kérdésre!

Kirándulás

Zsák, zsák, há-ti-zsák,
ki-rán-dul a kis-csa-lád.
Nem jö-vünk meg, csak es-té-re.
Vi-gyünk e-le-mó-zsi-át!

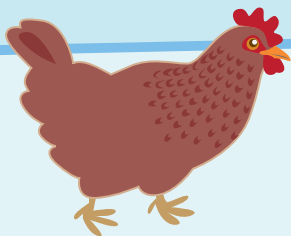
Zsák, zsák, há-ti-zsák,
el-á-mul a cser-fa-ág:
nem ke-ré-ken, ha-nem lá-bon
ván-do-rol a kis-csa-lád.

Ős-fe-nyők, zsen-ge fák,
friss le-ve-gő, nap-vi-lág...
Dél-u-tán-ra ü-res már a
Zsák, zsák, há-ti-zsák.

(Gyárfás Endre, részlet)

Mi-ért lett ü-res a há-ti-zsák?

ty ny

1. ty ny j ty a ty á ty j ty á ny ty
Ty Ty Ny A Ny Á Ty J A Ty Ny J Ty

2. Olvasd el a betűkapcsolatokat, szavakat! Hány állatnevet olvastál?

aty úny tyú nyú nyúl tyúk
ety íny tyi nyő nyál pinty
oty ány tyű nyű nyár ponty

3. Hogyan csoportosítanád ezeket a szavakat?

ku-tya haty-tyú bá-rány diny-nye pity-pang

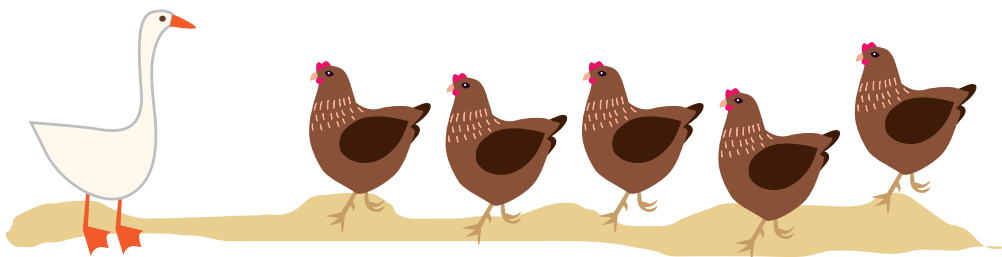
4. Ha kicserélsz egy betűt ezekben a mondatokban, akkor igazzá válik az állítás! Olvasd fel helyesen a mondatokat!

A pinyt jól ú-szik.

A nyár ősz-sze-fut a szám-ban.

5. Mondd egyre gyorsabban a nyelvtörőt!

Jobb 1 lúd-nyak 10 tyúk-nyak-nál.

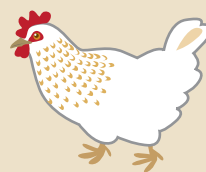

6. Mennyi tyúk hiányzik a fenti képről, hogy a nyelvtörőhöz illő legyen?

7.

Ismeritek ezt a dalt? Énekeljétek el!

Én el-men-tem a vá-sár-ba fél pénz-zel,
Tyú-kot vet-tem a vá-sár-ban fél pén-zen,
Tyú-kom mond-ja kit-rá-kotty,
Ká-ri-kity-tyom, é-des tyú-kom, mé-gis van egy fél
pén-zem...

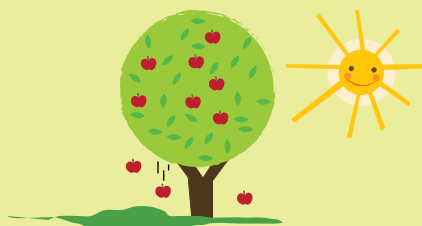

(magyar népdal)

8.

Olvasd el a kérdéseket! Válaszolj egész mondatban!

Mi po-tyog a fá-ról?

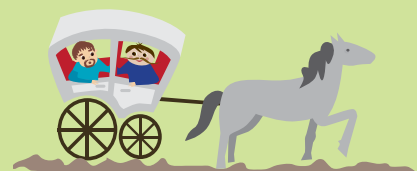
Mi ke-tyeg?

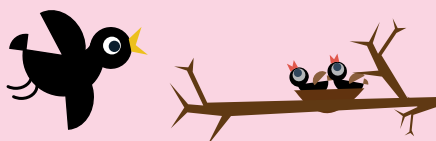
Mi nye-rít?

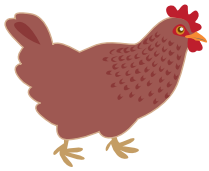
Mi zö-työg?

Mi fü-tyül?

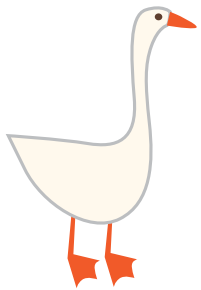

9. Értelmezzétek csoportmunkában a szólásokat, közmondásokat!

A tyúkokkal kel és fekszik.

Vak tyúk is talál szemet.

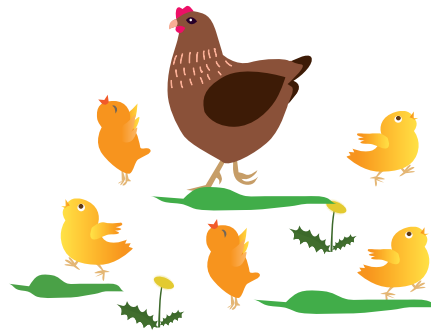
Nem ma-i csirke.

Két kis kakas összeveszett.

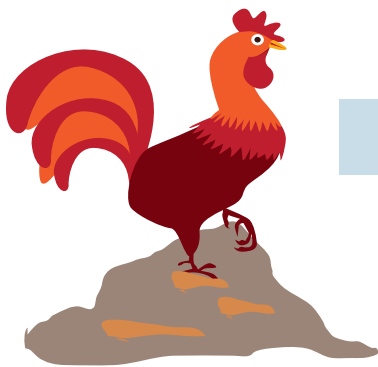
Bu-ta, mint a li-ba.

Hogy a kakas csípje meg!

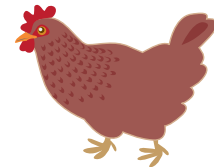
Még tojás-héj van a fenekén.

Válogat, mint tyúk a kendermagban.

Anynyit ért hozzá, mint tyúk az ábécéhez.

Min-den kakas úr a magas métdombján.

10. Csoportonként játsszatok el egy-egy szólást vagy közmondást!
A többiek találják ki, melyikre gondoltatok!

1.

Csön-csön gyűrű, aranygyűrű,
Nálad van az ezüstgyűrű,
Itt csörög, itt pörög,
Itt add ki!

(magyar népi gyermekjáték)

2.

Mit látsz a képeken? Mely szavakban hallod a **gy** hangot? Mondd el emlékezetből is ezeket a szavakat!

gy Gy

3. gy c a gy á gy í s gy c gy gy ú
Gy Á A Gy Gy Sz Í S C Gy Ú Gy Gy

4. Amelyik szóhoz találsz képet, azzal mondj egy mondatot!

agy	a-gya	a-gyag		gyár	hegy
így	e-gye	ü-gyes		gyík	megy
úgy	á-gyú	a-gyar		gyűr	légy
ágy	u-gye	u-gyan		győz	lág

5. Hányadik szó a kakukktojás a sorokban?

GYA-LU	GYA-LU	GYU-LA	GYA-LU	GYA-LU
GYŰ-RŰ	GYŰ-RŰ	GYŰ-RŰ	GYŰ-SZŰ	GYŰ-RŰ

6. Foglald mondatba!

Gyu-ri fa-gyi-ja

Győ-ző gyík-ja

Györ-gyi le-gye-ző-je

Gyu-la gyu-fá-ja

nagy-pa-pa megy-gye

Gyön-gyi na-gyí-tó-ja

Gyöngy-vér gyer-me-ke

nagy-ma-ma gyön-gye

7.

Alkossatok csoportokat! Válasszatok egy szöveget! Olvassátok el! Készítsetek rajzos bemutatót hozzá! Adjátok elő a többieknek!

Gyö-nyö-rű gyű-rűk

Na-gyon ré-gen a gyű-rűk nö-vé-nyek-ből, bőr-ből, csont-ból ké-szül-tek. Az el-ső fém-gyű-rű-ke-t vas-ból ké-szí-tet-ték. Ké-sőbb drá-ga fé-mek-ből: e-züst-ből, a-rany-ból gyár-tot-tak gyű-rű-ke-t. A gyé-mánt-tal, i-gaz-gyöngy-gyel dí-szí-tett gyű-rű-ke-t so-kat ér-nek.

Hor-to-bágy

Ma-gyar-or-szág ha-tal-mas pusztá-ja a Hor-to-bágy. Vég-te-len sík vi-dék. Itt él a szür-ke mar-ha, a rac-ka juh vagy a man-ga-li-ca. Az i-de lá-to-ga-tók ha-gyo-má-nyos é-te-le-ke-t fo-gyaszt-hat-nak. I-lyen a hor-to-bá-gyi hú-sos pa-la-csin-ta. Na-gyo-kat gya-lo-gol-hat-nak a ter-mé-szet-ben.

Gyur-ma-lin

A gyur-ma min-den gye-rek ked-ven-ce. Nyújt-ha-tó, for-máz-ha-tó. Bár-mit al-kot-ha-tunk be-lő-le.

A gyur-ma-lin egy ki-csit más, mint a gyur-ma. Külön-le-ges tu-laj-don-sá-ga-i van-nak. Nyú-lik, mint a rá-gó-gu-mi. Sza-kad, mint a pa-pír. Pat-tan, mint a lab-da. Sőt! Van mág-ne-ses, sö-tét-ben vi-lá-gí-tó és szín-vál-tós is.

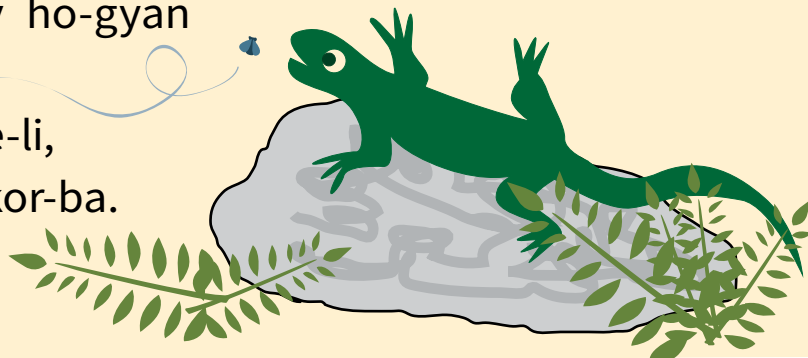
A gyík

Gyön-gyi a ta-va-szi szü-ne-tet Gyu-la nagy-pa-pá-ék-nál töl-töt-te. A gyö-nyö-rű i-dő-ben gyak-ran ki-rán-dul-tak a köze-li he-gyek-be. Gyön-gyi-nek kü-lö-nő-sen a he-gyi pa-ta-kok tet-szet-tek.

E-gyik sé-ta köz-ben Gyön-gyi egy kis zöld gyí-kot lá-tott egy nagy kö-vön süt-ké-rez-ni. Gyor-san kö-ze-lebb lé-pett a gyík-hoz. Ü-gye-sen a ke-zé-be vet-te.

– Ez egy zöld gyík, vé-dett ál-lat. Vi-gyázz rá! – ma-gya-ráz-ta nagy-pa-pa.

Gyön-gyi o-kos gye-rek. Le-tet-te a gyí-kot a föld-re. Figyel-te, hogy ho-gyan me-ne-kül a gyík a kö-ze-li, rü-gye-ző bo-kor-ba.

ZS

SZ

1. zs ú sz gy ű sz zs ú gy zs ű sz zs
Zs Gy Ű Sz Ú Zs Gy Sz Ú Zs Ű Sz Zs

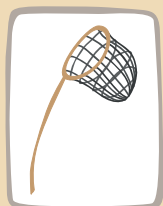
2. Olvasd el a szavakat! Alkoss két-két szóval mondatot!

ROZS

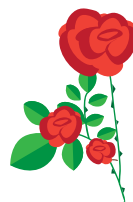
zseb	szúr	rozs	zsí-ros
zsák	szak	rossz	szí-nes
zsúr	szebb	ró-zsa	szú-rós

3. Mi van a nagymama kertjében? Mondd el emlékezetből!

szak

pi-ros szir-mú ró-zsa
ró-zsa-szín szir-mú szeg-fű
li-la szir-mú szar-ka-láb

4. Melyik szendvicset választod?

sza-lá-mis szend-vics to-jás-sal
pá-ri-zsis kif-li sa-lá-tá-val
zsí-ros ke-nyér rozs-ci-pó-ból hagy-má-val

5. Olvasd el a meghívót! Tegyé fel kérdéseket a társadnak a szöveggel kapcsolatban!

Ked-ves Zsol-ti!

Sze-re-tet-tel meg-hív-lak a szü-li-na-pi zsú-rom-ra.
Gye-re el szom-ba-ton a Va-rázs-ga-rázs ját-szó-ház-
ba! Dél-u-tán négy-kor kez-dő-dik a mu-lat-ság.
Vár-lak!

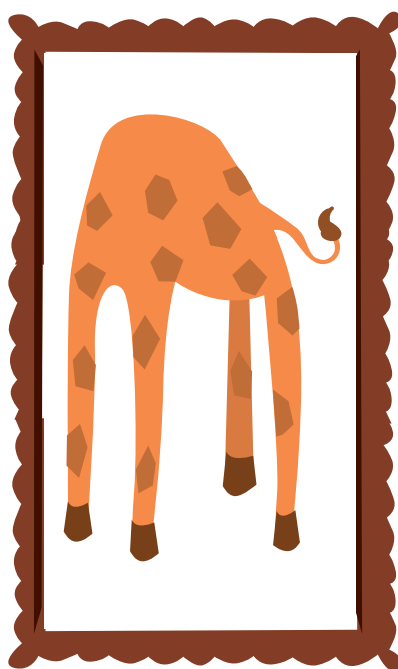
Zsu-zsi

6. Olvassátok el a Zsiráf a fényképésznél című verset! Adjátok elő a társaddal!

Fény-kép kel-lett a zsi-ráf-nak,
fény-ké-pész-hez ment va-sár-nap.
– Le tud en-gem fény-ké-pe-z-ni?
– Ké-rem!
– Szé-pen tud ön fény-ké-pe-z-ni?
– Szé-pen.
– Nem fog a kép el-moz-dul-ni?
– Kár iz-gul-ni!
– És el-fé-rek majd a ké-pen?
– Csak a fe-le fér rá, ké-rem.
– S mi lesz a má-sik fe-lem-mel?
– Hát, azt majd kü-lön ve-szem fel.
– De re-mé-lem, nem lesz drá-ga.
– Két kép ára.
– Hát-ha el-fé-rek egy ké-pen!
– Sem-mi-kép-pen!
– Nos, ha más-kép-pen nem
megy: raj-ta!
Csett: a lá-ba.
Csett: a tor-ka.

– Kész!
Fél meg fél az egy e-gész.
U-ram, rop-pant von-zó raj-ta!

(Jerzy Kern: A zsiráf a fényképésznél, részlet
Rab Zsuzsa fordítása)

1.

Dzsippel dzsungeltúrára ment
Dzsenifer egy dzsekiben.
Bendzsósó szólt a magnóból,
mikor egy csimpánz a fáról
mint egy nindza, leugrott,
s Dzsenifer szeme láttára
elszaladt a dzsekivel.

(Bognár Boglárka)

2.

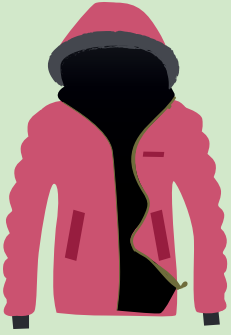
Mondj egy történetet a kártyák alapján!

3.

Hol hallod a **dzs** hangot?

dzs Dzs

4. dzs g a dzs k á dzs ó u dzs g dzs
Dzs Dzs Á G Dzs U Dzs Ó U K A Dzs

5. udzs ág ák dzsu gá ká UDZS DZSÁ
ódzs ag ak dzsó ga ka ÓDZS DZSA
adzs óg ók dzsa gó kó ADZS DZSÓ
ádzs ug uk dzsá gu ku ÁDZS DZSU

6. Keresd meg azokat a szavakat, amelyekhez találsz képet az előző oldalon!

dzsip	dzsú-dó	do-dzsem	ma-ha-ra-dzsa
dzsinn	dzse-ki	nin-dzsa	e-per-dzsem
dzsem	Dzso-ni	lán-dzsa	ti-né-dzser
dzsúsz	dzsun-gel	ben-dzsó	dzsú-dó-ok-ta-tás

7. Olvasd el a szómagyarázatokat!

Mi a bridzs?

Kár-tya-já-ték, négy já-té-kos játsz-sza.

Mi a dzsessz?

Lük-te-tő rit-mu-sú ze-ne, fő-ként fú-vós és ü-tő-hang-sze-rek hasz-ná-la-tá-val.

Ki a nin-dzsa?

Ja-pán har-cos.

Ki a ti-né-dzser?

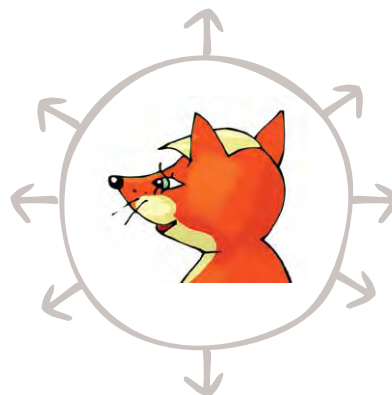
Tíz-é-ves-nél i-dő-sebb fi-a-tal fi-ú vagy lány.

ben-dzsó

A saj-tot osz-tó ró-ka

1. Mit tudtok a farkasról és a rókáról? Alkossatok csoportokat! Gyűjtsétek össze ismereteiteket a két állatról!

2. Párban dolgozzatok! Olvassátok el a következő szavakat! Minél több szó felhasználásával alkossatok rövid történetet a társaddal!

rág

ró-ka

hin-tó

egy-for-ma

kap

far-kas

ta-lál

osz-tot-ta

fél

va-dász

le-rág

da-ra-bot

3. Hogyan csoportosítanád az alábbi szavakat?

el-oszt

el-fe-lez

rá-szed

be-csap

meg-osz-to-zik

két-fe-lé oszt

fél-re-ve-zet

át-ver

4. Vitassátok meg az alábbi állítást!

Test-vé-ri-e-sen osz-toz-ni va-la-min azt je-len-ti, hogy e-gyen-lő-en, i-gaz-sá-go-san el-osz-ta-ni va-la-mit.

5. Beszéljétek meg közösen, mit jelentenek az alábbi szólások!

Ló-vá tesz.

Cső-be húz.

6. Miről szól a mese? Következtess a kép és a cím alapján!

A sajt-tot osz-tó ró-ka

Mi-kor a va-dá-szok hin-tón men-tek va-dász-ni, a sajt-tot el-vesz-tet-ték. A ró-ka és a far-kas ta-lál-ta meg. Azt mond-ja a ró-ka:

– Ket-ten ta-lál-tuk meg, úgy il-lik, hogy i-gaz-sá-go-san osz-toz-kod-junk raj-ta. Ne kap-jon az e-gyik na-gyob-bat, mint a má-sik. Majd én két-fe-lé osz-tom!

Az-u-tán a kö-ze-pén kezd-te ket-té-rág-ni. Mi-kor a túl-só vé-gé-re ért, lát-ták, hogy nem egy-for-ma nagy.

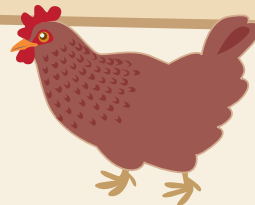
– Ez na-gyobb! – mond-ta a ró-ka, s le-rá-gott be-lő-le egy da-ra-bot. Ak-kor meg a má-sik fe-le volt a na-gyobb, ab-ból rá-gott le egy da-ra-bot. Ad-dig rág-ta, osz-tot-ta két-fe-lé, hogy sem-mi sem ma-radt a sajt-ból.

(magyar népmese; Kálmány Lajos gyűjtése)

gy

ty

1.

gy ty ó gy g ő ty j gy g ő g ty
Gy G Ty Ő Gy Ó Ty G Gy Ty J Ő Gy

2.

Olvasd el a szavakat! Ha a képen szereplő szavakhoz érsz, tapsolj, és mondj a szó felhasználásával egy mondatot!

hegy ponty cseng gyöngy
jegy tölgy rongy pinty
korty megy konty gyújt

3.

Mint a pinty... szokták mondani. Mit is jelent ez? Beszéljétek meg!

Pinty és ponty

Volt egy-szer egy ponty,

Ú-szott, mint a pinty!

Volt egy-szer egy pinty,

Re-pült, mint a ponty!

E-gyütt men-tek...

Úsz-tak, száll-tak, men-de-gél-tek,

tán még most is men-de-gél-nek,

ha a ke-lő nap-su-gár-ban

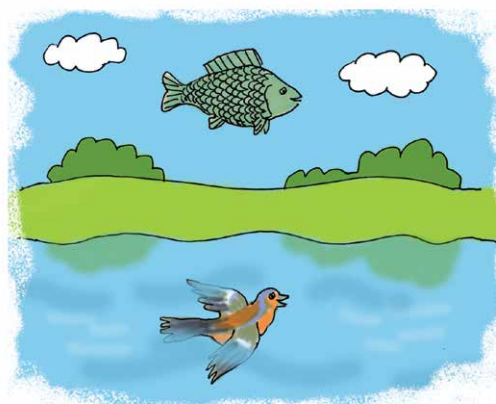
út-juk vé-gé-re nem ér-tek.

E-löl ment a ponty.

Ú-szott, mint a pinty.

U-tá-na a pinty.

Re-pült, mint a ponty.

(Tamkó Sirató Károly)

gy

ny

1. Mondd el a képek nevét! Koppints, ha **gy** hangot hallasz, tapsolj, ha **ny** hangot tartalmaz a szó!

2. Oszloponként olvasd a szavakat! Mindig a kakukktojással mondj mondatot!

lény

nyom

gyár

nyíl

na-gyi

légy

gyom

nyár

gyík

nyu-szi

lány

hegy

nyál

nyit

Gyu-szi

3. Olvasd el a szókapcsolatokat!

gyá-va nyu-szi

nyíl-hegy vé-ge

lány tá-nyér-ja

fény-lő jég-hegy

lággy fagy-lalt

ma-gyar me-gye

4. Tanuld meg a mondókát! Mondd egyre gyorsabban!

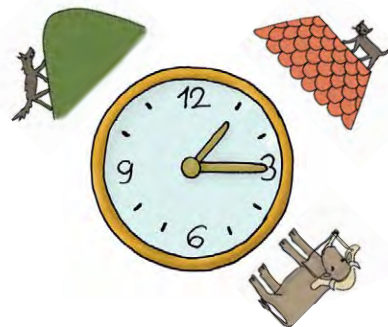
Egy hegy megy,
szem-be jön egy má-sik hegy.

Én is hegy, Te is hegy, ne-künk u-gyan egy-re megy.

5. Mondd el emlékezetből, hogy mely szavak és számok tartoznak össze!

Egy-ne-gyed **egy**-re
Far-kas megy a **hegy**-re,
Egy-ne-gyed **ket-tő**-re
Macs-ka megy a **te-tő**-re,
Egy-ne-gyed **há-rom**-ra
Ö-kör van a **já-rom**-ba.

A folyamatos olvasás bevezetése

ma-ma → mama
ba-ba → baba

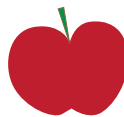

1.

Olvasd el a szavakat! Hányadik a szóoszlopban a képhez köthető szó?
Keress meg! Mondj vele mondatot!

al-ma
be-tű
ba-ba
bé-ka

béka
alma
betű
baba

csi-ga
csu-ka
csi-be
cso-ki

csuka
csiga
csoki
csibe

2.

Keress meg a szavak párját! Mondd el, hogy mely számok és színek tartoznak össze!

1. tá-nyér	● legyez
2. le-gyez	● bárány
3. ma-gyar	● tányér
4. bá-rány	● magyar

3.

Olvasd el a szavakat! Sorold fel emlékezetből az állatokat!

megye	rigó	tanya	nyuszi	gyűrű
bika	gyalu	kutya	rugó	cica

4.

Mit csinál Kati?

korán kel → teát iszik → leckét tanul → otthon marad →
beteg lett

5. Mozogjunk! Mondókázzunk!

Hajlik az ág, fúj a szél,
Nyírfa lombja ősz-sze-ér.
Újra visz-sza, újra szét,
Rajta, rajta, most elég.

Gyü-le-kez-nek a felhők,
esik az eső,
kopog a jég,
dörög az ég,
vil-lám-lik,
lecsap,
ki-sü-tött a Nap.

6. Olvasd el a verset! Készíts hozzá rajzot a füzetedbe!

Arany ablak

Nyugvó Nap fényét
őrzi az ablak,
kis-le-ány olvas
háttal a Napnak.

Leckét be-tűz-get,
szókat ta-gol-gat:
a betűk szóvá
össz-sze-fo-nód-nak.

Sza-vak-ból mese
szö-vő-dik lassan,
kis-le-ány olvas
arany ab-lak-ban.

(Károlyi Amy)

1.

Lyukas a szűröm, kutya adta!
Lyukas a csizmám, kutya adta!
Lyuk hátul, elől, lyuk minden felől.
Fujdogál a szellő kívül, belől.

(népköltés)

2.

Mit látsz a képeken? Melyik szó nem illik a sorba! Keresd meg a kakukktójt!

3.

Melyik állat merre néz? Sorold fel!

ly Ly

4. ly a ly k t ly u ly á ó ly k t
Ly Ó Ly K Á Ly U Ly T Ly A K Ly

5. uly ák át lyu ká tá ULY LYÁ
óly ak at lyó ka ta ÓLY LYÓ
aly ók ót lya kó tó ALY LYA
ály uk ut lyá ku tu ÁLY LYÁ

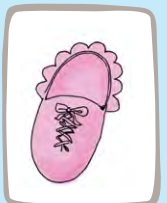
6. Mely képek neve végződik az alábbi szótagra? Sorold fel ezeket!

-lya

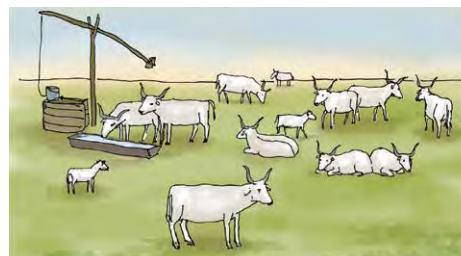
bog-lya

pó-lya

7. Olvasd el! Kiemeltük a képhez kapcsolódó szavakat! Beszéljétek meg a jelentésüket!

súly boly golyó pálya
moly hely vályú folyó
lyuk mély pólya gólya
ölyv mely zsálya gulya

8.

Keress meg a szavak párját! Melyik oszlopban hányadik helyen találsz meg?

bö-göly

só-lyom

se-lyem

lyu-kas

bö-göly

pólya

gólya

selyem

bagoly

lyukas

bélyeg

sólyom

bögöly

pulyka

kölyök

sirály

harkály

9.

Olvasd fel csoportosítva a neveket!

Mi-hály

Or-so-lya

Ká-roly

I-bo-lya

Ger-gely

10.

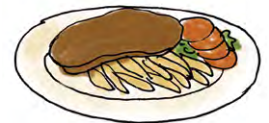
Olvasd el és folytasd a megkezdett történeteket!

Mi tör-tén-he-tett u-tá-na?

Ger-gelyt teg-nap meg-csíp-te a bö-göly. Be-da-gadt a csí-pés he-lye...

Or-so-lyá-nak a puly-ka-hús a ked-ven-ce. Ránt-va és süt-ve is sze-re-ti. A ma-ma nem ka-pott puly-ka-húst...

Ká-roly ke-res-te a zok-ni pár-ját. Meg is ta-lál-ta, de lyu-kas volt...

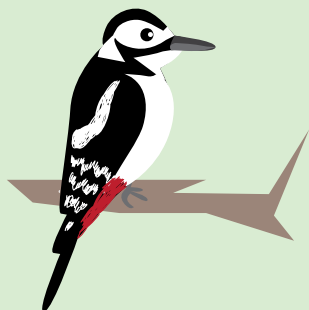
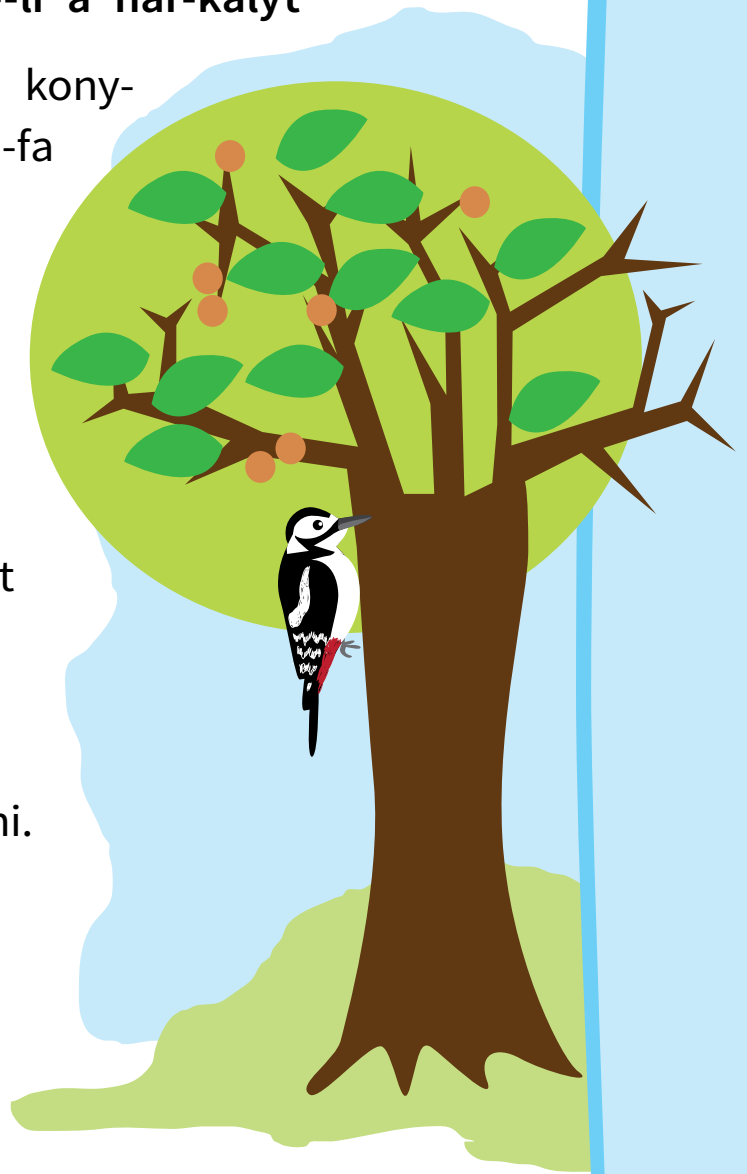
11. Olvasd el a történetet! Meséld el a saját szavaiddal!

Ju-li meg-fi-gye-li a har-kályt

Egy nyá-ri reg-ge-len Ju-li a kony-há-ban ült. O-da-kint a di-ó-fa ágán meg-moz-dult va-la-mi. Egy har-kály a fa kor-hadt ágán mé-lyí-tett egy lyu-kat. A-lul-ról ko-pog-tat-ta az ág-at. Kár-te-vő-ke-t ke-re-sett.

Egy-szer csak reccs, le-tört az ág! A har-kály zu-han-ni kez-dett. Úgy né-zett ki, le-poty-tyan az ág-gal e-gyütt. Mint-ha nem tud-na re-pül-ni.

De a har-kály vé-gül nem e-sett le a föld-re. Ju-li azt gon-dol-ta: fél-ú-ton biz-tos e-szé-be ju-tott, hogy tud ő re-pül-ni!

A har-kályt más szó-val fa-ko-páncs-nak is mond-ják.

Sze-rin-ted mi-ért?

A har-kályt a fák dok-to-rá-nak is ne-ve-zik. Mit gon-dolsz, mi-ért?

1.

Bodzavirágból, bodzavirágból
hullik a, hullik a sárga virágpór.
Fönt meg a felhők szállnak az égen,
bodzafehéren, bodzafehéren.

(Nemes Nagy Ágnes: Tavaszi felhők, részlet)

2.

Fejtsd meg a képrejtvényt!

+

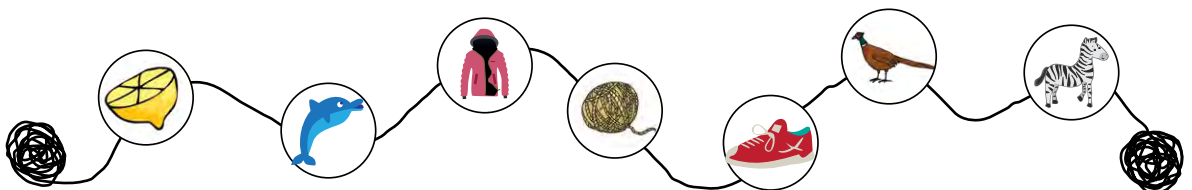

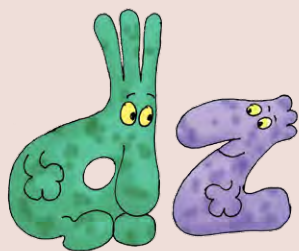
=

3.

Vezesd végig az ujjad a madzagon! Mondd ki abban a sorrendben a képek nevét, ahogyan az ujjad vezettet!

dz Dz

4. dz f dz o dz v u dz a e dz dz o
Dz Dz V U Dz O F E Dz A Dz A Dz

5. edz uf uv dze fu vu EDZ DZU
adz of ov dza fo vo ADZ DZO
odz af ev dzo fa ve ODZ DZA
udz ef av dzu fe va Udz DZE

6. Válassz ki két szót! Foglald mondatba!

edz	e-dző	bo-dza	lo-pó-dzik
pedz	e-dzés	brin-dza	va-ka-ró-dzik
pe-dzi	e-dzett	ma-dzag	ké-redz-ke-dik

7. Olvasd el a bodzáról szóló szöveget! Mondd el saját szavaiddal!

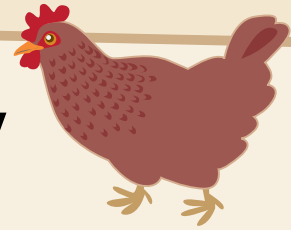
A bo-dza

A bo-dza il-la-tos, fe-hér vi-rá-gú nö-vény. A bo-dza na-gyon e-gész-sé-ges. Gyógy-nö-vény-nek szá-mít. Vi-rág-já-ból fi-nom szörp, le-ve-lé-ből gyógy-te-a ké-szül. A bo-dza é-rett bo-gyó-já-ból lek-várt főz-nek. El-ter-jedt né-pi gyógy-szer.

ly ty

1.

ly ty ö ny gy ty ü ly ö ny ly ü ty
Ly Ü Gy Ty Ö Ly Ny Ü Gy Ly Ü Ty Gy

2.

Hányadik a képhez tartozó szó a szóoszlopban? Keresd meg! Mondj vele mondatot!

je-gyez
puly-ka
jegy-zet
bor-bély

kuny-hó
gyap-jú
tűz-hely
mel-lény

bás-tya
nyír-fa
lan-gyos
kas-tély

tény-leg
fák-lya
har-kály
jár-vány

kály-ha
kár-tya
hal-vány
győz-tes

3.

Felelj a találós kérdésekre! Segítenek a képek!

Me-lyik ál-lat a leg-szor-go-sabb a vi-lá-gon?

Me-lyik ló lo-bog a szél-ben?

Me-lyik disz-nó nem volt so-ha ma-lac?

Me-lyik ló tud re-pül-ni?

ly j

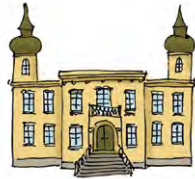

1. Olvasd el a szavakat! Csoportosítsd többféleképpen!

gó-lya tu-taj hé-ja só-lyom
ha-jó u-szály si-rály puly-ka

2. Alkoss történetet az alábbi szókapcsolatokkal!

ö-reg ki-rály

ki-rály-fi sóly-ma

rej-té-lyes kas-tély

jó-szí-vű Or-so-lya

3. Olvasd el! Fejezd be az elkezdett mondatokat szóban!

1. A fo-lyó je-gén ve-szé-lyes kor-cso-lyáz-ni.
Jó-zsi még-is...
2. Az osz-tály-te-rem e-lőtt nagy volt a zsi-vaj a szü-net-ben. **Me-lyik gye-rek...**
3. Je-nő ta-valy ka-jak-tá-bor-ban volt a Ti-szán.
Csak az nem volt jó, hogy...

4. Miért van két betűnk ugyanarra a hangra?

Ré-gen a **ly**-t kö-rül-be-lül úgy mond-ták ki, mint egy **l**-t és egy **j**-t, gyor-san egy-más u-tán. Ezt a ré-gi han-got je-löl-tük **ly** be-tű-vel. A hang az-ó-ta ki-ve-szett. Ma már csak né-hány vi-dé-ken hall-ha-tó. A be-tű vi-szont meg-ma-radt.

Ho-gyan mond-juk ki ma az **ly**-t és a **j**-t?
Ho-gyan mond-ták ré-gen?

dz

z

1.

dz z ü dzs d z dz c ű dz d dzs
Dz C Dzs Ü Dz Dzs Ű D C Z Ű Dz

2.

Olvasd el a szavakat! Melyik sor vagy oszlop hányadik szavát emeltük ki? Keresd meg!

bo-dza

dal dzsip bo-dza e-dzet-tek

ma-dzag

dér pedz bun-da ké-rő-dzik

edz

cél nyolc zeb-ra lo-pó-dzik

zár

edz csend cin-ke ke-ze-lés

zár dzsem ma-dzag e-dé-nyek

3.

Egészítsd ki a hiányos mondatokat a megadott szavak felhasználásával!

A ... kecs-ke-tej és juh-tej ke-ve-ré-ké-ből ké-szült lágy, vaj-sze-rű sajt.

A ... és a ... szó u-gyan-azt je-len-ti.

brin-dza

ma-dzag

zsi-neg

4.

Olvasd el a szavakat lendületesen! Alkoss mondatokat velük!

bodza virág

virág por

bárány felhő

bo-dza-vi-rág

vi-rág-por

bá-rány-fel-hő

5. Olvasd el a verset! Válaszolj a kérdésekre!

Ta-va-szi fel-hők

Bo-dza-vi-rág-ból, bo-dza-vi-rág-ból
hul-lik a, hul-lik a sár-ga vi-rág-por.
Fönt meg a fel-hők száll-nak az é-gen,
bo-dza-fe-hé-ren, bo-dza-fe-hé-ren.
Szállj, szállj, fel-hő,
pa-ma-csos,
hullj le, te zá-por,
a-ra-nyos,
hullj le, te zá-por,
é-gi vi-rág-por,
é-gen nyí-ló bo-dza-vi-rág-ból.

Tavaszi felhők

Bo-dza-vi-rág-ból, bo-dza-vi-rág-ból
hullik a, hullik a sárga virágpör.
Fönt meg a felhők szállnak az égen,
bo-dza-fe-hé-ren, bo-dza-fe-hé-ren.
Szállj, szállj, felhő,
pamacsos,
hullj le, te zápor,
aranyos,
hullj le, te zápor,
égi virágpör,
égen nyíló bo-dza-vi-rág-ból.

(Nemes Nagy Ágnes)

- a) Mi-lyen év-szak-ban vi-rág-zik a bo-dza?
- b) Mi-hez ha-son-lít-ja a köl-tő a zá-port?

1. Olvassátok el a verset!

Ró-ka re-ge ró-ka

Há-rom gör-be le-gény-ke, ró-ka re-ge ró-ka,
to-jást lo-pott e-béd-re, ró-ka re-ge ró-ka,
lett be-lő-le rán-tot-ta, ró-ka re-ge ró-ka,
a ku-tya le-rán-tot-ta, ró-ka re-ge ró-ka.

E-gyik szid-ta gaz-dá-ját, ró-ka re-ge ró-ka,
má-sik meg a faj-tá-ját, ró-ka re-ge ró-ka,
har-ma-dik az ük-ap-ját, ró-ka re-ge ró-ka,
hoz-zá-vág-ta ka-lap-ját, ró-ka re-ge ró-ka.

(Weöres Sándor)

2. Melyik rész ismétlődik a versben? Olvassátok fel! Mondjátok el együtt egyre hangosabban!

3. Olvassátok fel közösen Weöres Sándor versét! A sorokat egy-egy gyerek kezdje, az ismétlődő részt együtt mondjátok!

4. Válaszolj a kérdésekre! Oldd meg a feladatokat!

- Kik a vers sze-rep-lő-i? So-rold fel!
- Mit tet-tek a le-gé-nyek?
- Mi-ért tet-ték sze-rin-ted ezt?
- Mit ké-szí-tet-tek a to-jás-ból?
- Mi tör-tént a rán-tot-tá-val?
- A **rán-tot-ta** szó két-fé-le-kép-pen ér-tel-mez-he-tő. Fog-lald mon-dat-ba, hogy ez ki-de-rül-jön!
- Ké-szíts raj-zot a vers-hez a fü-ze-ted-be!

1. Idézzétek fel együtt A sajtot osztó róka című mesét!

2. Mely szavak jelölik a kacsát?

ru-ca

gá-csér

lúd

ká-csa

gú-nár

pi-pi

ré-ce

3. Olvasd el a mesét! Válaszolj a kérdésekre!

A ró-ka és a ká-csák

Egy-szer a ró-ka sé-ta köz-ben a tó-part-ra ért. A tó-ban ká-csák úsz-kál-tak. A-mint meg-lát-ta a ró-

ka a ká-csá-kat, mind-járt ka-csa-pe-cse-nyé-re fájt a fo-ga. Gon-dol-ko-zott, hogy fog-hat-na meg csak e-gyet is. Tud-ta, hogy a ká-csák na-gyon kí-ván-csi-ak, be-ki-ál-tott ne-kik:

- Gyer-tek csak kö-ze-lebb, szép me-sét mon-dok nek-tek!

- Hall-juk mi in-nen is – fe-lel-ték a ká-csák –, csak mond-jad!

- De mesz-sze vagy-tok ám, nem tu-dok ak-ko-rát ki-ál-ta-ni. Jöj-jön ki kö-zü-le-tek egy, an-nak majd a fü-lé-be sú-gom. Ő az-u-tán el-mond-ja a töb-bi-nek. De o-kos jöj-jön ám ki, mert a sza-már el-fe-lej-ti!

A ká-csák mind ki-jöt-tek a part-ra, mert mind o-kos-nak tar-tot-ta ma-gát. A ró-ka az-u-tán, a-me-lyik leg-kö-ze-lebb volt hoz-zá, meg-fog-ta. A töb-bi pe-dig szét-reb-bent. *(magyar népmese; Kálmány Lajos gyűjtése)*

a) Kik a me-se sze-rep-lő-i? Mi-lyen tu-laj-don-sá-gu-kat is-mer-ted meg?

b) Mi a ta-nul-sá-ga en-nek a me-sé-nek? Be-szél-jé-tek meg kö-zö-sen!

x X

1. Olvasd el az alábbi tudnivalókat!

Így ne-vez-zük a be-tűt: **iksz.**
Így mond-juk ki a han-got: **ksz.**

Az x i-de-ge-n sza-vak-ban
for-dul e-lő. Ma-gyar szó-ban
nincs.

2. Válassz egy szót! Alkoss vele mondatot!

ta-xi le-xi-kon
Le-xi ma-xi-mum
fo-xi Me-xi-kó

lu-xus xi-lo-fo-n
mi-xer Ro-xá-na
Be-at-rix Xé-ni-a

3. Mi micsoda?

1. A xi-lo-fo-n ő-si hang-szer. Ü-tők-ke-l szó-lal meg.
2. A sza-xo-fo-n nád-síp-pal mű-kö-dő fú-vós hang-szer.
3. A le-xi-kon sza-vak gyűj-te-mé-nye, szó-jegy-zék, szó-tár.

4. Figyelj! Ksz-nek ejtjük, de nem X-szel írjuk!

boksz	ék-szer	mák-szem	cse-lek-szik
keksz	bok-szer	sok-szor	di-csek-szik
koksz	buk-sza	fek-szik	ve-rek-szik

5. Válaszolj a kérdésre a szöveg alapján!

Xé-ni-a és Be-at-rix ze-né-szek. Xé-ni-a sza-xo-fo-non, Be-at-rix xi-lo-fo-non ját-szik. Most Me-xi-kó-ba men-nek kon-cer-tez-ni. Na-gyon si-et-nek. E-zért a re-pü-lő-tér-re ta-xi-val men-nek.

Mi-lyen hang-szer van Xé-ni-a, és mi-lyen Be-at-rix cso-mag-já-ban?

1. Olvasd el az alábbi tudnivalókat!

Így ne-vez-zük a be-tűt: **kú**.
Így mond-juk ki a han-got: **kv**
vagy **k**.

A q csak i-de-gen
sza-vak-ban for-dul elő.
Ma-gyar szó-ban
nincs.

2. Fejtsd meg a bohóc tréfás képregényeit!

KUKURIQ

QT

3. Olvasd végig a betűsort!

q o q d p ó q p ó q p d ó
P Q Q Ó O D P Q D P Ó Q D

4. Több **q** betűt tartalmazó szó beépült a nyelvünkbe. Ezeket ma már úgy írjuk, ahogyan ejtjük!

kvint kvad ak-vá-ri-um kvart kvar-tett bu-tik

5. Olvasd el az érdekességeket!

Így **mond-juk** ki a szót: kvar-tett. Ré-gen így **ír-tuk**:
quar-tett. A kvar-tett négy tag-ból ál-ló ze-ne-i e-gyüt-tes.

Így **mond-juk** ki a szót: ak-vin-kum. Így **ír-juk**: A-quin-cum.
A-quin-cum ré-gen Pan-nó-ni-á-nak volt a fő-vá-ro-sa.
A ró-ma-i-ak é-pít-tet-ték. A rom-ja-i ma Ó-bu-dán lát-ha-tók.

6. Tudod-e mi a quad (kvad)? Beszéljétek meg!

A qu-ad ne-ve már így is ír-ható: kvad. A kvad négy-ke-re-kű jár-mű. Min-den-fé-le ne-héz te-re-pen is le-het ve-le köz-le-ke-d-ni.

w W

1. **Olvasd el az alábbi tudnivalókat!**

Így ne-vez-zük a be-tűt: **dup-la vé** vagy **ket-tős vé**.

Így mond-juk ki a han-got: **v**.

A w csa-lád-ne-vek-ben és i-de-gen sza-vak-ban for-dul elő.

2. **Párban dolgozzatok! Válasszatok egy szöveget! Meséljétek el a tár-satoknak!**

A vi-lág-há-ló

Az in-ter-ne-ten egy ol-dal-ra úgy ju-tunk, hogy be-í-runk egy cí-met. Ez a cím így kez-dő-dik: www. Ma-gya-rul így mond-juk ki: vé-vé-vé pont. A www. há-rom an-gol szó el-ső be-tű-je. A há-rom an-gol szó ma-gyar ér-tel-me: vi-lág-há-ló. Szá-mí-tó-gé-pek ösz-sze-kap-cso-ló-dá-sát je-len-ti.

A WC

A WC-t vé-cé-nek mond-juk ki. Így is ír-hat-juk: vé-cé. Ré-gen nem a ház-ban volt a WC, ha-nem kint az ud-va-ron. Nem kel-lett víz-zel le-öb-lí-te-ni. Egy an-gol fér-fi ta-lál-ta fel a víz-zel mű-kö-dő szer-ke-ze-tet. A WC szó-ban a víz an-gol ne-vé-nek (wa-ter) el-ső be-tű-je rej-lik.

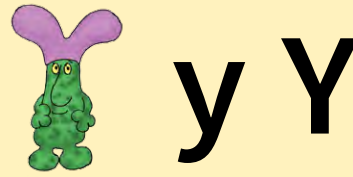
Kik vol-tak ők?

Weö-res Sán-dor hí-res köl-tő volt.

Gyer-me-kek-nek is sok szép ver-set írt.

Wes-se-lé-nyi Mik-lós, az ár-ví-zi ha-jós egy nagy pes-ti á-ra-dás men-té-sé-nek volt a hő-se.

Watt mér-nök volt. Ang-li-á-ban élt. Ő ta-lál-ta fel a gőz-zel haj-tott gé-pet, a gőz-gé-pet. E-lőt-te a gé-pe-ket, jár-mű-ve-ket em-be-rek vagy ál-la-tok, pél-dá-ul lo-vak moz-gat-ták.

1. Olvasd el az alábbi tudnivalókat!

Így ne-vez-zük a be-tűt: **ip-szi-lon**.
Így mond-juk ki a han-got: **i**.

Az y csa-lád-ne-vek-ben
és i-de-gen sza-vak-ban
for-dul elő.

2. Mi az a hy-po?

A hy-po i-de-gen szó. Ma már így ír-juk le: hi-pó. A hi-pó a ház-tar-tás-ban al-ka-ma-zott tisztí-tó-szer. A hi-pó-val ru-há-kat is fe-hé-rí-te-nek. A hi-pó a für-dő-szo-ba ta-ka-rí-tá-sá-ra is jól hasz-nál-ható. Vi-gyáz-ni kell ve-le, mert a hi-pó ma-ró ha-tá-sú mé-reg! Szem-be, száj-ba és a bőr-re ne ke-rül-jön!

3. HÍ-RES MA-GYA-ROK

Köl-cse-y Fe-renc

hí-res köl-tő.

Ő a Him-nusz cí-mű vers szer-ző-je.

Min-den or-szág-nak van nem-ze-ti him-nu-sza.

A him-nusz ze-né-jét ün-ne-pé-lyes al-ka-mak-kor
játsz-szák és é-nek-lik el.

Ybl Mik-lós

hí-res é-pí-tész.

Az ő ter-ve-i a-lap-ján ké-szült el

Bu-da-pes-ten az O-pe-ra-ház.

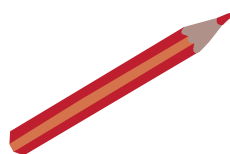
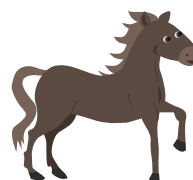
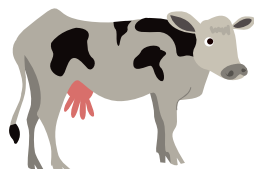
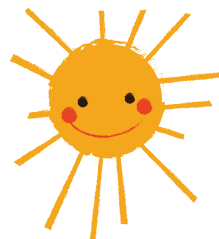
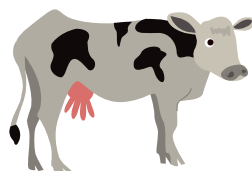

Ja-ni-kovsz-ky É-va

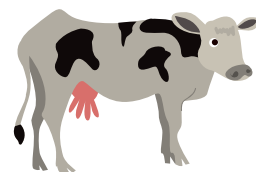
hí-res í-ró-nő.

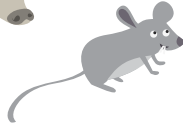
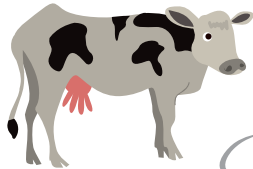
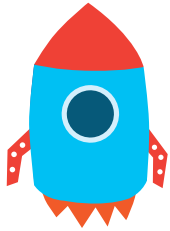
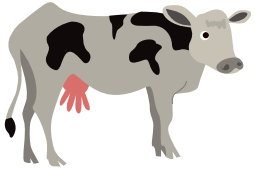
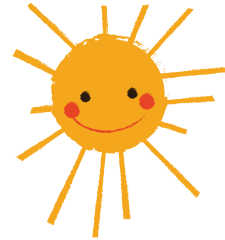
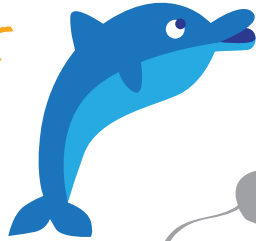
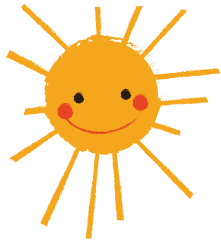
Ren-ge-teg szép köny-vet írt gye-re-kek-nek.

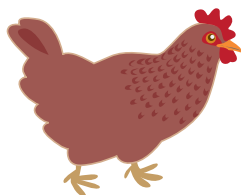
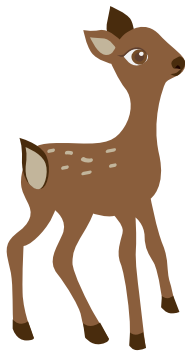
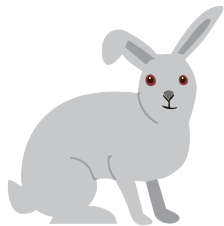

-

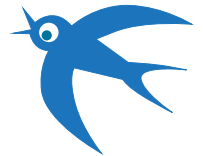
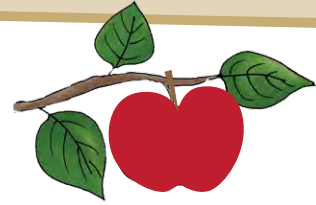

Zen-gő ABC

A-rany-al-ma ág-he-gyen.
Ba-ri bég a zöld gye-pen.
Cir-mos ci-ca e-ge-rész.
Csen-gős csi-kó he-ve-rész.
Don-gó da-rázs dön-gi-csél.
E-sik e-ső, fúj a szél.
Füs-ti fecs-ke fi-cse-reg.
Ger-le, ga-lamb ke-se-reg.
Gyom kö-zött gyors gyík sza-lad.
Har-ma-tos haj-nal ha-sad.
Itt van már a zi-va-tar!
Jó az a-nya, jót a-kar.
Ki-vi-rít a ki-ke-let.
Le-ve-les lesz a li-get.
Lyu-kas fa-zék fe-ke-te.
Me-se, me-se, mes-ke-te...
Ná-dat a szél le-gye-zi.
Nyúl a fü-lét he-gye-zi.
Or-go-na-fán mé-hi-ke.
Ősz-sze-rez-zen ő-zi-ke.
Pa-tak-par-ton pi-pi-tér.
Ró-ka sza-va ki-csit ér.
Su-sog a sok sas-ma-dár.
Szil-va-fá-ra szar-ka száll.
Tü-csök tar-lón he-ge-dül.
Tyúk az ár-kon át-re-pül.
Uc -cu, csípd meg, hó-ha, hó!
Ür-gét fo-gott a Sa-jó.
Vér-cse vij-jog dél-e-lőtt.
Zör-ge-tik a vas-fe-dőt.
Zsin-de-lye-zik a te-tőt.

(Móra Ferenc)

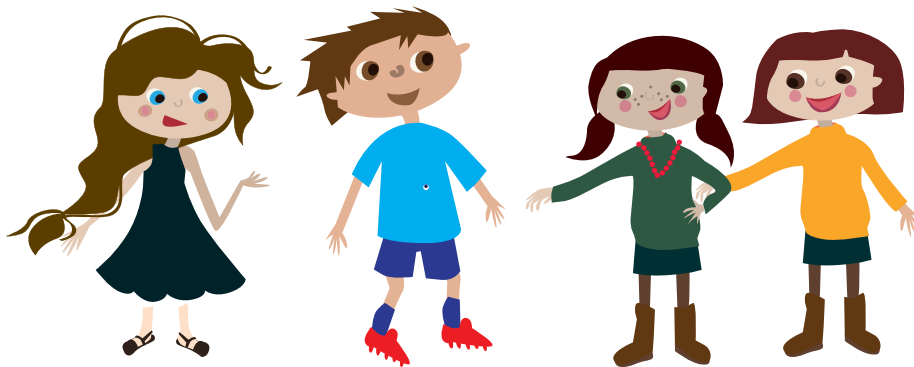
Á, bé, cé, dé...

Á, bé, cé, dé,
Raj-tam kez-dé,
A nagy böl-cses-sé-get,
A nagy e-szes-sé-get,
Á, bé, cé, dé,
Raj-tam kez-dé.

En, ó, pé, kú,
a nagy tor-kú.
Mind meg-isz-sza a bort,
ví-gan rúg-ja a port.
En, ó, pé, kú,
a nagy tor-kú.

Iksz-ipszilon, most ne sír-jon,
Sőt, in-kább ví-gad-jon,
Bú-nak u-tat ad-jon,
Iksz-ip-szi-lon, most ne sír-jon.

(gyermekdal, részlet)

a	á	b	c	cs	d	dz	dzs	e	é	f
g	gy	h	i	í	j	k	l	ly	m	n
ny	o	ó	ö	ő	p	q	r	s	sz	t
ty	u	ú	ü	ű	v	w	x	y	z	zs

pal-lón:
desz-ká-
ból ál-ló
hídon

Két kecs-ke ta-lál-ko-zott egy pal-lón

Egy-szer volt, hol nem volt, va-la-hol a fo-lyó mel-lett volt egy kecs-ke-nyáj. A kecs-kék el-szé-led-tek a fo-lyó mind-két part-já-ra.

Meg-lát-ta egy fi-a-tal kecs-ke, hogy egy pal-ló van a víz fe-lett. Kap-ta ma-gát, s ha-mar fel-má-szott rá. Ész-re-vet-te ezt a túl-ol-da-lon egy ö-reg kecs-ke. Ő is si-et-ve fel-má-szott rá.

Ta-lál-koz-tak ép-pen a pal-ló kö-ze-pén.

– Mi-ért jöt-tél fel a pal-ló-ra, ha lát-tad, hogy én fent va-gyok?

– A-zért, mert én ö-re-gebb va-gyok. Tér-jél visz-sza!

– Én az-tán nem té-rek visz-sza! Az e-nyém az el-sőbb-ség, mert én mász-tam fel ha-ma-rabb.

– A fi-a-tal en-ged-jen!

Ösz-sze-ve-re-ke-d-tek a pal-ló kö-ze-pén. S mind a ket-ten be-le-es-tek a fo-lyó-ba.

Vé-ge a me-sé-nek. De most az egy-szer nem mond-ha-tom, hogy ma is él-nek, ha meg nem hal-tak.

(magyar népmese nyomán)

1. Mire gondolhatnak? Mit mondhatnak a kecskék egymásnak?

2. Játsszátok el a mesét! Jelenítsétek meg az alábbi kifejezéseket is!

Szikrát szór a szeme = dühösen néz, nagyon haragszik.

Farkasszemet néz = támadóan, dacosan a másik szemébe néz.

I-ci-ri-pi-ci-ri

A-jaj, hol volt,
hol nem...

Volt egy-szer egy
i-ci-ri
pi-ci-ri
há-zacs-ka;

ott la-kott egy i-ci-ri
pi-ci-ri kis macs-ka.

Volt an-nak két i-ci-ri
pi-ci-ri kis ök-re,
rá-kap-tak egy i-ci-ri
pi-ci-ri kis tök-re.

Csiz-mát húz az i-ci-ri
pi-ci-ri kis macs-ka,
ho-vá lett az i-ci-ri
pi-ci-ri bar-mocs-ka.

Be-jár-ja az i-ci-ri
pi-ci-ri kis er-dőt,
s nem le-li az i-ci-ri
pi-ci-ri te-ker-gőt.

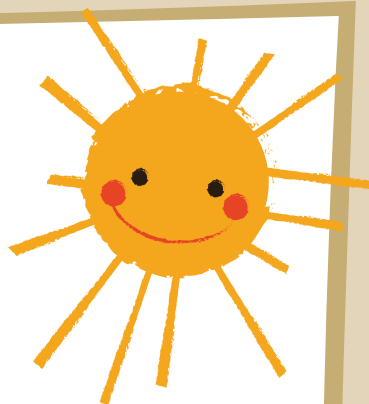
Be-jár-ja az i-ci-ri
pi-ci-ri ka-szá-lót,
S nem lát-ja az i-ci-ri
ri
pi-ci-ri kó-szá-lót.

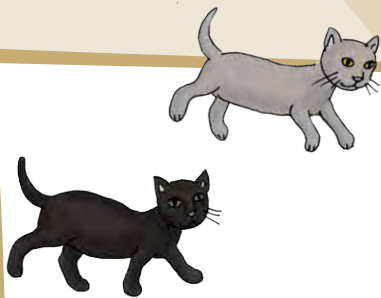
Rá-ta-lál egy i-ci-ri
pi-ci-ri kis tök-re,
bá-na-tá-ban i-ci-ri
pi-ci-rit meg-lök-te.

Fel-for-dult az i-ci-ri
pi-ci-ri tö-köcs-ke,
ben-ne a két i-ci-ri
pi-ci-ri ök-röcs-ke.

Meg-ö-rült két i-ci-ri
pi-ci-ri ök-ré-nek:
vé-ge van az i-ci-ri
pi-ci-ri me-sé-nek.

(Móricz Zsigmond)

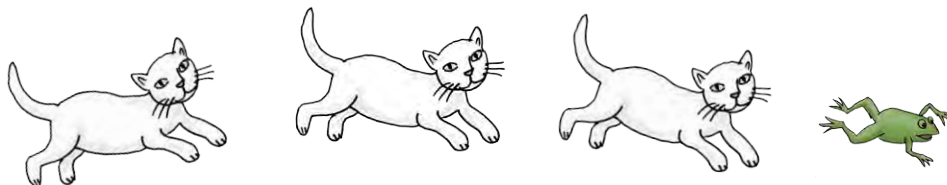

A há-rom kis-ci-ca

Há-rom kis-ci-ca, egy fe-ke-te, egy szür-ke meg egy fe-hér meg-lá-tott egy e-ge-ret. És uc-cu ne-ki, u-tá-na-fu-tot-tak. A kis-e-gér be-ug-rott a lisz-tes-lá-dá-ba. A kis-ci-cák, hopp-lá, u-tá-na. A kis-e-gér el-sza-ladt. A lá-dá-ból pe-dig há-rom fe-hér ci-ca má-szott ki.

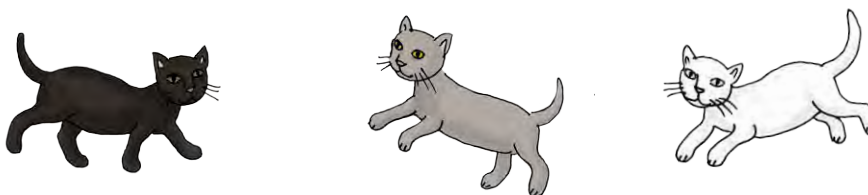

A há-rom fe-hér kis-ci-ca meg-lá-tott az ud-va-ron egy bé-kát. És uc-cu ne-ki, u-tá-na-fu-tot-tak. A bé-ka be-ug-rott egy ócs-ka kály-ha-cső-be. A kis-ci-cák, hopp-lá, u-tá-na. A bé-ka szé-pen to-va-ug-rán-do-zott. A kály-ha-cső-ből e-lő-buk-kant há-rom fe-ke-te kis-ci-ca.

A há-rom fe-ke-te kis-ci-ca meg-lá-tott a tó-ban egy ha-lacs-kát. És uc-cu ne-ki, u-tá-na-ug-rot-tak. A ha-lacs-ka el-ú-szott. A tó-ból ki-má-szott há-rom csu-rom-vi-zes kis-ci-ca. És a há-rom vi-zes kis-ci-ca el-in-dult ha-za-fe-lé. Út-köz-ben szé-pen meg-szá-rad-tak, és o-lya-nok let-tek, mint vol-tak: egy fe-ke-te, egy szür-ke és egy fe-hér kis-ci-ca.

(Vlagyimir Szutyev; fordította: Nikodémusz Elli)

Ki a ve-szé-lye-sebb?

A kis-e-gér el-ment sé-tál-ni. Sé-tál-ga-tott az ud-va-ron, majd visz-sza-ment az any-já-hoz.

– Hű, é-des-a-nyám! Két vad-ál-la-tot lát-tam!

Az e-gyik szőr-nyű, a má-sik ba-rát-sá-gos.

Az any-ja meg-kér-dez-te:

– Mi-fé-le ál-la-tok vol-tak?

– Az e-gyik i-jesz-tő. Büsz-kén jár-kál az ud-va-ron.

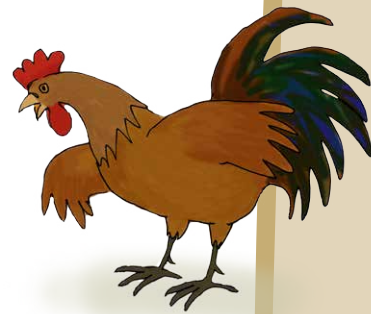
Fe-ke-te a lá-ba. Vö-rös a ta-ré-ja. Hor-gas a cső-re.

Ki-me-red a sze-me. El-men-tem mel-let-te, hát úgy ki-a-bált! Azt sem tud-tam fé-l-el-mem-ben, ho-va sza-lad-jak!

– Az a ..., nem kell fél-ni tő-le – mond-ta az ö-reg e-gér. – De mi-lyen volt a má-sik?

– Az a na-pon süt-ké-re-zett. Ke-rek a fe-je, hosz-szú a ba-ju-sza. Hen-te-reg a na-pon, nya-lo-gat-ja a bun-dá-ját. Ba-rát-sá-go-san kun-ko-rít-ja a far-kát.

– Még so-kat kell ta-nul-nod! – mond-ta az any-ja. – Hisz az a ...!

(La Fontaine [la fonten] nyomán)

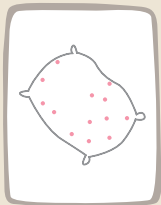
1. Olvasd el az egérrágta lapokat! Vajon melyiket írhatta a kiséger?

1. Sé-ta köz-ben egy gő-gös ál-lat-tal ta-lál-koz-tam. Fe-ke-te volt a lá-ba, hor-gas a cső-re, vö-rös a ta-ré-ja.

2. Egy-szer csak egy i-jesz-tő ál-lat jött fe-lém. Ke-rek a fe-je, hosz-szú a ba-ju-sza!

3. A-mint sé-tál-tam, egy na-gyon ked-ves ál-la-tot pil-lan-tot-tam meg. Hen-ter-gett a na-pon, s nya-lo-gat-ta a bun-dá-ját.

ván-
kos-ra:
pár-ná-ra

A kis-ku-tya meg a sza-már

A sza-már meg-i-ri-gyel-te a kis-ku-tya jó-mód-ját, hogy ne-ki sza-bad a leg-szebb szo-bá-ba is be-men-ni, a leg-szebb **ván-kos-ra** is rá-fe-küd-ni. E-gész nap csak sé-tál. Nem dol-go-zik sem-mit, még-is min-den-nek a láng-ját, a ja-vát kap-ja. Ne-ki meg csak a kó-ró meg a tüs-ke jut. Meg is kér-dez-te a ku-tyá-tól:

- Mért sze-ret té-ged úgy a gazd-asz-szony?
- Mert tu-dok far-kat csó-vál-ni és két lá-bon szol-gál-ni – fe-lel-te a ku-tya.
- Na, ez nem ne-héz do-log – fe-lel-te a sza-már –, majd én is meg-pró-bá-lom.

Mi-kor nyit-va volt a kony-ha, be-som-for-dált. Két láb-ra állt, a far-kát bil-le-get-te, a lá-bát nyúj-to-gat-ta, hogy te-nye-rest ad-jon. A gazd-asz-szony meg-i-jedt, s a po-ro-ló-pál-cá-val ki-ver-te. A sze-gény sza-már má-ig is tö-ri a fe-jét a-zon, hogy mi-ért ka-pott ő ve-rést a-zért, a-mi-ért a ku-tya di-csé-re-tet.

(magyar népmese;
Berze Nagy János gyűjtése)

Bu-ta, mint a sza-már = na-gyon bu-ta, os-to-ba.

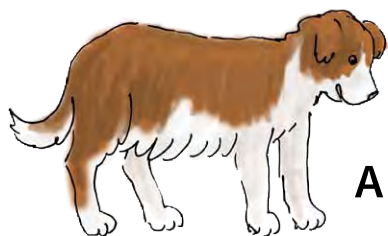
A ku-tya té-ve-dé-se

A kó-bor ku-tya ér-té-kes zsák-mányt vitt a fo-ga közt. Egy hí-don ment ke-resz-tül ép-pen. Le-né-zett a víz-be. Mit lá-tott? Egy ku-tyát, li-ba-comb-bal a szá-já-ban. A kó-bor ku-tya mo-rog-ni kez-dett. Na-gyon sze-re-tett vol-na még egy com-bot. E-zért nem vet-te ész-re a té-ve-dé-sét.

Rá a-kart i-jesz-te-ni a tü-kör-ké-pé-re. U-gat-ni kez-dett, de ki-e-sett a szá-já-ból a li-ba-comb. A kó-bor ku-tya be-ug-rott a víz-be. A zsák-má-nyát a-zon-ban el-nyel-te a fo-lyó. Ő ma-ga is a-lig tu-dott ki-úsz-ni a part-ra. Bi-zony, bán-ta már, hogy i-lyen **mo-hó** volt!

(La Fontaine nyomán)

mo-hó:
túl-zot-
tan a-kar
va-la-mit

A ku-tya-tár

Ha-rap ut-ca há-rom a-latt
meg-nyí-lott a ku-tya-tár,
síp-pal-dob-bal meg-nyi-tot-ta
Ku-tya-fü-lű A-la-dár.
Ku-tya-tár! Ku-tya-tár!
Ku-tya-fü-lű A-la-dár!

Hús-z fo-rin-tért tar-ka ku-tya,
tí-zért fe-hér ku-tya jár,
törzs-ve-vők-nek öt fo-rin-tért
kap-ha-tó a ku-tya már.
Ku-tya-tár! Ku-tya-tár!
Ku-tya-fü-lű A-la-dár!

(Weöres Sándor)

1. Csoportonként játsszátok el a verset! Az osztály közben mondja a sorokat hangosan!

A tö-rök és a te-he-nek

Volt egy tö-rök, Me-he-med,
so-se lá-tott te-he-net.

Nem is tud-ta Me-he-med,
mi-lye-nek a te-he-nek.

Egy-szer az-tán Me-he-med
lát egy cso-mó te-he-net.

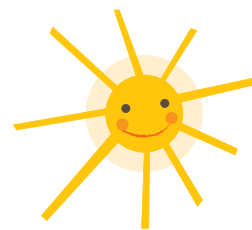
Csu-dál-ko-zik Me-he-med,
„I-lye-nek a te-he-nek?”

Én va-gyok a Me-he-med,
Mi va-gyunk a te-he-nek.
Szám-lál-gat-ja Me-he-med,
Hány-fé-lék a te-he-nek.

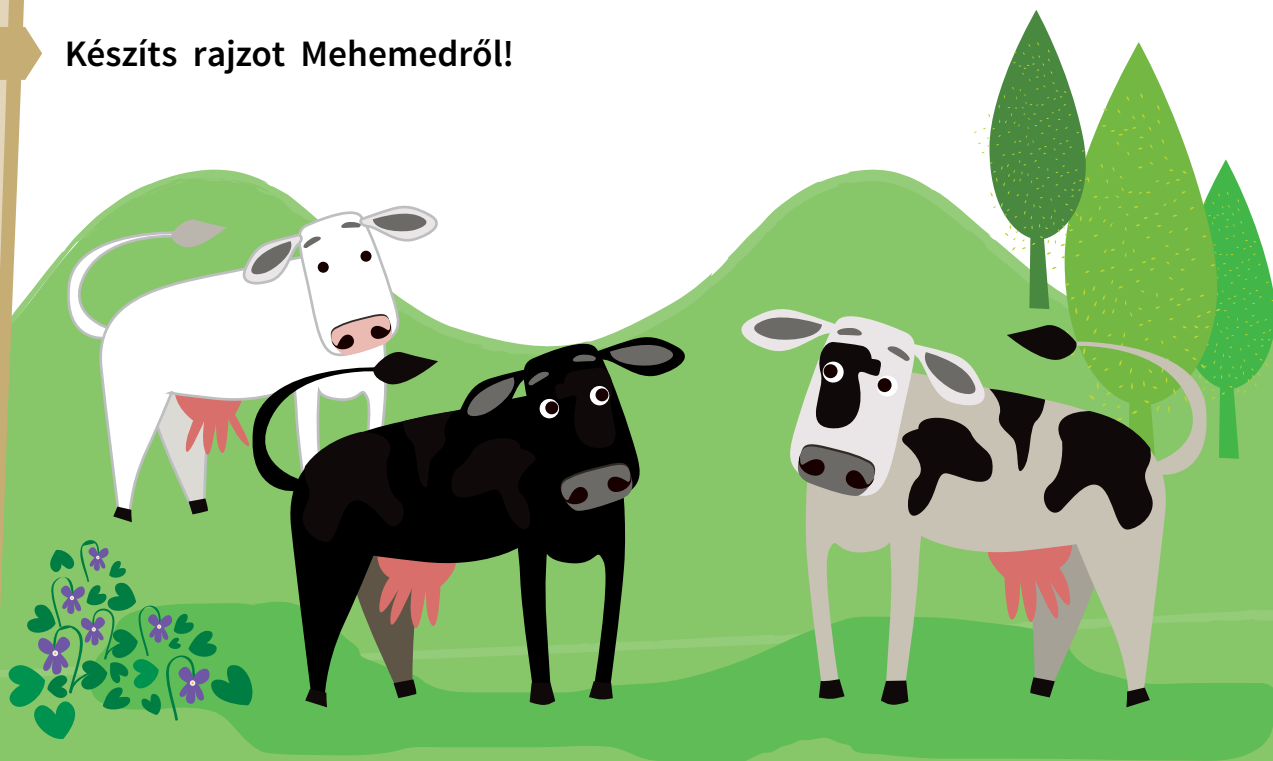
Meg is szá-mol Me-he-med
há-rom-féle te-he-net:
fe-hé-ret, fe-ke-tét, tar-kát,
Meg ne fogd a te-hén far-kát!

Nem tud-ta ezt Me-he-med,
S fel-rúg-ták a te-he-nek!

(Móricz Zsigmond)

1. Mondjátok el a verses mese kérdését többféleképpen!
cso-dál-koz-va ● dü-hö-sen ● gú-nyo-lód-va ● ked-ve-sen
2. Tanuljátok meg a verses mesét! Játsszátok el!
3. Készíts rajzot Mehemedről!

A vad-ga-lamb és a szar-ka

Tu-dod-e, miért nem ért a vad-ga-lamb a fé-szek-csi-ná-lás-hoz, miért rak o-lyan hit-vány fész-ke-t, mely csak né-hány szál szá-raz ág-ból van ösz-sze-tá-kol-va?

El-mon-dom én.

A vad-ga-lamb a szar-kát kér-te meg, hogy ta-nít-sa meg ő-t a fé-szek-ra-kás-ra. Eb-ben a szar-ka i-gen nagy mes-ter. O-lyan fész-ke-t tud csi-nál-ni, hogy ah-hoz a hé-ja, ölyv hoz-zá nem fér. A szar-ka szí-ve-sen el-vál-lal-ta a ta-nít-ást, s fé-szek-ra-kás köz-ben, míg egy-egy galy-lyat he-lyé-re il-lesz-tett, min-dig mon-do-gat-ta a ma-ga mód-ján:

– Csak így, csak így! Csak így, csak így!

A vad-ga-lamb er-re min-dig azt fe-lél-te:

– Tú-dom, tú-dom, tú-dom!

A szar-ka el-hall-gat-ta azt egy da-ra-big, de u-tol-já-ra meg-ha-ra-gu-dott.

– Ha tu-dod, csi-náld! – s ott-hagy-ta a fész-ke-t fe-le mun-ká-já-ban.

A vad-ga-lamb az-ó-ta sem tu-dott eb-ből a mes-ter-ség-ből töb-bet meg-ta-nul-ni.

(Arany László)

1. Miért haragudott meg a szarka a vadgalambra?

2. Melyik szóval jellemeznéd a vadgalamb, és melyikkel a szarka fészket?

- hit-vány ● nagy-sze-rű ● ki-vá-ló ● csap-ni-va-ló
- mes-te-ri ● ócs-ka ● va-cak ● pél-dás

1.

Olvassátok el a szöveget csoportonként! A szóvivők számoljon be az osztálynak az olvasottakról!

A sü-nök

1. A sü-nök-nek so-ha nem kell fé-sül-köd-ni-ük. A fe-jü-ket, a há-tu-kat és az ol-da-lu-kat nem szőr-szá-lak, ha-nem szú-rós tüs-kék bo-rít-ják. A sü-nök a tüs-ké-i-ket vé-de-ke-zés-re hasz-nál-ják.

2. A ba-goly, a ró-ka, a borz és a ku-tya na-gyon sze-re-tik ám a sün-húst! A sü-nök, ha meg-tá-mad-ják ő-ket, gyorsan ösz-sze-göm-bö-lyöd-nek. Úgy néz-nek ki i-lyen-kor, mint egy lab-da. É-les tüs-ké-i-ket fe-nye-ge-tő-en ki-fe-lé me-resz-tik. A tüs-kék min-den i-rány-ból meg-vé-dik ő-ket.

3. A sün ki-csi-nye-i vé-kony, pu-ha szőr-rel szü-let-nek. A ki-csik e-zért nem szúr-ják meg a ma-má-ju-kat. A szőr-ük csak né-hány ó-ra múl-va kezd el e-rő-söd-ni. A pu-ha szőr-ből nem-so-ká-ra szú-rós, ke-mény tüs-kék lesz-nek.

4. A sü-nök éj-sza-ka in-dul-nak va-dász-ni. A szag-lá-suk és a hal-lá-suk ki-vá-ló, jól tá-jé-ko-zód-nak a sötét-ben. Ha a kis sü-nök még-is el-ve-szí-tik a ma-má-ju-kat, ma-gas han-gon füty-työg-nek. Ve-szé-ly e-se-tén fúj-nak, pu-fog-nak.

5. A sü-nök na-gyon fa-lán-kak. Tél-re zsír-pár-nát kell nö-vez-te-ni-ük. A föl-di-gi-lisz-tá-kat, a csi-gá-kat, a ro-va-ro-kat, de még az é-tel-ma-ra-dé-kot is szí-ve-sen meg-e-szik. A sü-nök a kí-gyó-húst is na-gyon sze-re-tik. É-les fo-guk-kal ké-pe-sek le-győ-z-ni a ná-luk sok-kal na-gyobb kí-gyó-kat is. A kí-gyó mér-ge nem tesz kárt ben-nük.

6. Mi-re el-jön a tél, a ki-csik már nagy-ra nőt-tek. Ön-ál-ló-an va-dász-nak. A le-hul-lott le-ve-lek-ből kü-lön bú-vó-he-lyet ké-szí-te-nek ma-guk-nak. Az el-du-gott, me-leg va-cok-ban biz-ton-ság-ban van-nak. Té-li ál-mot al-sza-nak, ta-va-szig nem is éb-red-nek fel. A tes-tük hő-mér-sék-le-te és tö-me-ge i-lyen-kor na-gyon le-csök-ken.

Négy vándor

A vi-lág vé-gé-től ki-lenc-lé-pés-nyi-re, de az is le-het, hogy tíz-re, volt egy hegy. A hegy mö-gött egy i-ci-pi-ci pa-ta-kocs-ka foly-do-gált, a-mi-ben mák-szem nagy-sá-gú ha-lak ját-sza-doz-tak. O-lyan ki-csi bé-kák ug-rál-tak a part-ján, hogy csak a szél és a fa-le-ve-lek lát-ták ő-ket.

A hegy se volt va-la-mi ó-ri-á-si. A ve-re-bek gya-log-láb mász-tak át raj-ta. S mi-kor a túl-só fe-lé-re ér-tek, még ak-kor is ked-vük volt ug-rán-doz-ni. Nem le-he-tett na-gyobb, mint egy jó-ko-ra ka-vics. De i-ga-zi hegy volt, s i-ga-zi volt az a cér-na-szál-nyi ös-vény is, a-mi a hegy-től az er-dő-ig ve-ze-tett.

Ez az er-dő már nem volt o-lyan ki-csi, mint az ös-vény, a hegy és a pa-tak, ak-ko-ra le-he-tett, mint mi-fe-lénk az er-dők.

Vi-dám é-let volt az er-dő-ben, de leg-vi-dá-mab-ban négy test-vér élt, a-kik-nek az er-dő kö-ze-pén volt a há-zuk. A négy test-vér ne-ve: Ta-vasz, Nyár, Ősz, Tél.

(Zelk Zoltán)

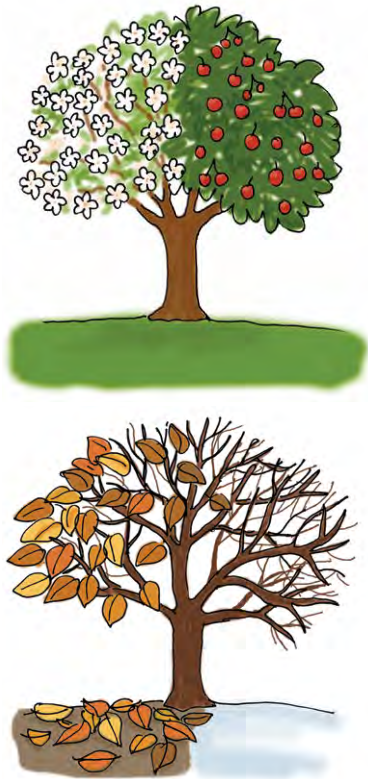
1. Hallgassátok meg a mese folytatását!

2. Tapsoljátok el a ritmust!

3. Keljete ti is vándorútra! Egyenletes járás mellett szólaltassátok meg hangszereiteken a kiválasztott ritmust!

4. Hallgassátok meg Vivaldi A négy évszak című művének rövid részle-tét!

Gesz-te-nye-fa-le-vél

Ta-lál-tam egy fa-le-ve-let,
gesz-te-nye-fa le-ve-lét.
Mint-ha meg-ta-lál-tam vol-na
egy ó-ri-ás te-nye-rét.

Ha az ar-com e-lé tar-tom,
lá-tom, na-gyobb, mint az ar-com.
Ha a fe-jem fö-lé te-szem,
lá-tom, na-gyobb, mint a fe-jem.

Hogy-ha e-ső cse-pe-reg-ne,
nem bán-nám, hogy cse-pe-reg,
az ó-ri-ás nap-pal-éj-jel
ó-ri-á-si te-nye-ré-vel
be-föd-né a fe-je-met.

(Nemes Nagy Ágnes)

12 hó-nap

Fa-gyos, va-cog ja-nu-ár,
di-de-reg a feb-ru-ár,
á-zik-fá-zik már-ci-us,
sze-les, na-pos áp-ri-lis.

Cse-resz-nyé-ző a má-jus,
a-ra-tó a jú-ni-us,
ki-rán-du-ló jú-li-us,
me-le-gí-tő a-u-gusz-tus.

Szü-re-tel a szep-tem-ber,
e-sőt hoz az ok-tó-ber,
ha-vat hoz a no-vem-ber,
ka-rá-csonyt a de-cem-ber.

(Kóródi Bence)

Te-ke-reg a szél

Fuj a szél, fuj a szél,
de mo-rog a szél.
Ap-ró ez a szo-ba,
még-is be-le-fér.

Szé-les vi-lág-ba
fut a szél ma-gá-ba,
nya-ká-ban a lá-ba,
so-sem érsz nyo-má-ba.

(Weöres Sándor, részlet)

Tekereg a szél

Fuj a szél, fuj a szél,
de morog a szél.
Apró ez a szoba,
mégis belefér.

Széles világba
fut a szél magába,
nyakában a lába,
sosem érsz nyomába.

(Weöres Sándor, részlet)

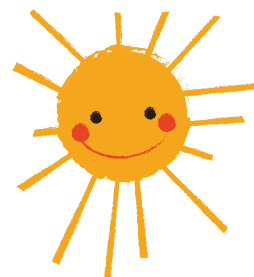
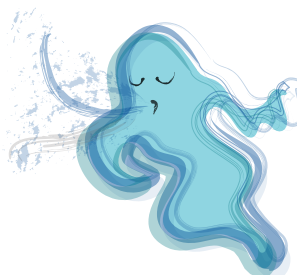
Ta-lá-lós mon-dó-kák

Fent la-kom az é-gen,
me-le-gít a fé-nyem,
su-gár-ból van baj-szom,
es-te van, ha al-szom.

(deu)

Ha ked-vem jó, si-mo-gat-lak,
szép gyen-gé-den fel-ka-rol-lak.
De ha ked-vem vég-leg oda,
be-le-té-pek a ha-jad-ba.
Meg-ci-bá-lom a ru-há-dat,
a sze-med is könny-be lá-bad.

(jəzs)

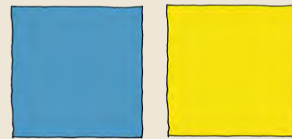
könny-be
lá-bad:
könny-be
bo-rul,
könny-nyez-
ni kezd

For-gó ké-szí-té-se

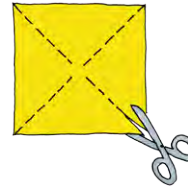
A-nyag-szük-ség-let gye-re-ken-ként: egy hur-ka-pál-ca vagy szí-vó-szál, két kü-lön-bö-ző szí-nű, négy-zet a-la-kú o-ri-ga-mi lap, ra-gasz-tó, egy kis pa-ra-fa du-gó, egy gom-bos-tű és egy vas-tag kar-ton-ból ki-vá-gott kör.

o-ri-ga-mi lap: haj-to-ga-tós pa-pír

1. Ra-gaszd egy-más-ra a két pa-pír-la-pot! Húzz vo-na-lat ke-reszt-be, a szem-ben lé-vő sar-kok kö-zött!

2. A sar-kok-tól a kö-ze-pe fe-lé nyírd be a la-pot. A nyí-rá-sok ne ér-jenek be a kö-zép-pon-tig!

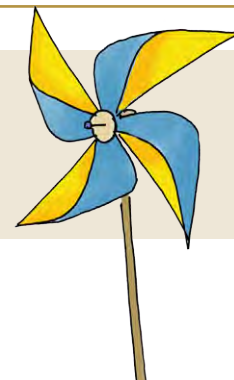
3. Min-den ol-dal jobb ol-da-li be-nyí-rá-sát hajt-sad be kö-zép-re! Ra-gaszd ösz-sze a sar-ko-kat!

4. A kör a-la-kú kar-ton-nal is ra-gaszd le a sar-ko-kat!

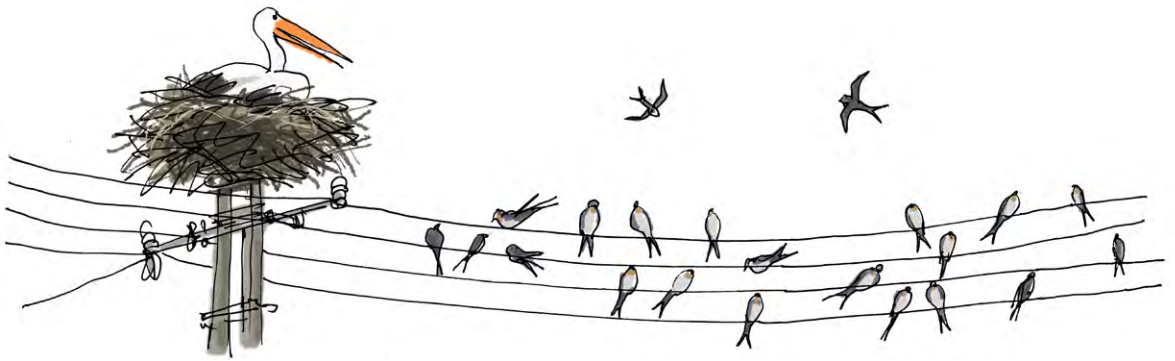
5. Szúrd át gom-bos-tű-vel! Szúrd át a szí-vó-szá-lon vagy hur-ka-pál-ci-kán is! Rö-g-zítsd a má-sik ol-dal-ról a pa-ra-fa du-gó-val.

Kész a for-gó!

Ha sze-les az i-dő, meg-ál-la-pít-ha-tod, hogy hon-nan fúj a szél!

Két köl-tö-ző ma-da-runk

A gó-lya és a fecs-ke is köl-tö-ző ma-da-rak. Tő-lünk a hi-deg év-szak e-lől me-le-gebb vi-dék-re köl-töz-nek. A-u-gusz-tus vé-gén már gyü-le-kez-nek a hosz-szú út-ra. A fecs-kék a vil-lany-dró-to-kon, a gó-lyák a me-ző-kön. A-mi-kor ősz-sze-gyűlt a csa-pat, el-in-dul-nak Af-ri-ká-ba.

A fecs-kék és a gó-lyák min-dig tud-ják, hogy mi-kor kell ha-za-in-dul-ni hoz-zánk. A-mi-kor meg-ér-kez-nek, fel-ke-re-sik ré-gi fész-kü-ket. Cso-dá-la-tos mó-don min-dig visz-sza-ta-lál-nak ott-ho-nuk-hoz. Ki-ja-vít-ják a tél o-koz-ta ká-ro-kat, és el-kez-dő-dik a to-jás-ra-kás i-de-je. Ki-köl-tik a fi-ó-ká-kat, és fel-ne-ve-lik ő-ket.

A nyár so-rán a kis fi-ó-kák meg-e-rő-söd-nek. Az ősz e-le-jén kez-dő-dő köl-tö-zést már vé-gig tud-ják re-pül-ni.

A gó-lyák és a fecs-kék is vé-dett ma-da-rak. Nem sza-bad bán-ta-ni sem ő-ket, sem a fész-kü-ket.

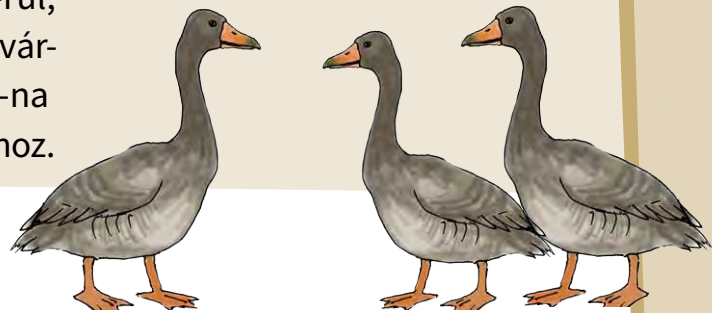
A vad-lu-dak

A vad-lu-dak ős-zsel ér-kez-nek hoz-zánk. Hi-de-gebb tá-jakról jön-nek. Nagy csa-pa-tok-ban ér-kez-nek a bő-sé-ge-sebb tá-p-lá-lék re-mé-nyé-ben. Ta-va-ink-nál meg-pi-hen-nek. Ha na-gyon eny-he a tél, ak-kor itt is töl-tik a te-let. Az i-dő me-le-ged-té-vel visz-sza-vo-nul-nak az é-sza-ki vi-dé-kek-re.

A vad-lu-dak **V** a-lak-ban száll-nak. A-zért re-pül-nek így, hogy se-gít-sék a mö-göt-tük le-vőt. A leg-ne-he-zebb az el-ső he-lyen re-pül-ni. Ott min-dig vált-ják egy-mást.

Ha e-gyik tár-suk meg-sé-rül, ket-ten ve-le ma-rad-nak. Meg-vár-ják, a-míg meg-gyó-gyul. U-tá-na új-ra csat-la-koz-nak a csa-pat-hoz.

1. Honnan érkeznek hozzánk? Hol pihennek meg nálunk? Mikor vonulnak vissza északra?
2. Hol nehéz repülni a vadludaknak? Milyen betűt rajzolnak az égre a vonuló vadludak?
3. Mire gondolhatsz, ha vonulás idején csak néhány ludat látsz együtt?

Kér-dez-ge-tő

Ri-gó-ma-dár, merre szálltál,
kertem alján merre jártál?
Egyszer itt, egyszer ott,
szürcsöltem a harmatot,
egyszer ott, egyszer itt,
el-szé-dül-tem egy kicsit.

Ri-gó-ma-dár, merre jártál,
kertem alján merre szálltál?
Először csak mélyen,
ágak sűrűjében,
azután csak magasan,
fényben fürdött a hasam.

Ri-gó-ma-dár, merre jártál,
kertem alján mit találtál?
Egyszer ezt, egyszer azt,
megláttam a hús tavaszt,
egyszer azt, egyszer ezt,
ahogy lassan táncba kezd.

(László Noémi)

1.

Olvassátok el társatokkal a párbeszédet!

Köl-tö-ge-tő

Haj-na-lon-ta en-ge-met
ger-le-ga-lamb köl-tö-get:
jó reg-gelt,
jó reg-gelt,
min-den-ki már rég föl-kelt.

Rá a ri-gó: föl bi-zony,
gyön-gyös har-ma-tot i-szom,
hú de jó,
hú de jó,
har-ma-ton él a ri-gó!

Cse-ré-pen a ve-re-bek
ke-nik-fe-nik cső-rü-ke-t:
csi-ri-csűr,
csi-ri-csűr,
csak így te-lik meg a csűr.

De a szar-ka rá-juk recs-csen,
hogy egy ki-csit
csen-de-seb-ben:
csön-de-sen,
csön-de-sen,
nem sü-ke-t itt sen-ki sem!

Túl a ví-zen va-la-hol
ka-kukk-ma-dár ka-kukk-kol,
ka-kukk szól,
ka-kukk szól,
túl a vi-zen va-la-hol.

(Kányádi Sándor)

Köl-tö-ge-tő

Haj-na-lon-ta engemet
gerle-galamb költöget:
jó reggelt,
jó reggelt,
mindenki már rég fölkelt.

Rá a rigó: föl bizony,
gyöngyös harmatot iszom,
hú de jó,
hú de jó,
harmaton él a rigó!

Cserépen a verebek
kenik-fenik csőrüket:
csiri-csűr,
csiri-csűr,
csak így telik meg a csűr.

De a szarka rájuk reccsen,
hogy egy kicsit
csen-de-seb-ben:
csöndesen,
csöndesen,
nem süket itt senki sem!

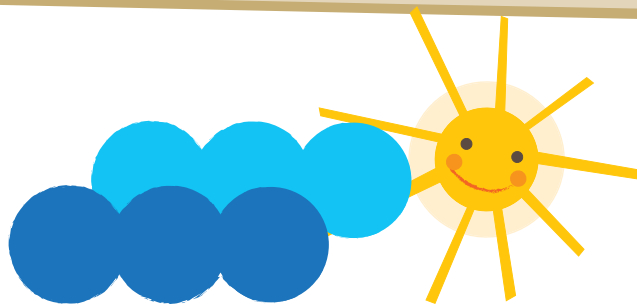
Túl a vízen valahol
ka-kukk-ma-dár kakukkol,
kakukk szól,
kakukk szól,
túl a vízen valahol.

(Kányádi Sándor)

Öreg néne őzikéje

Mát-ra-al-ján, falu szélén
lakik az én öreg néném,
me-leg-szí-vű, dolgos, derék,
tőle tudom ezt a mesét.

Őz-gi-dács-ka, sete-suta,
rátévedt az or-szág-út-ra,
megbotlott egy kidőlt fába,
eltörött a gida lába.

Pa-na-szo-san sír szegényke,
arra ballag öreg néne.
Ölbe veszi, meg-saj-nál-ja,
ha-za-vi-szi kis házába.

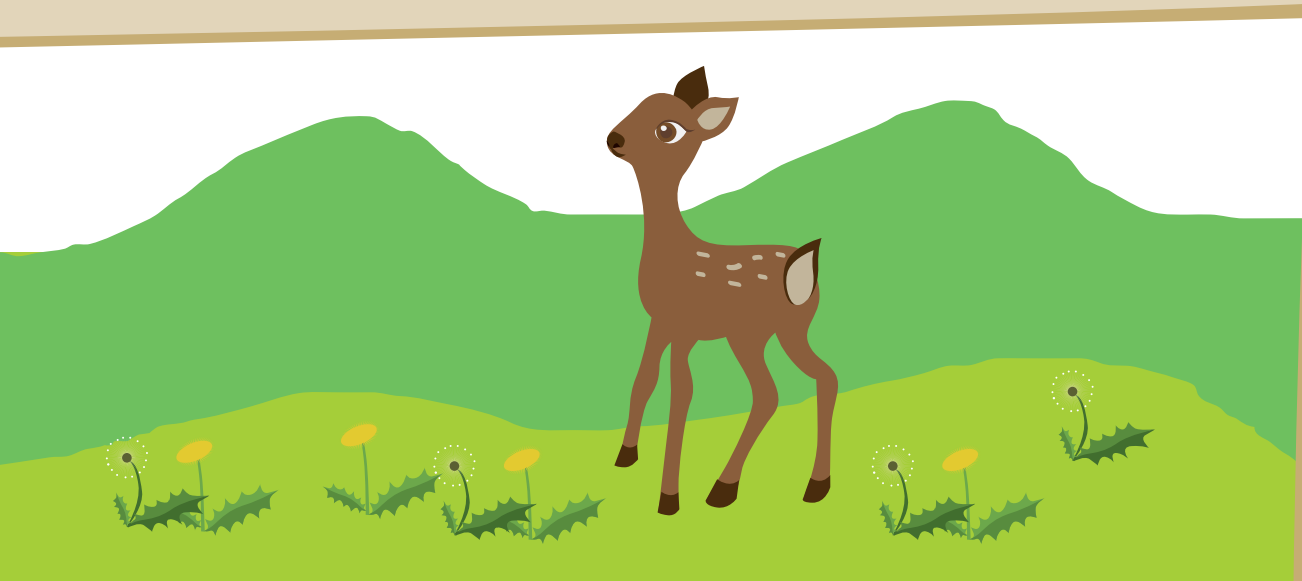
Á-pol-gat-ja, dé-del-ge-ti,
friss szénával meg-e-te-ti,
for-rás-víz-zel meg-i-tat-ja,
mintha volna é-des-any-ja.

Cili cica, Bodri kutya
mellé búvik a zugolyba,
tanultak ők em-ber-sé-get,
nem bántják a kis vendéget.

Gyorsan gyógyul gida lába,
el-me-het-ne az őzbálba,
vidám táncot el-lejt-het-ne,
de nincs hozzá való kedve.

Barna szeme bús-szomorún
csüng a távol hegy-ko-szo-rún.
Reggel bíbor nap-su-ga-rak
játszanak a felhők alatt.

Esti szellő ködöt kerget,
dombok, lankák ü-zen-get-nek:
„Vár a sarjú, gyenge hajtás,
gyere haza, gida pajtás!”

Könnybe lábad az őz szeme,
hej, nagyon is visz-sza-men-ne,
csak az anyja úgy ne várná,
csak a nénét ne sajnálná!

Éjjel-nappal visz-sza-vá-gyik,
hol selyem fű, puha pázsit,
tarka mező száz virága
őz-test-vér-két ha-za-vár-ja.

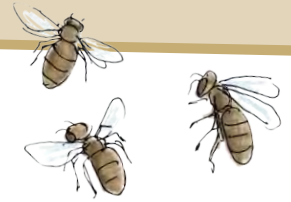
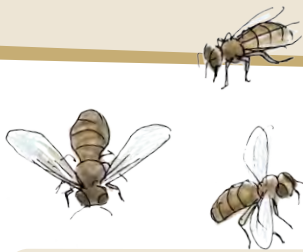
Ahol mókus ug-ra-bug-rál,
kopácsol a tarka harkály,
vígán szól a kakukk hangja,
bábot cipel szorgos hangya.
(Fazekas Anna, részlet)

1. Mi lehet a verses mese vége? Beszéld meg a pároddal!

Állati ér-de-kes-sé-gek

A méhek

nektár:
a virág
által
termelt
édes
nedv

A méhek nagyon szorgalmas kis állatok. Egyik virágról a másikra repülnek zümmögve. **Nektárt** és virágport gyűjtenek. A virágport a hátsó lábukon lévő kis kosárkába söprik be. Munka közben az édes nektárt szűr-csöl-ge-tik a virágból.

kaptár:
a méhek
em-ber
által
készít-ett
la-kó-
he-lye

Ezután ha-za-tér-nek a **kaptárba**. Itt a vi-rág-por-ból és a nektárból mézet ké-szí-te-nek. Kis re-ke-szek-ben, a sejtekben és a sejtekből összeállt **lépekben** gyűjtik a mézet. Ebből fognak a hideg időben táp-lál-koz-ni. A ki-csi-nye-i-ke-t is mézből és vi-rág-por-ból készített

cse-me-gé-vel táplál-Sőt mi, emberek is a méhek és a méhészek mun-ká-já-nak kö-szön-he-tő-en ehetünk mézet.

lép:
a méhek
viasz-ból
készített
é-pít-mé-
nye, ahová
a mé-zet
gyűjtik

1.

Párosítsd a szólásokat a magyarázatukkal!

Szorgalmas, mint a méh.

Nem aggasztja a méhecskét a tél.

Édes, mint a méz.

- Nagyon szorgalmas.
- Aki szorgalmas és takarékos, nem fél az ínséges, nehéz időktől.
- Nagyon édes.

A házi egér

A házi egér kár-te-vő-nek számít az ember számára. Mindent megrág. Minden é-lel-mi-szert megeszik. Nemcsak a sajt-fé-lé-ke-t, hanem a húsokat is. A farka hossza meg-e-gye-zik a teste hosz-szá-val. A házi egér főleg éjszaka szokott é-le-le-mért indulni. Jó hallása van. Minden neszre felfigyel.

1. Mit jelentenek az egerekkel kapcsolatos szólások és közmondások?

Szegény, mint a templom egere.

Itatja az e-ge-re-ke-t.

Egérutat nyer.

Nincs otthon a macska, cincognak az egerek.

A kutya

Milyen volt a kutya őse? Pontosan nem tudjuk. Va-ló-szí-nű-leg a farkashoz ha-son-lí-tott. Falká-ban élt, és ra-ga-do-zó volt. Az ember kö-ze-lé-ben mindig meleg volt, és megkapta az é-tel-ma-ra-dé-kot. Ezért aztán néhányan az emberhez szegődtek. A kutyák leg-kö-ze-leb-bi vadon élő rokonai a farkasok és a sakálok. Ők még most is falkába verődve vadásznak. A kóbor kutyák is ezt teszik. Sokféle ku-tya-faj-ta alakult ki az első kutyákból. A kutyák sok mindenben meg-e-gyez-nek. Mind-e-gyik-nek nagyon jó a hallása. A szaglásuk is kitűnő.

falka:
egyes
ra-ga-do-
zó állatok
szervezett
csoportja

2. Az alábbi közmondások és szólások közül melyiknek egyezik meg a jelentése **Az egyik ti-zen-ki-lenc, a másik egy híján húsz** szólásával?

Késő bánat, eb-gon-do-lat.

Ebcsont beforr.

Köti az ebet a karóhoz.

Egyik kutya, másik eb.

Talpas

Talpas mindig azt tartotta, hogy ő a legnagyobb úr a tanyán. Tyúk, macska, kismalac, mind el-ta-ka-ro-dott az útjából, ha neki sé-tál-hat-nék-ja támadt az udvaron. A verebek rá nem mertek szállni a ke-rítés-re, ha az ő haragos morgását hallották. Még a kakasnak is torkán akadt a ku-ko-ré-ko-lás, ha Talpas kidugta fejét az óljából. Pedig – tréfa ide, tréfa oda – annak már csakugyan va-la-ki-nek kell lenni, akitől még a kakas is megijed.

Hanem csuda történt va-la-me-lyik reggel, ahogy Talpas kö-rül-jár-ta a bi-ro-dal-mat. Tyúk, macska, kismalac ügyet se vetett rá. A verebek olyan bátran csipogtak a sövényen, mintha Talpas nem is volna a világon. A tarajas kakas pedig nemhogy fölszállt volna a ke-rítés tetejére, hanem leugrott a szemétdomb tövébe, s akkorát ku-ko-ré-kolt, hogy csak úgy reszketett bele a szakálla:

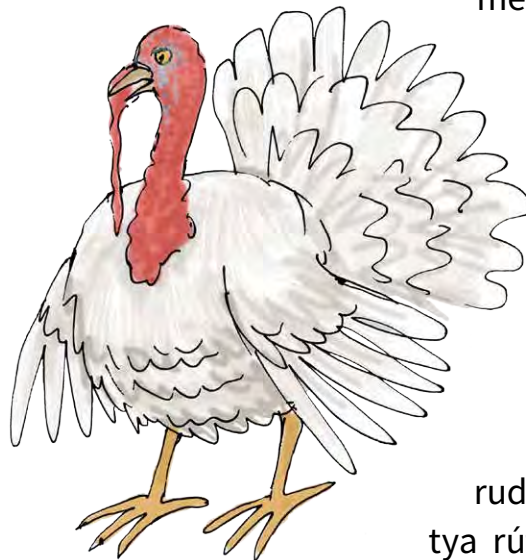
– Ku-ko-ri-kú, híres Talpas, a te neved most már: hallgass!

Talpas a fogát vi-cso-rog-tat-ta. A-lig-ha-nem megszabta volna a kakasnak a gúnyját, ha elő nem ugrik a ketrec mögül valami, amelyet ő

még sose látott. Egy nagy fehér madár, földig ér a kék-be úszó haragos vörös szakálla, piros a sapkája, mérges a nézése, goromba a kö-szön-tő-je:

– Úr a pulyka, rud-rudrud. Talpas kutyát, rútt, rútt, rútt!

(Móra Ferenc: Talpas, részlet)

1. Hallgassátok meg a mese folytatását!

2. Alkossatok csoportokat! Találjátok ki, társaitok milyen állatok jellegzetes mozgását utánozzák! Jó játékot!

Kutya-macska barátság

Egyszer a kutyák la-ko-dal-mat csaptak. Bodri feltette a sok csontot, sütötte-főzte, aztán o-da-hít-ta a Sajót kóstolni. Sajó meg-kós-tol-ta a galuskát, de nem volt se íze, se bűze, mert nem volt rajta tejföl. Keresi a kutya a tejfölt, de nem volt a háznál. Hamar menjen valaki a boltba!

De ki menjen? A kutya nem hagyhatta ott a főzést. Meglátja a macskát, küldi a tejfölerért. Szalad a macska a boltba tejfölerért. Mikor kimérték neki, vitte ha-za-fe-lé. Éhes volt, hát nya-lo-ga-tott belőle. Gondolta, úgyse tudják meg. Aztán ment tovább. Megint gondolt egyet; megint nya-lo-ga-tott. Alig maradt az edényben. Már közel volt a kutyákhoz, szégyellte magát, hogy ilyen kevés tejfölt visz, hát a megmaradt tejfölt is megette.

A kutyák futottak eléje, már nagyon várták.

– Hozza a macska a tejfölt!

A macska azt hazudta, hogy nem adott a boltos tejfölt. De az agár meglátta a macska tejföls bajuszát.

– Hazudik a macska, megette a tej-fö-lünket!

Ne-ki-men-tek a macskának, a macska meg felszaladt a fára, onnan **dörmicélt** a kutyákra.

(népmese, részlet)

dörmicél:
dorombol

Mit beszél a ví-zi-ma-lom a patakokkal?

Katt-katt, kopp-kopp...

Katt-katt, kopp-kopp...

- Mit őrölsz, ví-zi-ma-lom?
- Őrlöm, patak, a búzát.
- Minek őröd a búzát?
- Hószínű lisztnek.
- Mi lesz majd a lisztből?
- Pirinyó, ropogó,
háta-fényes kiscipó.

- Ki dagasztja?

- Nagyanyó.

- Ki süti meg?

- Kemence,
paraszas tűz-belseje.

Ki eszi meg?

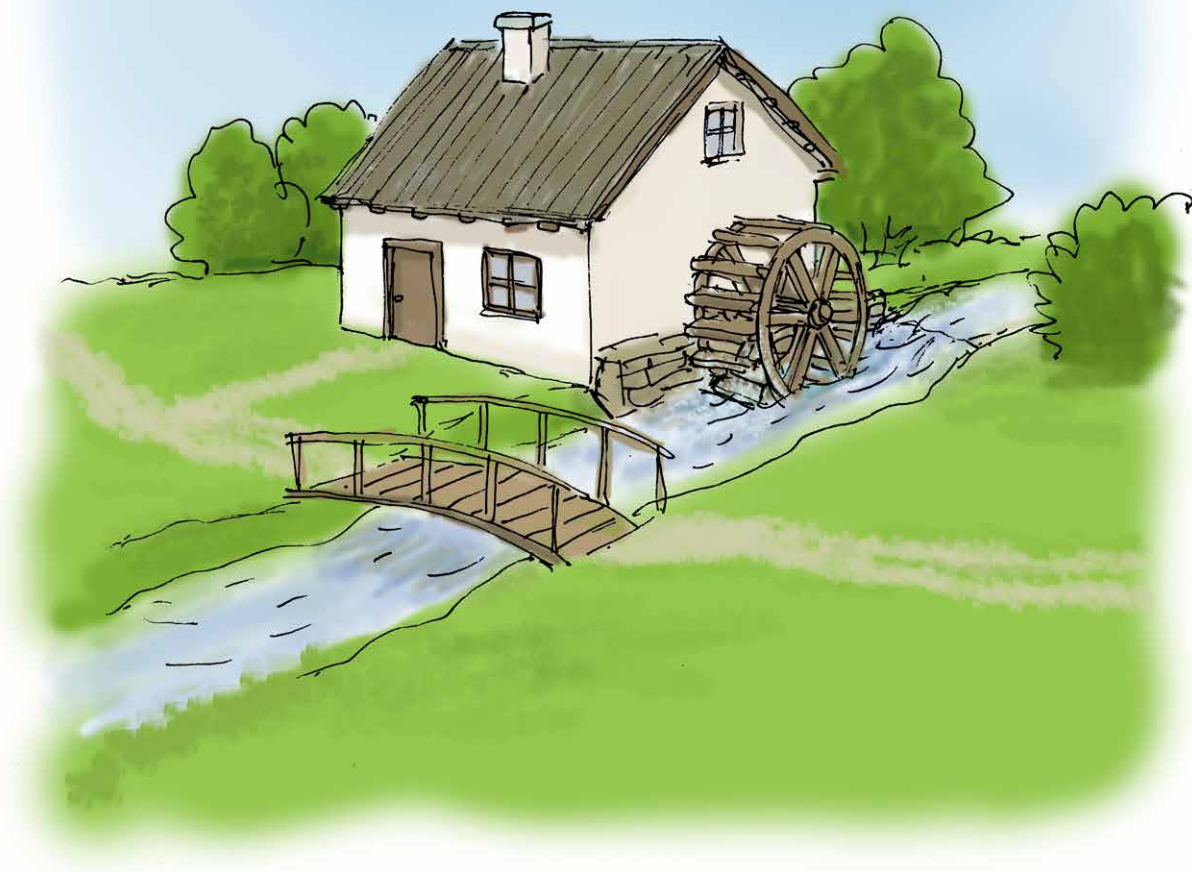
- Nagyanyó két unokája,
reggelire, vacsorára.

- No, hát őrölj eleget,
forgatom a kereked.

Katt-katt, kopp-kopp...

Katt-katt, kopp-kopp...

(Tarbay Ede)

A part alatt

A part alatt,
a part alatt,
három varjú kaszál,
három varjú kaszál.

Róka gyűjti,
róka gyűjti,
szúnyog kévét köti,
szúnyog kévét köti.

Bolha ugrik,
bolha ugrik,
hányja a szekérre,
hányja a szekérre.

Mén a szekér,
mén a szekér,
majd a malomba ér,
majd a malomba ér.

A malomban,
a malomban,
három tarka macska,
három tarka macska.

Egyik szítál,
másik rostál,
harmadik követ vág,
harmadik követ vág.

Szürke szamár,
vizet hoz már,
tekenőbe tölti,
tekenőbe tölti.

Tehén dagaszt,
tehén dagaszt,
ke-men-cé-be rakja,
ke-men-cé-be rakja.

Medve várja,
medve várja,
kisült-e a cipó,
kisült-e a cipó.

Tyúk a cipót
csipegeti,
hangya morzsát szedi,
hangya morzsát szedi.
(magyar népköltés)

A fontos öszvér

a-dó-
sze-dő:
tartozást,
pénzt be-
hajtó
ember

Egyszer egy szegény molnár és egy gazdag a-dó-sze-dő együtt hajtották meg-ra-kott ösz-vé-re-i-ke-t a hosszú úton.

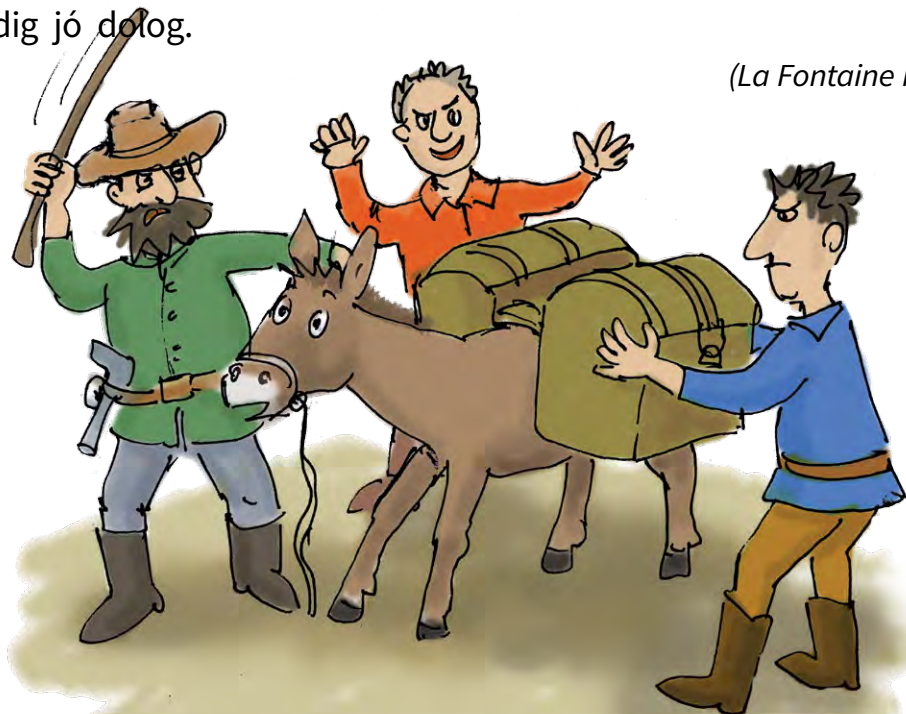
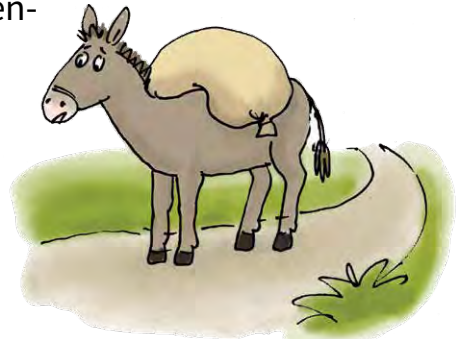
A molnár öszvére vidáman kocogott a lisz-tes-zsá-kok-kal. Az a-dó-sze-dő állata lihegett a súlyos pén-
zes-lá-dák alatt, de nem cserélt volna senkivel.

- Az én gazdám a leg-fon-to-sabb ember, én pedig a le-ges-leg-fon-to-sabb állat vagyok - nyögte oda a má-siknak.

Egy kanyarban rablók támadták meg az utazókat. A lisztes öszvérrel nem fog-lal-koz-tak. A pénzes állat azonban hiába próbált me-ne-kül-ni. U-tol-ér-ték, jól el-lát-ták a ba-ját. Úgy, hogy mozdulni sem tudott. Minden rabló a pénzt akarta.

- Milyen i-gaz-ság-ta-lan-ság! - ordított az a-dó-sze-dő állata.
- Óriási terhet cipeltem, és nem jutalmat kaptam érte, hanem ve-rést!

- Ha a gazdád neked is csak molnár lenne, bizony, nem vertek volna meg - válaszolta a lisztes öszvér. - Fontos állatnak lenni nem mindig jó dolog.

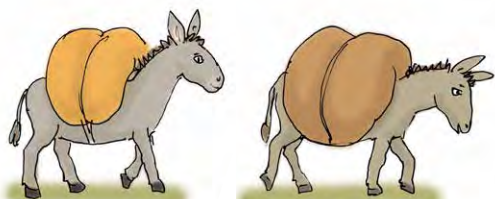

(La Fontaine nyomán)

A két szamár

Egyszer egy ke-res-ke-dő két szamarat hajtott. Az egyikkel nehéz sót, a másikkal könnyű szivacsot szállított.

Egy meg-duz-zadt patakon keltek át. A nehéz sót cipelő szamár ment előre. Megbotlott. A ra-ko-má-nya belemerült a vízbe. A sót a zsákban fel-ol-dot-ta, és elvitte a víz. A szamár meg-köny-nyeb-bül-ten állt fel.

Látta ezt a másik szamár, amelyik a könnyű szivacsot szállította.

– Nekem ugyan könnyebb a dolgom, de azért jobb lenne meg-sza-ba-dul-nom ettől a tehertől – gondolta magában.

Az első szamarat utánozva ő is megbotlott. Ra-ko-má-nya neki is a vízbe merült. Csakhogy a szivacs nem oldódott fel a vízben. Sőt, megszívta magát, és sokkal nehezebb lett.

Szegény csacsi kis híján be-le-ful-ladt a patakba. Nagyon megijedt. Így tanulta meg, hogy nem jó, ha gon-dol-ko-dás nélkül u-tá-noz-zuk a másikat.

(La Fontaine nyomán)

Az öszvér

Az öszvér a szamártól és a lótól származó állat. Hegy-vi-dé-ken a biz-ton-sá-gos járása miatt te-her-hor-dó-ként használják. Erős, szívós, kevés gondozást igényel.

A pórul járt szarka

Egyszer a szarka talált néhány pompás, színes pá-va-tol-lat.

– Az én tollam csak fekete-fehér – gondolta magában. – Nem is törődik velem senki. De ha ezeket a pá-va-tol-la-kat magamra tűzöm, majd engem is etetni fognak a szép-sé-ge-mért.

Így is tett. Fel-dí-szí-tet-te magát az idegen tol-lak-kal, és billegni kezdett a pávák között.

– Néz-zé-tek ezt a csúf szarkát! A mi levetett ruhánkat hordja – nevettek rajta a pávák. Gyorsan el is kergették.

De a mi szar-kánk-nak otthon sem volt ma-ra-dá-sa.

– Üssétek, vágjátok! – kiabált a többi szarka. – Szégyent hoz a fajtánkra!

Így járt pórul a szarka, aki idegen tol-lak-kal akart é-kes-ke-d-ni.

(La Fontaine nyomán)

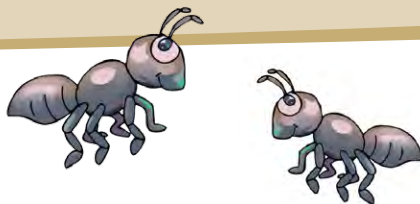
Idegen tollakkal é-kes-ke-dik = más ér-té-ke-i-vel kérkedik, büsz-kél-ke-dik.

A szarka

A szarka fekete-fehér, tar-ka-bar-ka tollú madár. Ezt mondóka is meg-ö-rö-kí-ti. A galambnál kicsivel nagyobb a mérete. Hosszú farka van. Magokat és ro-va-ro-kat fogyaszt, de az elhullott állatok húsát is megeszi. Mindent felcsíp a csőrével, ami csillog. Ezért ragadt rá a tolvaj szarka ki-fe-je-zés.

Mese-morzsa

Két kicsi hangya elindult szerencsét próbálni. Mentek-men-de-gél-tek, fűszálról fűszálra másztak, re-pe-dés-ből ha-sa-dék-ba kószáltak. Dél volt már, mire bejártak vagy tíz-te-nyér-nyi helyet, és még semmit se letek.

- Enni kéne.
- Enni.
- Étlen nem lehet menni.

- Lehetni lehet, csak lassabban – fejezte be a so-pán-ko-dást a bölcsebbik hangya. Azzal tovább men-de-gél-tek. Egyszer csak ne-ki-men-tek egy majdnem mo-gyo-ró-nyi morzsának.

Pihentek egyet, s nekiláttak a hur-col-ko-dás-nak. Csak ne-ki-lát-tak volna! – Mit cipeljük a bolyba! – mondta a ra-va-szab-bik hangya. – Együk meg itt helyben!

- Nem bánom, faljunk belőle, hogy kapjunk erőre – egyezett bele a másik. – Amennyit mi eszünk, meg se látszik.

- Az egészet megesszük!

- Nem értelek. Az egészet nem lehet, nem engedi a han-gya-be-csü-let.

- Fűtyülök a be-csü-let-re. Éhes vagyok, meg akarom enni a részem.

A vitát hallva melljük szökkent a le-ve-li-bé-ka.

- Na, nézd csak – hümmögte –, a hangyák ösz-sze-kü-lön-böz-tek a koszton. No, majd én nekik elosztom. – Azzal, hamm, a béka bekapta a morzsát.

Hát azóta a hangyák, amit találnak, szótlanul ha-za-ci-pe-lik, ha-za-hord-ják a bolyba.

(Kányádi Sándor)

1. Olvasd el a morzsákon lévő szavakat!

be-csül
be-csü-let
han-gya-be-csü-let

ci-pel
ci-pe-lik
ha-za-ci-pe-lik

kü-lönb
kü-lön-böz-tek
ösz-sze-kü-lön-böz-tek

2. Keresd meg a mesében, mit mondott a levelibéka! Mondd el csúfolódva, gúnyolódva, dorgálva!

Mire jó?

A háznál sok vendég volt. A gyerekek a rossz idő miatt nem mehet-
tek ki játszani. Kérték nagyapót, hogy mondjon nekik valami jó játékot.

- Hányan vagytok? - kérdezte nagyapó.
- Tizenketten.

Nagyapó adott nekik tizenkét kis papirosszeletet.

- No - szólott -, üljete le sorban egymás mellé. Az egyik írjon egy
kérdést a papirosára, a szomszédja pedig arra a kérdésre írjon feleletet
a maga papirosára. A kérdés azzal kezdődjék: Mire jó?

Az írás hamar megtörtént. A gyerekek fel is olvasták. Ez volt a hat
kérdés és a hat felelet:

Mire jó az éjszaka?
Arra, hogy aludjunk.

1

2

Mire jó a könyv?
Arra, hogy olvassunk belőle.

3

Mire jó a rétes?
Arra, hogy megegyük.

4

Mire jó a rét?
Arra, hogy sétáljunk rajta.

Mire jó a köpönyeg?
Arra, hogy beletakarózzunk.

5

6

Mire jó a cipő?
Arra, hogy a lábunkra húzzuk.

- No, most **KEVERJÉTEK** össze a cédulákat. Akinél a kérdés van, kérdezzen. Akinél hozzá legközelebb felelet van, az olvassa rá a feleletet.

No lett aztán sok nevetés, mikor a kérdések és feleletek így találkoztak:

1

Mire jó az éjszaka?
Arra, hogy beletakarózzunk.

2

Mire jó a könyv?
Arra, hogy aludjunk.

3

Mire jó a rétes?
Arra, hogy a lábunkra húzzuk.

4

Mire jó a rét?
Arra, hogy olvassunk belőle.

Mire jó a köpönyeg?
Arra, hogy sétáljunk rajta.

5

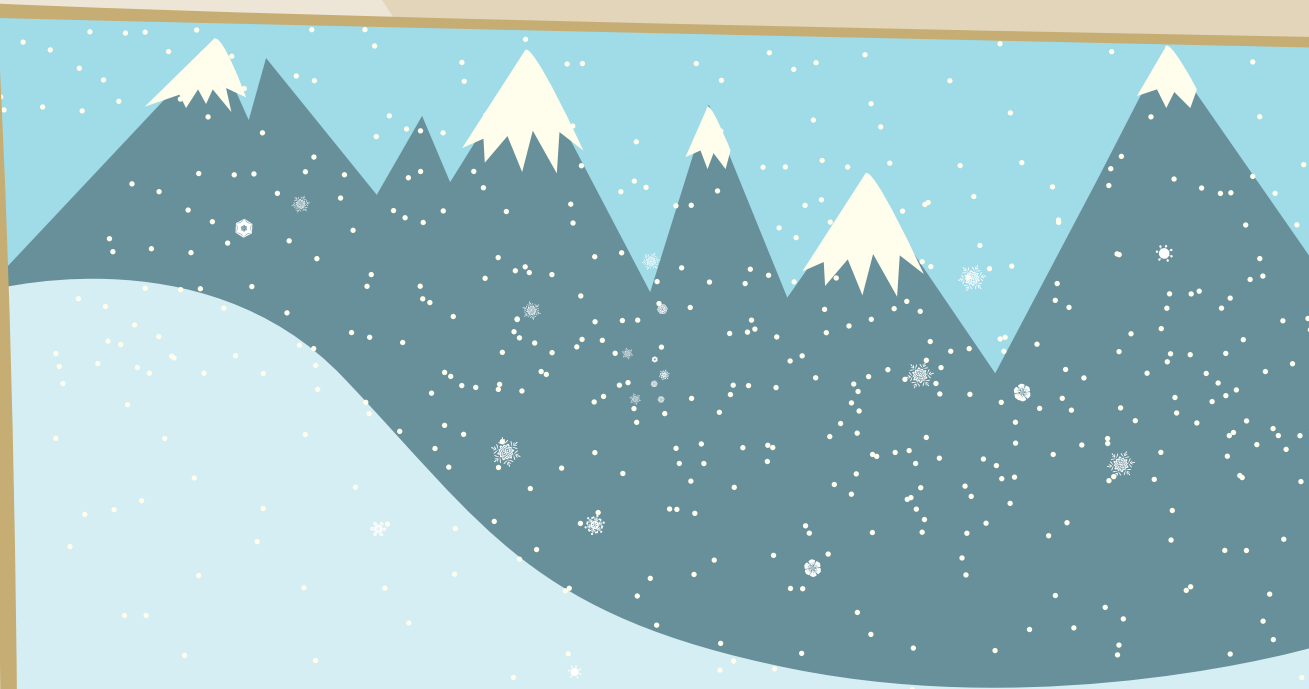
6

Mire jó a cipő?
Arra, hogy megegyük.

(Gárdonyi Géza nyomán)

1. Próbáljátok meg ti is ezt a játékot, de más kérdésekkel és más feleletekkel is!

sátorputri:

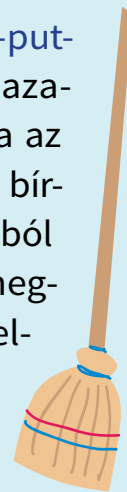
földbe
vált vagy
sárból,
vályogból
rakott
szerény,
egyszerű
házikó

purdék:

cigány
(romani)
nyelven
cigány
gyerek

Az okos anya

Egyszer volt egy szegény cigány asszony. Télen elment a városba seprűt árulni. Volt két kis gyermeke, nem hagyhatta a **sá-tor-put-ri-ban**, tehát magával vitte őket. Eladta seprűjét, és ment hazafelé. Hát a hólepte mezőn egy farkas iramodik nekik. Mondta az asszony a gyermekeknek: „Most aztán kiáltsatok, ahogy csak bírtok: Farkashúst! Farkashúst!” És a gyermekek torkuk szakadtából kiáltották: „Farkashúst! Farkashúst!” Meghallotta a farkas, megállt és kérdezte az asszonyt: „Mit kiáltanak a **purdék?**” Felelte a cigány asszony: „Farkashúst, mert a farkas húsát nagyon szeretik. Látod, milyen erősen kell őket tartanom, ha eleresztem, rögtön széttépnek téged!” A gyermekek mind kiabáltak: „Farkashúst! Farkashúst!” Megijedt erre a farkas, és elszaladt.

(cigány népmese - Hermann Antal közlése, részlet)

1. Miért volt okos az anya? Beszéljétek meg!

2. Mit gondolsz, hogyan folytatódik a történet?

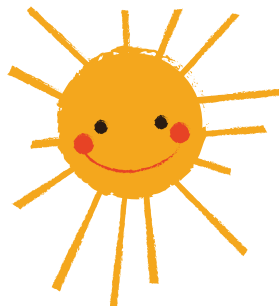
Bors néni beszélget a nappal

Nap, ha neked ágad volna,
olyan volnál, mint az alma.

Legurulnál, gyökereznél,
almafává növekednél.

Én meg almát osztogatnék:
egy kis napot tessék, tessék.

(Nemes Nagy Ágnes)

ó

ió

ció

áció

káció

akáció

vakáció

Nyári rajz

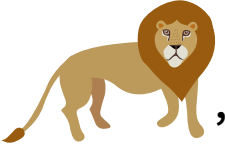

Hogy mit láttam? Elmondhatom.
De legjobb, ha lerajzolom.
Megláthatod te is velem,
csak nézd, csak nézd a jobb kezem.
Ez itt a ház, ez itt a tó,
ez itt az út, felénk futó,
ez itt akác, ez itt levél,
ez itt a nap, ez itt a dél.
Ez borjú itt, lógó fülű,
hasát veri a nyári fű,
ez itt virág, ezer, ezer,
ez a sötét gyalogszeder,
ez itt a szél, a repülés,
az álmodás, az ébredés,
ez itt gyümölcs, ez itt madár,
ez itt az ég, ez itt a nyár.
Majd télen ezt előveszem,
ha hull a hó, nézegetem.
Nézegetem, ha hull a hó,
ez volt a ház, ez volt a tó.

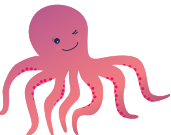

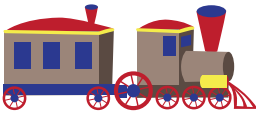
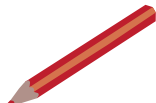
(Nemes Nagy Ágnes)

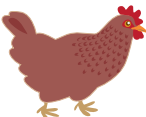

Tartalomjegyzék

Egy hosszú nap története...	4
Reggel	5
Rohanás	6
Közlekedés	7
Az iskolában	8
Amíg te tanulsz...	9
Segíts Bruminak! (Mesehallgatás)	10
Szünetben	11
Nyári emlékek: elutaztunk	12
A nagymamáéknál	13
Mese a kakaskáról és a tyúkocskáról	14
Nyári emlékek: az állatkertben	15
Hogy került a cica az iskolába?	16
Iskola után: a piacon	17
Este, otthon	18
Lefekvés előtt	19
A hosszú nap vége... Szép álmom	20
Társasjáték	22
Az a hang	24
Az a , A betű	25
Az i , í hang	26
Az i , I , í , Í betű	27

A m hang		28
A m, M betű		29
A betűk összeolvasása		30
A szótagok összeolvasása		31
A l hang		32
A l, L betű		33
Gyakoroljuk az olvasást!		35
Az o, ó hang		36
Az o, O, ó, Ó betű		37
Az e hang		38
Az e, E betű		39
Három betű összeolvasása		40
Gyakoroljuk az olvasást!		41
A t hang		42
A t, T betű		43
A mondat olvasása		44
A z hang		46
A z, Z betű		47
Megálló: t l megkülönböztetése		48
A n hang		50
A n, N betű		51
A s hang		52
A s, S betű		53
Megálló: n m megkülönböztetése		55
A k hang		56
A k, K betű		57

Az á hang		58
Az á, Á betű		59
Megálló: k t		60
Megálló: a á		61
A p hang		62
A p, P betű		63
Gyakoroljuk az olvasást!		64
Az u, ú hang		66
Az u, U, ú, Ú betű		67
Megálló: p t		69
A j hang		70
A j, J betű		71
Megálló: u n		73
Megálló: o u		74
A sz hang		76
A sz, Sz betű		77
Megálló: j l		80
Az é hang		82
Az é, É betű		83
Megálló: sz s		85
A v hang		86
A v, V betű		87
Megálló: é á		89
A c hang		90
A c, C betű		91

Megálló: u v megkülönböztetése	92
A h hang	94
A h, H betű	95
Gyakoroljuk az olvasást!	96
Megálló: c t megkülönböztetése	98
Az ö, ő hang	100
Az ö, Ö, ő, Ó betű ,	101
Megálló: h n megkülönböztetése	103
A d hang	106
A d, D betű	107
Megálló: ö o megkülönböztetése	109
Megálló: ő ó megkülönböztetése	110
A r hang	112
A r, R betű	113
Megálló: d p megkülönböztetése	116
Az ü, ú hang ,	118
Az ü, Ü, ú, Ú betű	119
A f hang	122
A f, F betű	123
Megálló: ü ö megkülönböztetése	125
Megálló: ű ő megkülönböztetése	127
A g hang	128
A g, G betű	129
Megálló: f t megkülönböztetése	131
A ny hang	132

A ny, Ny betű	133
A cs hang	136
A cs, Cs betű	137
Megálló: ny j megkülönböztetése	139
A b hang	140
A b, B betű	141
Megálló: cs sz megkülönböztetése	144
Megálló: cs s megkülönböztetése	145
A ty hang	146
A ty, Ty betű	147
Megálló: b d megkülönböztetése	149
Megálló: b p megkülönböztetése	150
A zs hang	152
A zs, Zs betű	153
Megálló: ty ny megkülönböztetése	155
A gy hang	158
A gy, Gy betű	159
Megálló: zs sz megkülönböztetése	162
A dzs hang	164
A dzs, Dzs betű	165
A sajtot osztó róka	166
Megálló: gy ty megkülönböztetése	168
Megálló: gy ny megkülönböztetése	169
A folyamatos olvasás bevezetése	170
A ly hang	172

A ly, Ly betű	173
A dz hang	176
A dz, Dz betű	177
Megálló: ly ty megkülönböztetése	178
Megálló: ly j megkülönböztetése	179
Megálló: dz z megkülönböztetése	180
Róka rege róka (Weöres Sándor)	182
A róka és a kácsák (magyar népmese)	183
Az x, X betű	184
A q, Q betű	185
A w, W betű	186
Az y, Y betű	187
Rejtvény	188
Zengő ABC (Móra Ferenc)	190
Á, bé, cé, dé... (gyermekdal, részlet)	191
Két kecske találkozott egy pallón (magyar népmese nyomán)	192
Iciri-piciri (Móricz Zsigmond)	193
A három kiscica (Vlagyimir Szutyevjev)	194
Ki a veszélyesebb? (La Fontaine nyomán)	195
A kiskutya meg a szamár (magyar népmese)	196
A kutya tévedése (La Fontaine nyomán)	197
A kutyatár (Weöres Sándor)	197
A török és a tehenek (Móricz Zsigmond)	198
A vadgalamb és a szarka (Arany László)	199

A sünök (Kóródi Bence)	200
Négy vándor (Zelk Zoltán)	202
12 hónap (Kóródi Bence)	203
Gesztenyefalevél (Nemes Nagy Ágnes)	203
Tekereg a szél (Weöres Sándor, részlet)	204
Találós mondókák	204
Forgó készítése	205
Két költöző madarunk	206
A vadludak (Kóródi Bence)	207
Kérdezgető (László Noémi)	208
Költögető (Kányádi Sándor)	209
Öreg néne őzikéje (Fazekas Anna, részlet)	210
Állati érdekességek (Kóródi Bence)	212
Talpas (Móra Ferenc, részlet)	214
Kutya-macska barátság (népmese, részlet)	215
Mit beszél a vízimalom a patakka? (Tarbay Ede)	216
A part alatt (magyar népköltés)	217
A fontos öszvér (La Fontaine nyomán)	218
A két szamár (La Fontaine nyomán)	219
A pórul járt szarka (La Fontaine nyomán)	220
Mese-morzsa (Kányádi Sándor)	221
Mire jó? (Gárdonyi Géza nyomán)	222
Az okos anya (cigány népmese, részlet)	224
Bors néni beszélget a nappal (Nemes Nagy Ágnes)	225
Nyári rajz (Nemes Nagy Ágnes)	225